

ဖြည့်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အိုးရ^၁
ဝညှရေးဝန်ကြီးဌာန

ကျောင်းသုံးစာအုပ်

မြန်မာစာ

သတ္တမတန်း

ကဗျာ၊ ပုံပြု၊ ပြဇာတ်၊ ဝါယာ
သူတရာ့သောင်းပါး
အသုံးချေဘာသာစကား



ကျောင်းသုံးစာအုပ်ဖိတ်ဆက်

ဤအတန်းတွင် မြန်မာစာဘာသာရပ်အကြောင်းနှင့် ယင်းဘာသာရပ်ထိ လတ်စွဲတွေဘဝတွင် အသုံးချုပ်များကို ပိုမိုနားလည်နိုင်စေမည့် အသိပညာ၊ ကျမ်းကျင်မှုအသစ်များ ဖွံ့ဖြိုးသာရန် ဆရာတ် လမ်းညွှန်ချက်ဖြင့် အတန်းဖော်များနှင့်အတူ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်သင်ယူပည့်၊ ထို့ပြင် ပြဿနာအောက်အခဲများကို ဖြေရှင်းတတ်ရန်နှင့် စဉ်းစားတွေးခေါ်ဖိန်းတတ်ရန် လေလာ သင်ယူပည့်၊ အချို့စာသင်ချိန်များတွင် အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်ကြပြီး အချို့စာသင်ချိန်များတွင် အတန်းလိုက် သို့မဟုတ် တစ်ဦးချင်း လေလာသင်ယူကြမည်ဖြစ်သည်။

သင်ယူစုံမှုပြုချက်များ

ဤသတ္တမတန်းမြန်မာစာဘာသာရပ် ကျောင်းသုံးစာအုပ်တွင် အောက်ပါအစိတ်အကြောင်း ဆရာများ ပါဝင်သည်။

အနိုင်း-၁

ကများ၊ စကားပြု၊ အသုံးချုဘာသာစကား

- ၁။ အမျိုးအစား
- ၃။ ကများ
- ၂။ စကားပြု
 - (၁) သုတရသစကားပြု
 - (၂) ဝါး
 - (၃) ပြဇာတ်
 - (၄) ရသစာတမ်း
- ၄။ အသုံးချုဘာသာစကား (တိုင်းရင်းသာစကားပါ)

အနိုင်း-၂

မြန်မာသူ့

- ၁။ အမျိုးအစား
- ၃။ အထူးပြုအစု
- (၁) နောက်အထူးပြု
- (၂) ကြိယာအထူးပြု
- ၂။ ဝါကျိုး

သင်ခန်းစာအားလုံးတွင် တက်ကြစွာပါဝင်သင်ယူနိုင်ရန် အထောက်အကြဖြူမည့် အရေးပါသော ၂၁ ရာစု ကျွမ်းကျင်မှုများအပြင် ဆရာက အထုံးပြုသင်ကြားပေးမည်။

❖ ပုဂ္ဂိုင်းအောင်ရှုက်ခြင်း - သင်ခန်းစာများ သင်ယူရာတွင် ကျောင်းသားများသည် အတန်းဖော် များနှင့် အုပ်စွဲပြီး အတွေးအခေါ်များမျှဝေခြင်း၊ အင်ပြေားအတူရှာဖွေခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင် မည်။

❖ ဆက်သွယ်ပြောဆိုခြင်း - ဘာသာစကားသင်ခန်းစာများဟွှန် ၁၆၈က ဘာသာရပ်အားလုံးတွင် သင်ခန်းစာများကိုမေ့ခြင်း၊ ဖတ်ခြင်း၊ ပြောခြင်း၊ နားထောက်းနှင့် နှုတ်ဖြင့် ဆက်သွယ် ပြောဆိုခြင်း၊ ကိုယ်အမှုအရာဖြင့် ဆက်သွယ်ပြောဆိုခြင်းစသည် ကျွမ်းကျင်မှုများဖြော်ပြုလေ့လာ မည်။

❖ လေးနက်စွာဆန်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့်ပြဿနာဖြေရှင်းခြင်း - ပြောရှင်းရန် စိတ်ဝင်စားဖြင့် ပြဿနာ များ၏ အပြေားကို ရှာဖွေခြင်းနှင့် တင်ပြခြင်း၊ အမှားများကို ရှာဖွေခြင်းနှင့်ပြောရှင်းခြင်းတို့ ပြည့်ရလိုက် ရလိမ့်မည်။

❖ တိတွင်ဖန်တီးခြင်း - ဘောင်ခတ်ထားသည် အခြေအနေထဲမှတွက်၍ တွေးခေါ်ခြင်းသည် အရေးပါသော ၂၁ရာစု ကျွမ်းကျင်မှုတစ်မျိုးတွင်ဖြော်ပြုထဲမှတွက်၍ အတွေးအခေါ်သစ်များရရှိရန် နည်းလမ်း သစ်များဖြင့်ပြဿနာများဖြောရှင်းရန် ကျောင်းသားများကိုပေးလိမ့်မည်။

❖ နိုင်ငံသားကောင်းဖြစ်ခြင်း - နိုင်ငံသားကောင်းဖြစ်ရန် ကျောင်းလူမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် တက်ကြတာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကရားမျှတခြင်း၊ သဘောထားကွဲလွှာမှုပြောရှင်းခြင်းစသည်တို့ကို လေ့ကျင့် သင်ယူရမည်။

ဘာသာရပ်အတွက် သီရိရွှေ့ခြင်း လုပ်ဆောင်နိုင်လျှင်လေ့လာမည်

သတ္တမတန်း၊ မြန်မာစာဘာသာရပ်ကျောင်းသုံးစာအုပ်ကို သင်ယူပြီးသောအခါ ကျောင်းသားများသည် အောက်ပါတို့ကိုလုပ်ဆောင်နိုင်မည်။

သဒ္ဓါကိုသင်ကြားခြင်းပြင်းပြင်း စာထုံးပြုအစုစွဲတွင်ပါဝင်သော နာမ်စာထုံးပြုနှင့် ကြိယာအထူးပြု တို့အား ဝါကျွဲ့အသုံးပြုပုံကို သိလာမည်။ ကတ္တားပုံ + အပြည့်ကတ္တား + ကြိယာပုံ၊ ကတ္တားပုံ + ကံပုံ + ကြိယာပုံ၊ ကတ္တားပုံ + ကံပုံ + အပြည့်ကံ + ကြိယာပုံ ပါဝင်သောဝါကျွဲ့များကို တည်ဆောက်တတ်လာမည်။ မြန်မာလူမှုသက်သွယ်ရေးတွင် သဒ္ဓါကိုသောပါပိုကိုသိရှိ၍ ပုန်ပုန်ဘန်ကန် ပြောတတ်ရေးတတ်လာမည်။

မိမိတို့သိရှိလိုသော ဝေါဟာရများ၏ အနက်အခို့ယ်တို့ကို အဘိဓာန်တွင် ရှာဖွေတတ်လာမည်။ အဘိဓာန်ကို အသုံးပြုတတ်လာမည်။

ကဗျာကိုသင်ကြားခြင်းဖြင့် ကဗျာများကို အဖြတ်အတောက်မှန်စွာ ရွတ်ဆိုတတ်လာမည်။ ကဗျာမှုအသံ၏အရသာကို ခံစားနှစ်သက်တတ်လာမည်။ ကဗျာအကြောင်းအရာကိုခံစား၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်လာမည်။ ကဗျာကိုရွတ်ကာ ကဗျာအကြောင်းအရာကို ရှင်းပြနိုင်လာမည်။ ကဗျာအကြောင်းအရာကို မိမိစကားဖြင့် စကားပြေပြန်ရေးတတ်လာမည်။ ကဗျာဝပ်ဆိုရှုံးကာရန်ယူပုံ သဘောကို သိပြင်တတ်ပြောက်လာမည်။

သုတစကားပြနိုင်း အသုံးချင်သာစကားဖြစ်သည့် ပိုင်းရင်းသားစကားပုံတို့ကို ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် မှတ်သားစရာစဟုသုတများကို ရှာဖွေမှတ်ယူတတ်လာမည်။ သုတရေးတန်ဖိုးကို သိလာမည်။ လက်တွေ့ဘဝတွင် အသုံးချိန်လာမည်။

သုတရသစကားပြေပြစ်သည့် အတ္ထုပွဲထိုးများကိုဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် အတ္ထုပွဲထိုးရှင်းများ၏ ဘဝအတွေ့အကြေားနှင့် ကြိုးစားအားထုတ်ပ္ပါယ်များကို ပဟုသုတအဖြစ်သာမက အတုယူအားကျစိတ်များပြစ်ပေါ်ပြီး ကိုယ်တိုင် အတ္ထုပွဲထိုးရေးသားတတ်မည်။

ခမီးသွားဆောင်းပါးများကိုဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ မြို့ရာဓလေ့တို့ကို ပဟုသုတအဖြစ်သာမက သဘာဝရှုခင်းအလုအပများ၊ အုပျို့စွဲရာများကိုသိရှိခံစားရေးဖွဲ့စိုင်မည်။

ပေးစာဆောင်းပါးကိုဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် ပေးစာတွင်ပါဝင်သော မြို့ရာယဉ်ကော်မှုကို ပဟုသုတအဖြစ်သာမက ကြည်နှုန်းမှုကိုလည်း ခံစားသိမြင်လာမည်။ ပေးစာရေးသဘောသဘာဝကိုသိရှိလာမည်။

ရသစကားပြေများ (ဝတ္ထု၊ ပြေဇာတ်၊ ရသစာတမ်း) ကို ဖတ်ရှုခြင်းသားဖြင့် ခံစားမှုများကို သဘာဝကျကျ၊ မှန်မှန်ကန်ကန်ခံစားတတ်လာမည်။ ခံစားမှုများမှတစ်ဆင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်လာမည်။ အများအမှန်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်လာမည်။ ရရှိသောအသိတရား၊ သင်ခန်းစာများကို လက်တွေ့ဘဝတွင် အသုံးချတတ်လာမည်။

ဤကျောင်းသုံးစာအုပ်တွင်ကျောင်းသားများ၏လေ့လာသင်ယူမှုများကိုကုည်းလမ်းညွှန်ပေးမည့်
အောက်ပါတဲ့ဘို့သော သင်္ကာတများကို တွေ့ရလိမ့်မည်။



ဖတ်ပါ



အိုင်ခိုတီ / အင်တာနက်ချိတ်ပါ



ရေးပါ



သင်ယ်ချင်းတွေကိုပြောပြီပါ



နားထောင်ပါ



ဆွေးဆွေးပါ



စဉ်စားပါ



ရွှေးချယ်နှင့်သောသင်ခန်းစာ /
လေ့ကျင့်ခန်း



ဝိုင်စားပြီးရေးပါ



အိမ်စာ



ရှာဖွေပါ



နှိုင်းယှဉ်ပါ / ယှဉ်တွဲပါ

အောက်ပါကဲ့သို့ လေးထောင့်ကွက်များကလည်း ကျောင်းသားများ၏ လေ့လာသင်ယူမှုများ
ကို ကုည်းလမ်းညွှန်ပေးပါမည်။

အမိတ်အမျက်များ

- -----
- -----

သင်သိခဲ့သောအမျက်များ

- -----
- -----

အုံအြေးအမျက်များ

- -----
- -----

အကြံပြုချက်များ

- -----
- -----

ଭାରୀଙ୍କା
ଅଧିନ୍ଦିତଃ-୨
କଣ୍ଠା ଉଗ୍ରାହିତିରେଣୁ ଅତ୍ୟନ୍ତାବାହିତିରେ

ଅଧିନ୍ଦିତିରେ

| | | |
|-----------------------------------|--|----|
| ୧। ପତ୍ରକିର୍ଣ୍ଣରେଣୁରେ | ପ୍ରିୟାଚି (କଣ୍ଠା) | ୧ |
| ୨। ଫୋର୍ମିଳାର୍ଥିକିଟିର୍ରେନ୍‌ଟାର୍ | ଏଫିଲ୍‌ବ୍ୟାକ୍‌ଶୋର୍ଡିଂ‌ପିଃ (ବୃତ୍ତର୍ଵିଷୟରେଣୁରେ) | ୨ |
| ୩। ପଞ୍ଜିଯିକିକାନ୍‌ରେ | ଇଲ୍‌ପ୍ରାପ୍‌ଟାଇ (ବୃତ୍ତର୍ଵିଷୟରେଣୁରେ) | ୩ |
| ୪। କ୍ଲେବ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ଡାକ୍‌ଟାର୍‌ଯାର୍ଡି (କଣ୍ଠା) | ୧୨ |
| ୫। ପର୍ଫିନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ଶୋର୍ଡିଂ‌ପିଃ (ବୃତ୍ତର୍ଵିଷୟରେଣୁରେ) | ୧୬ |
| ୬। ପ୍ରିଲ୍‌ଟେଲାର୍ଡିର୍ବ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ଇଲ୍‌ବ୍ୟାକ୍‌ଟ୍ରେ (କଣ୍ଠା) | ୨୦ |
| ୭। ଶ୍ରୀରାମିକିର୍ଣ୍ଣରେ | ପେରା (ବୃତ୍ତର୍ଵିଷୟରେଣୁରେ) | ୨୬ |
| ୮। ଟାର୍କିଟେଲାର୍ଡି | ଲ୍ୟାନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି (କଣ୍ଠା) | ୨୯ |
| ୯। କ୍ଲେବ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ଏଫିଲ୍‌ବ୍ୟାକ୍‌ଶୋର୍ଡିଂ‌ପିଃ (ବୃତ୍ତର୍ଵିଷୟରେଣୁରେ) | ୨୧ |
| ୧୦। ବୃତ୍ତର୍ଵିଷୟରେ | ପେରିକ (କଣ୍ଠା) | ୨୫ |
| ୧୧। ପର୍ଫିନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ଇଲ୍‌ପ୍ରାପ୍‌ଟାଇ (ବୃତ୍ତର୍ଵିଷୟରେଣୁରେ) | ୨୧ |
| ୧୨। ଲ୍ୟାନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ଲାର୍କ୍‌ର (କଣ୍ଠା) | ୨୨ |
| ୧୩। ଟିନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ରତ୍ନାପଢ଼ି (ଅତ୍ୟନ୍ତାବାହିତିରେ) | ୨୬ |
| ୧୪। ପ୍ରିଲ୍‌ଟ୍ରେନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ଲାର୍କ୍‌ର (କଣ୍ଠା) | ୨୮ |
| ୧୫। ପ୍ରିଲ୍‌ଟ୍ରେନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ପ୍ରିଲ୍‌ଟ୍ରେନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ୨୯ |
| ୧୬। କ୍ଲେବ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ଲ୍ୟାନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି (କଣ୍ଠା) | ୨୦ |
| ୧୭। ଲ୍ୟାନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ରତ୍ନାପଢ଼ି (ପ୍ରିଲ୍‌ଟ୍ରେନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି) | ୨୧ |
| ୧୮। ପ୍ରିଲ୍‌ଟ୍ରେନ୍‌ର୍ଯ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡି | ରତ୍ନାପଢ଼ି (ରତ୍ନାପଢ଼ିରେ) | ୨୧ |

| | |
|--|-----|
| ၁၉။ အထူးပြုစာဝါ | ၃၃ |
| ၁၉။ ၁။ မြန်လှန်လေကျင့်ခန်း | ၃၃ |
| ၁၉။ ၂။ နာမ်အထူးပြု | ၈၀ |
| ၁၉။ ၂။ ၁။ သော့ သည့် မည့် တဲ့ မဲ့ ဟူသော နောက်ဆက်စကားလုံးများပါသည့် နာမ်အထူးပြု | ၈၀ |
| ၁၉။ ၂။ ၂။ ကာ ၏၊ ပဲ၊ နှင့်၊ နဲ့ စသည့်နောက်ဆက်စကားလုံးများပါသည့် နာမ်အထူးပြု | ၈၂ |
| ၁၉။ ၂။ ၃။ သော့ သည့် မည့် တဲ့ မဲ့ ဟူသော နောက်ဆက်စကားလုံးမပါသော နာမ်အထူးပြု | ၈၄ |
| ၁၉။ ၂။ ၄။ ၅။ သည့် ထို့ ငြင်း၊ ယင်း၊ ဟို့ ဒီ ဟူသော အညွှန်းနာမ်အထူးပြု | ၈၆ |
| ၁၉။ ၂။ ၅။ ၆။ မည်သည့် မည်မျှ၊ မည်သို့သော၊ ဘာ၊ ဘယ်၊ ဘယ်လို့ ဘယ်လောက်ဟူသော အမေးနာမ်အထူးပြု | ၉၀ |
| ၁၉။ ၂။ ၇။ သချို့နာမ်အထူးပြု | ၉၂ |
| ၁၉။ ၃။ ကြိုယာအထူးပြု | ၉၃ |
| ၁၉။ ၃။ ၁။ အချိန်ပြုကြိုယာအထူးပြု | ၉၃ |
| ၁၉။ ၃။ ၂။ အမူးအရာပြုကြိုယာအထူးပြု | ၉၉ |
| ၁၉။ ၃။ ၃။ အခြေအနေပြုကြိုယာအထူးပြု | ၁၀၀ |
| ၁၉။ ၃။ ၄။ ပမာဏပြုကြိုယာအထူးပြု | ၁၀၃ |
| ၁၉။ ၃။ ၅။ အမေးကြိုယာအထူးပြု | ၁၀၅ |
| ၂၀။ ဝါကျော် | ၁၀၈ |
| ၂၀။ ၁။ ကတ္တားပုံး + အဖြည့်ကတ္တား + ကြိုယာပုံး | ၁၀၈ |
| ၂၀။ ၂။ ကတ္တားပုံး + ကံပုံး + ကြိုယာပုံး | ၁၀၈ |
| ၂၀။ ၃။ ကတ္တားပုံး + ကံပုံး + အဖြည့်ကံ + ကြိုယာပုံး | ၁၀၉ |



အပိုင်း-၁

ကဗျာ၊ ဓကားပြော၊ အသုံးပါဘာသာဓကား

၁။ မြှောသံ (ကဗျာ)

 အောက်ပါကဗျာကို ဆရာက ရွှေတ်ဆိုပြုသည့်အခါ ကဗျာ၏ ကာရန်နှင့် အသံကို သေခာစွာ နားထောင်ပါ။ မိမိကိုယ်တိုင် အသနေနအသံထားဖြင့် ရွှေတ်ဆိုလေ့ကျင့်ပါ။



ဟောဝိရွှေကျောင်း

မြို့လယ်က မဏ္ဍာပ်၊
အရပ်မှာတဲ့ကုသိုလ်၊
ကျောင်းကြီး အိုးစိုး၊
လက်ရန်းငယ်ပြီ။
ရှင်လူပျို့တည်း တဲ့၊
ကျောင်းစိုးလို့ ခွဲ့။ ၁
အရှေ့ကို လျှောက်ပါလို့၊
အနောက်ကိုတဲ့ မျှော်လိုက်ရင်၊
တံခွန်တိုင် ရွှေကုက္ကားနှင့်၊
ဘုရားကိုမြင်း၊
မမလေးတို့ ပျိုးဆိုးရင်၊
အဝင် သာပေတောင်း။
ဟောဝိ ရွှေကျောင်း။ ၂



ရွှေသွေ့ဌာင်ကို မောင်ထုံးလို့
 ရွှေကုံးကို ဆင်။
 ညနေ မောင်ရင်ဖြစ်တယ်
 လွှမ်းရှစ်တော့လေး။ ။
 ရွှေစာ အမေဂိုက်လို့
 လိုက်ပါရစေ မောင်လှရယ်။
 ကျောင်းတော်ဝိဟာ ဘယ်မလဲကွဲ
 လမ်းပြလှည့်ခြီး။ ။
 စာပလွှေ မောင်ထမ်းလို့
 ကျောင်းလမ်းကိုဝင်။
 ဘယ်စာကို သင်မတုံးကွဲ့။
 အမေလေး သံချိန္တာလို့
 ပြောခဲ့ပါခြီး။ ။

၁၉၃၄

အမည်မသိတယ်

ကိုဆစ်အဖွင့်

- ၁။ မဏ္ဍာပ်
- ၂။ ကုသိုလ်
- ၃။ လက်ရန်း
- ၄။ ရှင်လူပျိုး
- ၅။ တံခွန်တိုင်
- ၆။ ကုတ္တာ
- ၇။ ဦးရင်
- ၈။ သာပေတောင်း

- အလှူ။ မဂ်လာဆောင်စသည် ကျင်းပရာ ယာယိုအဆောက်ဇာတ်။
- ကောင်းသောအမှုး
- လျှကားစသည်၏တေးမှ တပ်ဆင်ထားသော ထိန်းကိုင်စရာတန်းး။
- မောင်ရင်လောင်း၊ ကိုလူပျိုး။
- ဘုရားအနီး၊ ကျောင်းအနီးတွင် တံခွန်ချိတ်ဆွဲထားသောတိုင်း။
- ဘုရားကိုပူဇော်သော တံခွန်တစ်မျိုး။
- ယောကျားတစ်ဦးကို ချွစ်ခ်င်လေးစားသဖြင့်(အရွယ်ကိုလိုက်၏
မောင်ရင်၊ ကိုရင်၊ ဦးရင်စသည်ဖြင့်) ခေါ်သောအမည်း။
- အထူးသာယာလှသည်။

- ၉။ ရွှေစာ - ရွှေပိန်းချထားသော ပေစာထုပ်။
- ၁၀။ ဝိဟာ(ဝိဟာရ) - ရဟန်းသံယာတို့ သီတင်းသုံးရာကျောင်း။
- ၁၁။ စာပလ္း - ဝါးခြမ်း၊ ဖျင်စသည်တို့ဖြင့် ရက်ထားသော ပေစာထုပ်သည့်ပစ္စည်း။
- ၁၂။ သီဥာ် - ယောက်ဗျားဆံထုံး။
- ၁၃။ ပြော - နှစ်ဖက်ပိတ်စည်တစ်မျိုး။
- ၁၄။ ပြောသံ - ပြောကို အခြေခံ၍ အလူအတန်းတို့တွင် တီးလေရှိသည့် တီးလုံး။

အမိကအချက်များ

- ❖ သားယောက်ဗျားလေးများ အရွယ်ရောက်လျှင် သာသနူအမွှေပေးရန် ရှင်ပြုရဟန်းခံပဲများ ပြုလုပ်ပေးလေ့ရှိကြသည်။
- ❖ ထိုအလူကို ဖြို့လယ်တွင် ကြီးကျယ်ခမ်းနားသောမဏ္ဍာပ်ဖြင့် ကျင်းပကြသည်။
- ❖ ပြောသံကို အလူမပ်လာပဲများတွင် သိဆိုတီးမှုတ်လေ့ရှိသည်။
- ❖ မောင်ရင်လောင်း ဝါဆိုမည့်ကျောင်းသည် တွေ့န်းကုတ္တားနှင့် ဘုရားရှိသည့် ဗောဓိရွှေကျောင်း ဖြစ်သည်။
- ❖ သာသနူဘောင်ဝင်မည့်သားကို မည်သည့်စာများသင်မည်နည်းဟု အမေက ချို့သာစွာ မေးလိုက်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

 အောက်ပါလေ့ကျင့်ခန်းများကို စဉ်းစားဖြေဆိုပါ။ အဖြေများကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရေးမှုတ်ပါ။

 ၁။ အောက်ပါကဗျာစာပိုဒ်မှ ပိုင်တွင်းကာရန်နှင့် ပိုင်ဆုံးကာရန်များကို မျှည်းသားပါ။

မြို့လယ်က မဏ္ဍာပ်၊
အရပ်မှုာတဲ့ ကုသိုလ်၊
ကျောင်းကြီး အိုအို။

လက်ရန်းကယ်ပြီ။
 ရှင်လူဖို့တည်း တဲ့။
 ကျောင်းစို့လို့ နဲ့။ ၁
 အရွှေကို ဆွောက်ပါလို့
 အနောက်ကိုတဲ့ မျှော်လို့က်ရင်။
 တံခွန်တိုင် ရွှေကုတ္တားနှင့်။
 ဘုရားကို မြင်။

၂။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အသိဓာန်တွင်ရှာပါ။
 အရွှေ၊ အနောက်၊ အရပ်၊ စာ၊ မျှော်၊ ထမ်း

၃။ အောက်ပါစကားလုံးများကို ဝါကျဖွဲ့ပါ။
 မရွှေ့ပ်၊ ကုသိလ်၊ ကျောင်း၊ လက်ရန်း၊ ပြောသံ

၄။ အောက်ပါတာပိုစိုးတွင် ပေးထားသော သံတူးကြောင်းကွဲစကားလုံးများကို ဆိုလျှော်အောင်
 ပြည့်ပါ။
 ကုန်း-ကုံး ပျို့ပြီ။ လည်-လယ်။

ကျော်ကျော်တို့ သွားရောက်ခဲ့သော မြစ်ကမ်းနားမြို့ကလေးသည် -----ပတ်စရာနေရာအလွန်
 များလုပ်သည်။ ပြီး-----ရှိ ရေးသည်လည်း အလွန်စည်ကားလုပ်သည်။ အချို့မြစ်ကမ်းပါးများမှာမူ
 သဘာဝ ရေတိုက်စားမှုဒက်ကြောင့် ကမ်းပါး-----မှုများရှိခဲ့သည်။ မြို့အတွက် တောင်-----ပေါ်တွင်
 ဘုန်းကြီးကျောင်းရှိသည်။ ထိုကျောင်းအဝင်လမ်းတွင် ခရေပင် -----တစ်ပင်ရှိသည်။ ထိုခရေပင်မှ
 ခရေပန်းများကို သိ-----၍ ထောက်ပို့ကပ်လှုံးကြသည်။

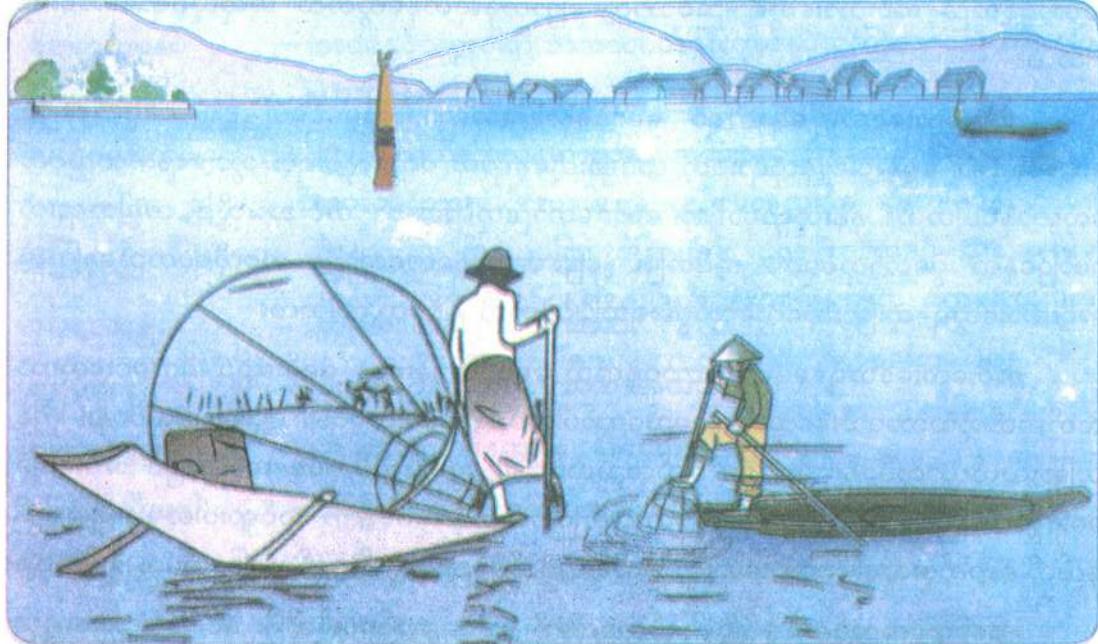
၅။ တော်ရွှေကျောင်း (ပြောသံ) ကုမှာကို ပတ်ရှေ့နားတောင်ပြီးသည့်အခါ သင်ပည်သို့
 ခံစားရသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

၆။ မိမိတို့ဒေသ အလှ့ဖွဲ့များတွင် မည်သည့်ရွှေတံ့ဖို့မျိုးကို ကြားဖုံးပါသနည်း။ အနည်းငယ်
 ရှင်းပြုပါ။

၂။ ဓရီဒ္ဓားဆောင်ပါး (သတ္တရသာစကားပြု)

၁။ အောက်ပါ ဆောင်းပါးကိုဖတ်ပြီး ခက်ဆစ်စာမိပ္ဗာယ်များကို လေ့လာပါ။

၂။ စာပိုင်များကို အုပ်စုလိုက်ဖတ်ပြီး ဆွဲးနွေးပါ။



နှောင်အင်းလေးကိုလာဖို့ပို့တဲ့ ခေါ်တယ်

“ငွေသင်ဖြူးလေး ခင်းထားသလို သတင်းစကားဆိုလောက်တယ်”လို့ နောင်အင်းလေး သီချင်းမှာ စပ်ဆိုထားတဲ့အတိုင်း အင်းလေးကန်အကြောင်းကို သတင်းပါးစရာတွေကတော့ ပြောပြ လို့ မကုန်နိုင်ပါဘူး။ “နောင်” ဆိုတာ ရေကန်၊ ရေအိုင်လို့ အမိပ္ဗာယ်ရပါတယ်။ အင်းလေးကန်ဟာ ရှုမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၊ ညောင်ခြေဖြို့နယ်မှာ တည်ရှုပါတယ်။ တောင်နဲ့မြောက်တန်းနေတဲ့ ရှုမ်း တောင်တန်းနှစ်ခုအကြေား ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့်ပေ ၂၈၀၀ မြှင့်တဲ့ ညောင်ခွေ ချိုင်ဝှမ်းမှာ ရှိပြီး တောင်မြောက်အလျား ၉ မိုင်နဲ့ အရှေ့အနောက် အလျား ၃ မိုင်ခန့်ကျယ်ဝန်းတဲ့ တောင်ပေါ် ရေအိုင်ကြီးတစ်ခုပါ။ အင်းလေးကန်ကို နပန်းကြီးရွာ၊ နောင်တော့ရွာ၊ ဟဲယာရွာမ၊ ရွာကြီးသန့်ပုံ ဆိုတဲ့ ‘အင်းရွာ လေးရွာ’က ဝန်းရုတားခြောင်းကြောင့် အင်းလေးကန်လို့ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အစိမ်းရောင် တောင်တန်းတွေနဲ့ အပြားရောင်ရေပြင်ဟာ လိုက်ဖက်လှပါတယ်။ ရှုမ်း၊ ပအိုင်း၊ ဓမ္မ၊ တောင်စီးစတဲ့ တောင်ပေါ်သားတွေက အင်းလေးကန်ကို ခြုံပြီးနေထိုင်ကြေား၊ အင်းလေးကန်ထဲက စီးထွက်လာတဲ့ နှစ်ပန်ချောင်းရေကို စကားအင်းကတစ်ဆင့် မိုးမြှုပ်ဆည်းတောင်းကို အရှိန်အဟုန်နဲ့ စီးဆင်းဝင်ရောက် ပေါ်ပြီး လောပိတရေအားလုံးပုံပိစစ် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။

“လျှေလျှောကာ တိမ်ကလေးတွေအတောက်ဝယ် ရေပေါ်မှာ အီမိကလေးတွေဆောက်တယ်” လို့ ဆိုထားသလို အင်းသားတွေဟာ ရေပြင်ကို မြေပြင်ပြုပြီး အီမိကလေးတွေဆောက်ပြီး နေထိုင် ကြား အတွပ်။ တောင်စဉ်တန်းရဲ့ အရိပ်ညီစိမ်းစိမ်းတွေက မိုးပြာပြာရေပြင်ကိုအုပ်မိုးထားလို့ အေးချမ်းတဲ့ ရာသီသဘာဝကို အမြဲ့အတဲ့ရတယ်။ ရေထဲမှာနေထိုင် သွားလာလှပ်ရှားရင်း အေးချမ်းတဲ့ ရေမြေ သဘာဝနဲ့အညီ အင်းသားတွေရဲ့ ညွင်သာတဲ့ ပြောဟန်ဆိုဟန်တွေကလဲ အတုယူစရာကောင်းလှ ပါတယ်။

အင်းလေးဒေသကိုရောက်ရင် ဖောင်တော်ဦးသူရား၊ ရွှေမရေပေါ်ရွှေး၊ ငါးဖယ်ချောင် ကျောင်းတိုက်၊ ရွှေအင်းတိန်းသူရားစတဲ့ ထင်ရှားတဲ့နေရာကို စက်လျေစီးရင်း သွားရောက်လည်ပတ် လေ့လာနိုင်ပါတယ်။ နှစ်းဟူရှာမှုရှိတဲ့ ဖောင်တော်ဦးသူရားပွဲဟာ အင်းသားတို့ရဲ့ သစ္စာတရားကို ဖော်ပြနေတဲ့ ပွဲတော်တစ်ခုပါ။ ဘဲဒီအပြင် ခြေထောက်နဲ့လျေလျှောက်ပြီး ဘဝကိုရပ်တည်နေကြတဲ့ အင်းသားတွေရဲ့ ထူးခြားတဲ့လျေလျှောက်စွမ်းရည်ပြုပြင်ပွဲကိုလဲ မြင်တွေ့ရပါတယ်။

အင်းလေးဒေသရဲ့ ရေမြေသဘာဝနဲ့အညီ ရေပေါ်ကျော်းမော် ခရမ်းချဉ်သီးစိုက်ခင်းတွေဟာ လတ်ဆတ်တဲ့သဘာဝသီးနှံတွေလို့ နာမည်ကျော်ပါတယ်။ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း၊ မွေးမြှေနေ့လုပ်ငန်း၊ ကြိုးကြေားလေယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ပိုးထည်း ချည်ထည်းလုပ်ငန်း၊ ငွေပန်းထိမ်းလုပ်ငန်းတွေအားပြင် အင်းပေါ်ခဲ့ ကျေးရွာက ကြာခြည်မျှင်တွေနဲ့ ပြုလုပ်ထားတဲ့ ကြာသက်နှစ်းလုပ်ငန်းက ထင်ရှားပါတယ်။ ရှုမ်းပြည် နယ်ကို ရောက်ဖူးသူတိုင်း အင်းလေးရဲ့ အထိမ်းအမှတ်ပစ္စည်းတွေကို ဂုဏ်ယူပြောဆိုလေ့ ရှိပါတယ်။

အကြေးခွဲအထပ်ထပ်နဲ့ ငွေးငွေးရုပ်ကလေးကို လက်ဆောင်ပေးဖို့ဆိုပြီး နိုင်ငံခြားသားတွေက မှတ်မှတ်ရရှုပ်ယူလေ့ရှိကြတယ်။ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က အလည်လာတဲ့သွေ့တွေကလဲ “အမှတ်တရ အင်းလေး” ဆိုတဲ့အကျိုးတွေကို တမြတ်တန်းဝယ်ယူဝတ်ဆင်ကြတယ်။ ခရီးသွားလုပ်ငန်းတွေ ဖုံးဖြိုးလာတဲ့အတွက် ခေတ်နဲ့အညီတည်ဆောက်ထားတဲ့ ရေပေါ်ဟိုတယ်။ မို့တယ်နဲ့ တည်းခိုခန်းတွေမှာ တည်းခိုပြီး အင်းရေပြင်ကို မျှော်ဝေးရင်း ရှုမ်းခေါက်ဆွဲ တို့ဟူးကြော်၊ ရေနေးကြမ်းစတဲ့ အစားအစာ တွေကို စားသောက်နိုင်တဲ့အတွက် အင်းလေးကန်ရဲ့ သဘာဝ အရသာကိုမေ့မရနိုင်ဘူးလို့ တသေသ ပြောဆိုကြပါတယ်။

ရေတိမ်ဒေသရဲ့ ဂေဟစနစ်ကြယ်ဝါး၊ ကျေးငှက်နဲ့ ရေအရင်းအမြစ် ဖုံးဖြိုးမှုတွေပြည့်စုံပြီး အရင်က ၁၀၄. ၆၉ စတုရန်းမိုင်အထိ ကျယ်ဝန်းခဲ့တဲ့ အင်းရေပြင်ဟာ အခုအချိန်မှာတော့ မြေဆီလွှာ တိုက်စားမှု၊ အနည်းငြောင်တွေကြောင့် ၂၄ စတုရန်းမိုင်လောက်သာ ရှိပါတော့တယ်။ ဒါကြောင့် အင်းလေး ဒေသရဲ့ သဘာဝအလှုအပကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့နိုင်တော်က အလေးအနက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေတာ ကိုလဲတွေ့ မြင်နိုင်တယ်။ လှပတဲ့အင်းလေးဒေသကို အလည်လာမယ်ဆိုရင် ဒေသနှစ်ရာ ဘာသိနှစ်ရာ ပဟုသုတ အဖြောဖြောကို ရရှိနိုင်မှုဖြစ်လို့ နောင်အင်းလေးကိုလာဖို့ ဖိတ်ခေါ်လိုက်ပါတယ်။

ခက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ ကြာသက်န်း - ကြာမျှင်များဖြင့် ရက်လုပ်သောသက်န်း။
- ၂။ ကျွန်းများ - ရေတွင်ပေါ်လောပေါ်နေသော ဦးကိုမြောစုံအပဲ့။
- ၃။ ချည်ထည် - ချည်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော အဝ် အထည်။
- ၄။ ဂေဟစနစ် - အပင်နှင့်သတ္တပါတီ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လိုက်လျှောညီစွာ ဖွဲ့တည်မှုစနစ်။
- ၅။ ငွေပန်းထိမ် - ငွေဖြင့် လက်ဝံတ်တန်ဆာများနှင့် အသုံးအဆောင်စသည် ပြုလုပ်သည့် အတတ်ပညာ။
- ၆။ ဆည် - ရေကိုဆည်ထားသော ကန်။
- ၇။ ဒေသန္တရ - အခြားဒေသနှင့်ဆိုင်သော။
- ၈။ ပိုးထည် - ပိုးမျှင်ဖြင့်ရက်လုပ်ထားသောအထည်။
- ၉။ ဘာသန္တရ - အခြားဘာသာစကားနှင့်ဆိုင်သော။
- ၁၀။ မြေဆီလွှာ - မြောက်မြောက်ရှိသော အပေါ်ယံမြေလွှာ။
- ၁၁။ သင်ဖြူး - သင်ပင်၏ အကြောဖြင့်ရက်လုပ်ထားသော ဖူးချား။
- ၁၂။ ဟိုတယ် - အဖိုးအခပေး၍ တည်းခိုစားသောက်နှင့်သော အဆောက်အအုံ။
- ၁၃။ အဲကြေးခဲ့ - ငါးစသည်ကိုယ်ပေါ်တွင် ထပ်လျက်ရှိသောအခွဲပြားငယ်။
- ၁၄။ အင်းလေး - အင်းရွာလေးရွား။

အမိကအချက်များ

- ❖ အင်းလေးကန်သည် ရှုမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ပေါ်လောင်ရွှေဖြို့နယ်တွင် တည်ရှိသည်။ တောင်နှင့်မြောက် တန်းနေသော ရှုမ်းတောင်တန်းနှစ်ခုကြားတွင် တည်ရှိသည်။
- ❖ အင်းသားတို့၏ခြေဖြင့်လျှော့သွေ့သည်။ ထူးခြားသည်လျှော့လျှော့စွမ်းရည်ကိုလာည်းတွေ့နှင့်သည်။
- ❖ ဖောင်တော်ဦးဘုရား၊ ရွာမရေပေါ်သွေး၊ ငါးဖယ်ချောင်ကျောင်းတိုက်၊ ရွှေအင်းတိန်ဘုရား စသည့် ထင်ရှားသည့်နေရာများစွာရှိသည်။
- ❖ ကျွန်းများစိုက်ခင်းများမှုတွက်သော လတ်ဆတ်သည့် အဘားသို့များမှာ ကျော်ကြား သည်။
- ❖ ပြည်တွင်းပြည်ပခရီးသွားများ စိတ်ဝင်တစား လာရောက်လည်ပတ်ကြသောနေရာမြှို့စွာ သည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ အောက်ပါမေးခွန်များကို စဉ်းစားပြေဆိပါ။ အပြေားကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရေ့မှတ်ပါ။

၂။ ပေးထားသည့် စကားလုံးများကို ကွက်လပ်များတွင် မှန်အောင်ဖြည့်ပါ။

စီး- စည်း၊ ရိပ်- ရိတ်၊ တမ်း-တန်း၊ လယ်-လည်

ကျွန်ုပ်တို့သွားရောက်-----ပတ်ခဲ့ဖူးသော ရွှေကလေးတွင် တောင်-----များရှိသည်။ ရွှေဘေးမှ ပြတ်၍-----ဆင်းနေသော ချောင်းကလေးလည်းရှိသည်။ လယ်ကွင်း၌ စပါးပင်များကို -----သိမ်းနေကြသောသူများသည် နှဲ-----နေပုဒ်နှင့် သစ်ပင်-----အောက်၌ ကောက်လှိုင်းများ ကို -----နေကြသည်။ ဤမြင်ကွင်းများကို ကွွန်ုပ်တို့သည် အိမ်ပြန်ရောက်သည့်တိုင်အောင် -----တနေဖိတော့သည်။

၃။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အမိပ္ပါယ်ကို အဘိဓာန်တွင်ရှာပါ။

ချောင်း၊ ချိုင့်ဝှမ်း၊ ခြံ့ချုံ၊ အရသာ၊ အထိမ်းအမှတ်၊ ရွှေ

၄။ အောက်ပါစကားလုံးတို့ကိုပါကျဖွံ့ပါ။

မျှော်ဝေး၊ ကြိုးပမ်း၊ အမှတ်တရ၊ ကျွန်းများ၊ တည်းခို

၅။ အင်းလေးဟု အဘယ်ကြောင့်ခေါ်သနည်း။ “နောင်အင်းလေးကို လာဖိုဖိတ်ခေါ်တယ်” ခနိုသွားဆောင်းပါးတွင်တွေ့ရသော အင်းလေးကန်၏ ထူးခြားမှုများကို တင်ပြပါ။

၆။ သင်သွားခဲ့ဖူးသော ခရီးအတွေ့အကြောက်တစ်ခုကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ရေ့သားပြပါ။

၇။ အင်းလေးဒေသ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ရေရှည်တည်တဲ့အောင် ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သင်မည်သို့ အကြော်ပြုလိုသနည်း။

၃။ အထွေဖွဲ့ (သုတရသနကားပြု)

 အောက်ပါတော်ဗုဒ္ဓများကိုဖတ်ပါ။ ခက်ဆင်အစီပွာယ်ကို လေ့လာပါ။

 တပိုဒ်များကို အပ်စုလိုက်ဖတ်ပြီး ဆွေးနွေးပါ။



ပန်းချို့ဘဏ်

မြန်မာသူ့ရှင် ၁၂၅၉ ခုနှစ်မှ ၁၃၀၇ ခုနှစ်အနဲ့အတွင်းက ရောဝတီတိုင်း၊ ပန်းတနော်ပြုတွင် ထူးချွန်သူတို့း ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုကလေး အသက်လေးနှစ်အရွယ်ရောက်သော် ပခ်ဗြိုး ပတ်လေ့ရှိသော နိုတ္ထပကာသနကျမ်းစာအုပ်တွင် အရှပ်ပေါင်းများစွာကို ရောကြိုးဆောက်စားခဲ့သည်။ ခဲတံကိုတွေ့တိုင်း ရရာစာအုပ်တွင် အရှပ်ရော့ဆွဲ၏၊ ပိဿာများက ခဲတံကိုဂုဏ်ထားကြရ၏၊ အသက် ငါးနှစ်အရွယ်ရောက်သော် ပီးပိုက ပီးသွေးခဲကိုယူပြီး အိမ်ရွှေကြိုးပြင်ပေါ်တွင် အရှပ်များရော၏၊ ပိဿာများကလည်း မောင်းမဲကြရ၏၊ ထိုသူငယ်ကား ဝါသနာကိုမဖျောက်၊ ပီးသွေးကို တစ်နည်းနည်း နှင့် မရ ရအောင် ရှာကြ၍တဲ့အောက်များတွင်လည်းကောင်း၊ အိမ်ခါးပန်းတွင်လည်းကောင်း အနှံအပြား ရော့ဆွဲ၏၊ ပီးခေါ်ကြိုးတွေသဖြင့် ရှိက်၏၊ ဖောင်ကြိုးကလည်း နောက်တစ်ခါ အရှပ်ရောသွေးငါးလက်ပြုတ် ပစ်မည်ဟု ကြိုးပြန်ပြန်၏၊ ထိုသူငယ်သည် ဖောင်ကို ပီးခေါ်ထက် ပိုကြောက်သဖြင့် အိမ်ထဲတွင် နောက်ထပ် အရှပ်ရောမြို့ကို ဂွန်လွှတ်လိုက်ရသည်။ သို့ရာတွင် ဝါသနာကိုကား ဖစ်နှင့် အိမ်အပြင်ဘက်နံပါး ပါပါပါတ် စသည်တို့တွင် ရော့ဆွဲပြီး ရော့ဆွဲပြန်၏၊ ထိုသူကား မောင်ဘဏ်တည်း။

ခုနှစ်နှစ်သားအရွယ်ရောက်သော် ပိဿာများက မူလတန်းကျောင်းတွင်အပ်နှင့်၊ မောင်ဘဏ် သည် ကျောင်းနေရသဖြင့် အလွန်ဖျောက်၏။ ကျောက်သင်ပုန်နှင့် ကျောက်တံကို အသုံးပြုရခြင်းကြောင့်

ဖြစ်သည်။ စာသင်ခိုန်တွင် မောင်ဘဉာက်သည်
အလှန်ပြီမ်သက်နေ၏။ စာတွင် စိတ်ဝင်စား၍ကား
မဟုတ်။ ကျောက်သင်ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်တွင် ပုံဆွဲနိုင်ခြင်းကြောင့်
ဖြစ်သည်။ ဆရာစာသင်နေခိုန်တွင် မောင်ဘဉာက်
ကပန်းချိနေ၏။ အတူထိုင်ကြသော အတန်းသားများ
သည် တို့စိတ်မဝင်စားဘဲ သူဇူးသော ပန်းချို့
ရှုပ်ပုံများကိုသာ ပိုင်းအုံကြည့်ကြ၏။ ထိုကြောင့်
မောင်ဘဉာက်နှင့်အတူ တစ်ခါတစ်ရုံ ကြိမ်းမောင်း
ခံကြရည်။



အသက်တစ်ဆယ့်သုံးနှစ်ဘရွယ်ရောက်သော မောင်ဘဉာက်သည် စတုဇ္ဇာတန်းတွင် ဝည်သင်ယူနေပြီ။

ဧရာဝတီတိုင်းမင်းကြီးသည် ခရီးလှည့်လာစဉ် မောင်ဘဉာက်၏ လက်စွမ်းလက်ထပိထွေး၊ သဖြင့် မော်လမြှုပ် အနိုးရသရာဇာတတ်သင်နောက်မန်ကျောင်းသို့ ပန်းချိပ်ညာသင်ယူရန်ဖို့အကျော်၊ မောင်ဘဉာက်သည် ဆရာကြီးဦးဘလွင်၏အတန်း၍ ပန်းချိကိုအခါန်ပြည့်သင်ကြားရတဲ့၊ ပြန်စာတန်း၊ ပန်းချိနှင့် အနိုးအဝေးသဘောကိုသင်ကြားပေးရာ ဆရာကြီးသည်တပည့်မောင်ဘဉာက်၏ လက်စွမ်း၊ လက်စကို သိရှိသွားတဲ့၊ ထို့ကြောင့်ဆရာပြစ်သင်တန်းမှ ဆရာလောင်းများကို ဦးဘလွင်သည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ ဆရာဇာတတ် သင်ကြားပေးလျက်၊ မောင်ဘဉာက်ကိုမူ ဆရာကြီး၏ လက်ထောက်သရာဇ်ပြု ကူညီစေခိုင်းလေသည်။ တစ်နေ့သော် ကျောင်းသားများသည် မောင်ဘဉာက်အား ကျွေးဇူးရှင်းရန်ပုံဆာကြော်၏၊ မောင်ဘဉာက်သည် ဆယ်မိန်အတွင်း ကျောင်းသားနှစ်ဆယ်ဟတွက် တောက်သင် ပုန်းကြီးပေါ်တွင်အနေအထားအမျိုးမျိုးပြင် ကျားရှုပ်များကို ရေးဆွဲပေးခဲ့သည်။

မောင်ဘူက်သည် ဆရာအတတ်သင်နော်မန်ကျောင်းတွင် နှစ်နှစ်နေပြီးနောက် စိန်စတ်သူ၏
ကျောင်း၊ ကျောင်းအုပ်ဆရာတိုး၊ မစွဲတာကင်းချုပ်ထွင် လူပုံတူရေးဆွဲနည်းအတတ်ကို သင်ယူပြန်၏၊
ထိုမှတ်ဖော် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့လာပြီး ရန်ကုန်ကောလိပ်မှ ပါမောက္ဂဝင်တော်ဆွဲ
နည်းကို သင်ယူပြန်၏။ ထိုဆရာတိုး၏အကုအညီပြင် အင်လန်သို့သွား၍ ကိုးနှစ်တိုင်တိုင် ယန်ခိုဝညာ
ကို လေ့လာသည်ဗုံးခဲ့သည်။ ကိုးနှစ်နေ့ခဲ့သည်ကာလတွင် လေးနှစ်သာ အစိုးရ၏အထောက်အထားတို့
ယူ၍ ကျော်ငါးနှစ်မှာ ကိုယ်အားကိုယ်ကိုးကာ ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ အင်လန်မှုပြန်လာပြီးနောက်
မြန်မာပြည်ပန်းခုံလောက်၌သာမက ကမ္မားပန်းခုံလောကတွင်လည်း ထင်ရှားခဲ့လေသည်။

ဦးဘဉာက်ကား ဝါသနာအရင်းခံသောကြောင့် ပန်းချိပညာတွင် ကျော်ကြားခဲ့သူဖြစ်သည်။
ပညာထုံးဆွဲနှင့်သူများသည် ဝါသနာ၏ စောဆော်မှုကြောင့် အခက်အခဲမည်မျှပင်တွေ့ကောမူ စရာင်နှင့်
ကြိုးစားသည့်အတွက် ထုံးဆွဲကြခြင်းဖြစ်သည်။

ခက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ စွဲဆော်
- ၂။ မြန်မာပါဘသနကျောင်း
- ၃။ ထူးချွန်
- ၄။ နော်မန်ကျောင်း
- ၅။ နံရုံ
- ၆။ ပန်းချို့
- ၇။ မောင်းခဲ့
- ၈။ လက်စွမ်းလက်စ
- ၉။ ဝါသနာ
- ၁၀။ ဂိုင်းစွဲ
- ၁၁။ အထောက်အပ်
- ၁၂။ အရင်းခဲ့
- မြို့ဆော်တို့ကိုတွေ့နှုန်းသည်။
 - ဗုဒ္ဓံပြစ်တော်စဉ်ကို အကျယ်တဝ် ရေ့သားထားသောကျောင်း။
 - ထူးထူးခြားခြားကောင်းမွန်သည်။
 - ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းအပည်။
 - အဆောက်အအုံတွင် ကာရုံထားသောအရာ။
 - ရုပ်ပုံရေးခြောက်သော အတတ်ပညာ။
 - ပြစ်တင်ကြိမ်းမောင်းသည်။
 - တစ်စုံတစ်ဦး၏ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု အရည်အချင်း။
 - ခွဲမြှုပ်နေသော အလေ့အကျင့်။
 - ပတ်လည်အုံသည်။ စုအုံသည်။ ဝန်းသည်။
 - ငွေကြေးပစ္စည်းအကုအညီ။
 - အခြေခံပြစ်သော အကြောင်းအရာ။
ပောနပြစ်သော အကြောင်းအရာ။

အမိကအချက်များ

- ❖ မောင်ဘဉာဏ်သည် အသက်လေးနှစ်အရွယ်တွင် ဖစ်ပြီးဖတ်လေ့ရှိသော မြန်မာပါဘသနကျောင်းစာအုပ်ထဲတွင် အရှပ်ပေါင်းများစွာရေးခြောက်ခဲ့သည်။
- ❖ စာသင်ချိန်တွင်ပြီး၍ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ပုံဆွဲနေတတ်သည်။
- ❖ ဓရာဝတီတိုင်းမင်းကြီးက မောင်ဘဉာဏ်ကို မော်လမြိုင်နော်မန်ကျောင်းသို့ ပိုပေးသည်။
- ❖ မောင်ဘဉာဏ်သည် ဆယ်မြိုင်အတွင်း ကျောင်းသားနှစ်ဆယ်အတွက် ကျောက်သင်ပုန်းကြီးပေါ်တွင် အနေအထားအမျိုးမျိုးဖြင့် ကျားရှုပ်များကို ရေးဆွဲပေးခဲ့သည်။
- ❖ ဆရာကြီးမစွာတာကင့်ချုထဲမှ လူပုံတူရေးဆွဲနည်းကို သင်ယူပြန်၏။
- ❖ ရန်ကုန်ကောလိပ်ရှိ ပါမောက္ဂဝိထံ၌ ရွှေမျှော်ခင်းရေးဆွဲနည်းကို သင်ယူပြန်၏။
- ❖ အင်လန်သို့သွား၏ ကိုးနှစ်တိုင်တိုင် ပန်းချို့ပညာကို လေ့လာသည်ပုံဖွဲ့စွဲသည်။
- ❖ မြန်မာပန်းချို့လောကတွင်သာမက ကမ္ဘာ့ပန်းချို့လောကတွင်လည်း ထင်ရှားခဲ့လေသည်။
- ❖ ဦးဘဉာဏ်သည် ဝါသနာအရင်းခဲ့ကြောင့် ပန်းချို့ပညာတွင် ကျော်ကြေားခဲ့သွေ့ဖြစ်သည်။
- ❖ ဝါသနာပါသောကြောင့် အခက်အခဲမည်မျှတွေ့ဖေကာမှ ကြိုးစားသည်အတွက်ထူးချွန်သည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါမေးခွန်းများကို စဉ်းစားပြေဆိုပါ။ အဖြေားကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် အောက်ပါ။

၁။ ပေးထားသော စကားလုံးများကိုမှတည်၍ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော စကားလုံး ၃ မျိုးကို စဉ်းစားပြီး အောက်ပါ။

| ကျောင်းသား | ကျောင်းသားကြီး | ဆေးကျောင်းသား | မူလတန်းကျောင်းသား |
|------------|----------------|---------------|-------------------|
| ပန်းချို့ | | | |
| အရာ | | | |
| စိတ် | | | |
| ပညာ | | | |

၂။ အောက်ပါစကားလုံးတို့ကို ဆိုလျှင်သောနေရာတွင် ပြည့်ပါ။

(ဆွဲ၊ ခွဲ)

မြေပြေသည် ၁၆-၅-၂၀၁၉ ရက် -----ပါ အလျှပိတ်စာတစ်စောင်ကို ရရှိခဲ့သည်။ မြေပြေသည် အလျှော့တွင် ဝတ်ဆင်ရန်အကျိုးပုံစံကို တရာ့က်ပေါ်တွင် ပုံကြမ်း ----- လိုက်ပြီး သူလည်တိုင်တွင် ဆင်ပြန်ရန် စိန် ----- ကြိုးကို စိန်ကုန်သည်ထံ အောက်ဒါအပ်ခဲ့သည်။ မြေပြေသည် စိန်ကို ----- မြွှာ တန်ဖိုးထားသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။

၃။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အတိအကျိုးတွင်ရှာပါ။

ရှုက်၊ အေးဆွဲ၊ ပူဆာ၊ စွန့်၊ ပုံတ်၊ ကြည့်

၄။ အောက်ပါစကားလုံးတို့ကို ဝါကျွဲ့ပါ။

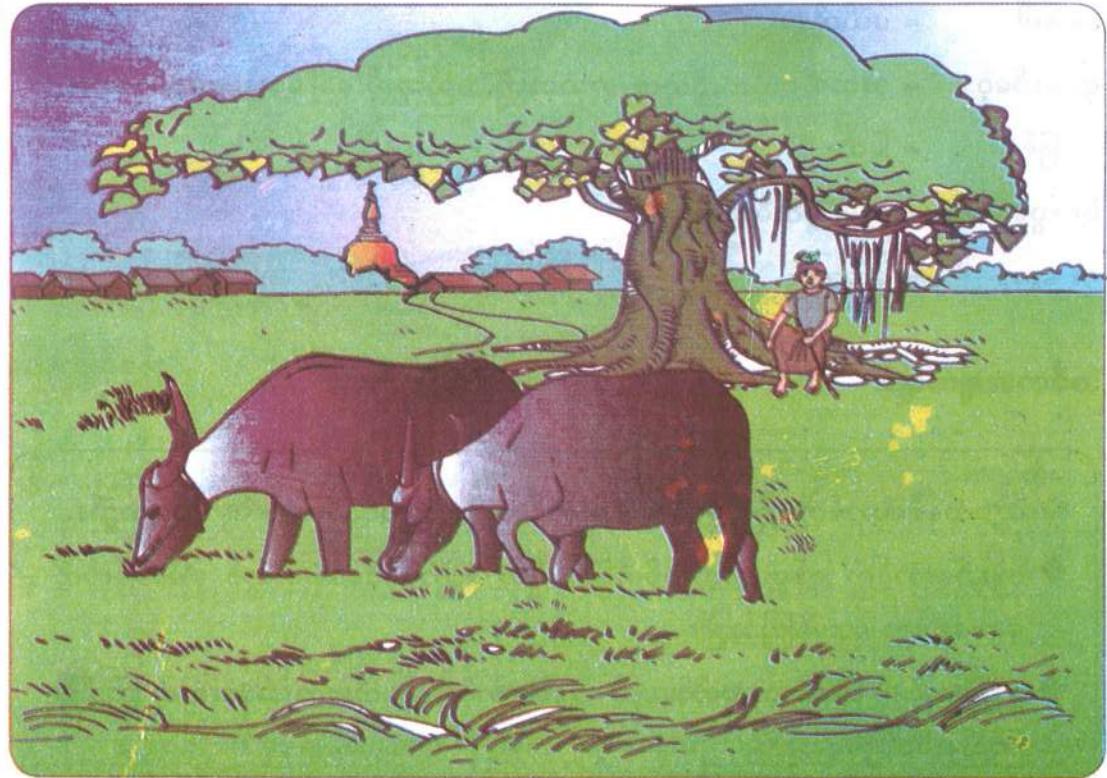
ပြောင်းလွှာ၊ ပူဆာ၊ စုံဆွဲ၊ ဝါသနာ၊ ထင်ရှား

၅။ ပန်းချိုးဘဏ်အကြောင်းကို သင်ဖတ်ရှုခြင်းသည်နောက် မည်သည့်အကြောင်းအရာ များကို သိရှိခဲ့သနည်း၊ အတုယ္ယ္ယ်အကြောင်းအရာကို ဖော်ပြုပါ။

၆။ ပန်းချိုးဘဏ်ကဲသို့ နာပည်ကျော် သို့မဟုတ် လူသိများသော ဝန်ချို့ဆရာတစ်ဦး အကြောင်းကို အတ္ထုဖွေ့ဖွံ့ဖြုတ်စာသားအတိုင်း သင်သိသူ့ အောက်ပါတော်းတွင်ပါ။

၄။ ထားဝယ်တေး (ကဗျာ)

 အောက်ပါကဗျာကို ဆရာက ရွတ်ဆိုပြုသည့်အခါ ကဗျာ၏ ကာရွန်နှင့် အသံကို သေခာ့နာ နားထောင်ပါ။ ပီမိကိုယ်တိုင် အသံနေအသံထားဖြင့် ရွတ်ဆိုလေကျင့်ပါ။



ကျွဲသားနှစ်ကော်

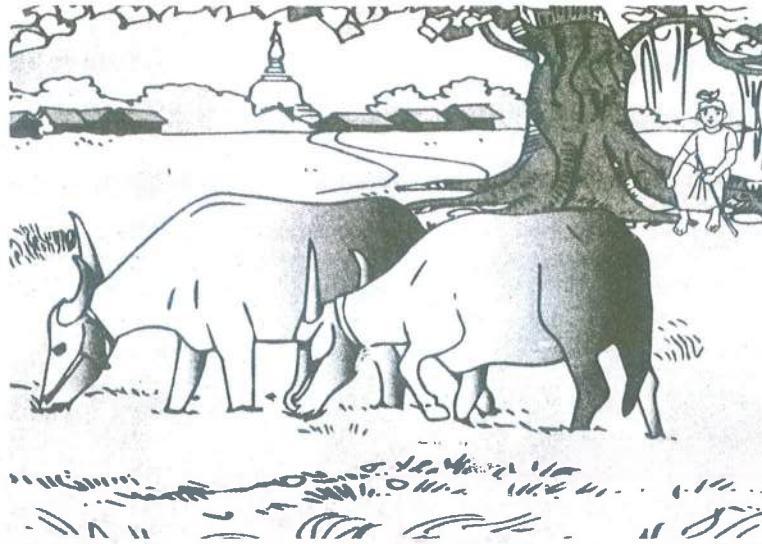
ကျွဲသားနှစ်ကော်၊ တိုက်ပို့ဆော်၊
ညောန်ပန် အော့မျှတေး။
ပလေစာ ပြစ်ကိုတေး
ပလေစာ ပြစ်တို့တေး။
ဟေး၊ မယ်ငေ့၊ မယ်ငေ့
ပဝါ လွှမ်းစမား။
၁၉၃၈၊ အမည်ပသီဒဏ်

ဓက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ ကျွဲသား - ကျွဲငယ်။
- ၂။ မလေစာ - မြေစာ။
- ၃။ မဝါ - မယ်တို့ချွား။
- ၄။ မယ်ဝေ - အသက်ငယ်သည့်သူက အသက်ကြီးသည့်သူကို ခေါ်သောအာလုပ်စကား။
- ၅။ မြစ် - မြက်။
- ၆။ လွမ်းစမား - လွမ်းဆွတ်ပိုသည်။
- ၇။ အော့ - အောက်။

အမိကအချက်များ

- ❖ ကျွဲငယ်နှစ်ကောင်ကို တိုက်ဖို့ရန် ခေါ်ဆောင်လာပြီး ညောင်ပင်အောက်မှာထားသည်။
- ❖ ကျွဲနှစ်ကောင်က ရန်စောင်တိုက်ခိုက်ခြင်းမရှိဘဲ ညောင်ပင်အောက်တွင် မြေစာမြက်ကို အေးဆေးစွာ စားနေကြသည်။
- ❖ ဤမြင်ကွေးကို မြင်ရသောသူတို့သည် ကျွဲနှစ်ကောင်၏ရန်မလိုသော အမှုအရာကို ကြည့်ပြီး ကြည့်နှုံးပါတီဖြစ်ရသည်။
- ❖ တစိမ့်စိမ့်ကြည့်ပြီးလွမ်းရသည်။
- ❖ မည်သူက ရန်တိုက်ပေးပါစေ၊ ရန်မလိုခြင်းသည် ကျောင်းကြည့်နှုံးစရာကောင်သည်ဟုသော အသိကိုရသည်။



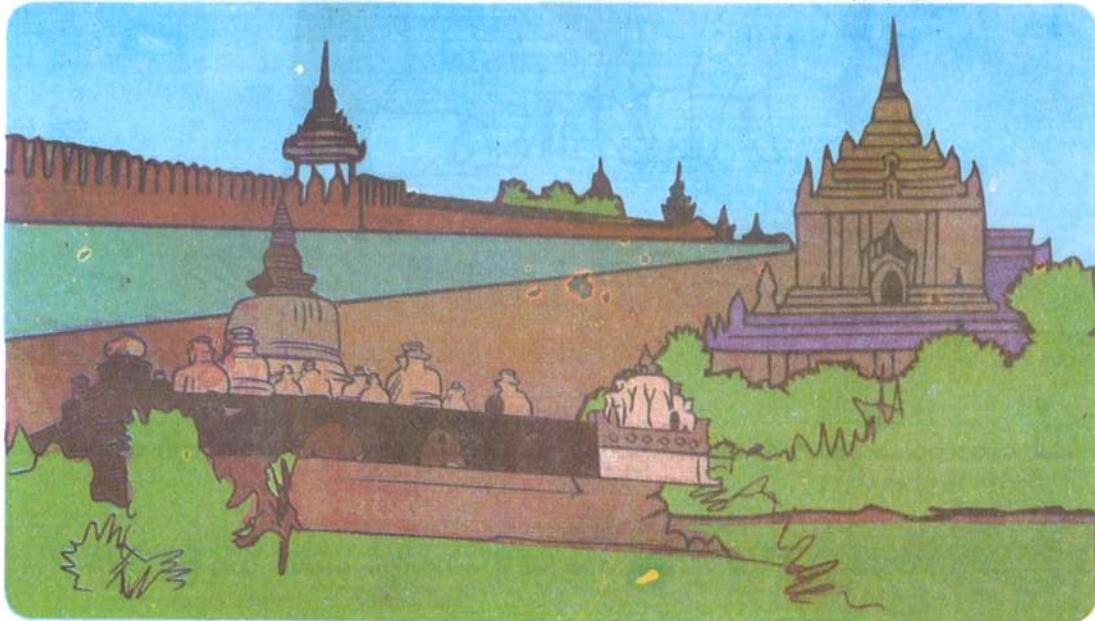
လေ့ကျင့်စန်း

- ၁.** အောက်ပါမေးခွန်းများကို စဉ်းစားပြေဆိုပါ။ အဖြေများကို လေ့ကျင့်ခန့်စာအုပ်တွင် ရေါ်မှတ်ပါ။
- ၃။** ထားဝယ်စကားရှိ အောင် သရသည် မြန်မာစကားတွင် အောင် သရ ဖြစ်သည်။
ကောန်၊ ဆောန်၊ ညောန် ကို မြန်မာပြန်ကြည်ပါ။
- ၅။** 'ယေး မယ်ဝေး မယ်ဝေး မဝါ လွမ်းစမား' ဟူသောအဖွဲ့သည် မည်သည်ကို အိုလိုသနည်း။
- ၆။** တိုက်ပို့ခေါ်လာသော ကွဲဝယ်နှစ်ကောင်း၏ မြင်ကွင်းကို စီတ်ဝင်စားဖွယ်ရေးပါ။
- ၈။** ၄။ ကွဲသားနှစ်ကောန် ကဗျာကို ဖတ်ပြီး မည်သို့ခံစားပိသနည်း။ ရှင်းပြပါ။
- ၁၀။** ၅။ ကွဲသားနှစ်ကောန် ကဗျာကိုဖတ်ပြီး မည်သည် အသိအမြင်ကိုရလိုက်သနည်း။
- ၁၁.** ၆။ ကွဲသားနှစ်ကောန် ကဗျာကိုမိုး၍ "ရန်မလိုတော့၊ ရန်ပြီးသည်" ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့်
တစ်မျက်နှာ ခန့် စာစိကုံးပါ။

၅။ ဆောင်းပါး (သတ္တမကားပြု)

၁။ အောက်ပါဆောင်းပါးကိုဖတ်ပြီး ခက်ဆစ်အစီပွာယ်များကို လေ့လာပါ။

၂။ စာပိုဒ်များကို ဘုရားရုပ်ရုပ်ဖတ်ပြီး ဆွဲးနွေးပါ။



သမိုင်းဝင်ယဉ်ကျေးမှုအမွှအနှစ်များ

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံ၏ သမိုင်းဝင်ပစ္စည်းများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာတို့သည် နေ့ချင်းညာချင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘုံးဘေးဘိုဘင် အစဉ်အဆက်က ငှါးတို့၏ ရေမြှေ၊ ခေတ်စနစ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆီလျှော့စွာ ပြည်းပြည်းချင်း တည်ထောင်ဖန်တီးခဲ့ကြခြင်းပြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာများကို နေ့ချင်းညာချင်းတည်ထောင်၍ မရရှိပေါ်ပေါ်၊ ဘုံးဘေးဘိုဘင် အစဉ်အဆက် တည်ထောင်ဖန်တီးခဲ့သော ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာများကို အခြေပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ ခေတ်စနစ်နှင့်အညီ ထပ်ဆင့် တည်ထောင်ဖန်တီးသွားကြရမည်။ သို့မှာသာ ယဉ်ကျေးသောလူမျိုးအဖြစ် ဂုဏ်ယဉ်းနှင့်ပေမည်။

သမိုင်းဝင်ပစ္စည်းများတွင် ရွှေ့မြို့ရှိုး၊ နန်းတော်၊ ကျုံး၊ မြောင်း၊ ခံတပ်၊ မျှော်စင်၊ သချိုင်းဂုဏ်သော အဆောက်အအုံများ ပါဝင်သည်။ စေတိပုထိုး၊ ဂုဏ်ကျောင်း၊ သီမံးကြီးကျောင်း၊ ရရှိစင်သာ သာသနားအဆောက်အအုံများသည်လည်း ထိန်းသီမံးရောင်ရုပ်ရမည်။ ယဉ်ကျေးမှု

အမွှအနှစ်များ ဖြစ်သည်။ ထိုအဆောက်အအုံတို့တွင် ခီသုကာလက်ရာမှန်များ၊ အင်တေပန်းများ၊ ခုံခုံသေးရေါပန်းချိများစသော အနုပညာလက်ရာများကိုပါ တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။

ထို့ပြင် ရွှေးခေတ်လူတို့၏ အသုံးအဆောင်များဖြစ်ကြသော အိုး ခွက်၊ အစ်၊ ရွှေငွေ လက်ဝတ်လက်စား စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကျောက်စာ၊ နံခုံခုံသေးရေါပင်စာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စာ၊ ပေစာ၊ တာခွေ၊ စာချွေနှင့် စာချုပ်စာတမ်း စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း စနစ်တကျစရိတောင်း၊ ထိန်းသိမ်းကြရ လေသည်။

သမိုင်ဝင်အဆောက်အအုံတို့ကို အများအသာဖြင့် ရွှေးခေတ်မေးနေပြည်တော်များဖြစ်ကြသည် မြတ်သုတေသန၊ ဘန်လင်း၊ သရေခေတ္တရာ၊ ဝေသာလီ၊ ပြောက်ရီး၊ သတုံး ပုဂ္ဂိုလ်း၊ ပဲ့ယာ၊ အင်ဝ ပဲခဲ့၊ အပေရပူရ၊ မန္တလေးစသည်။ အဆောက်အအုံများသည် နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ခန့် ကြော်ပြုခဲ့ပြီး ပြန်မှုယဉ်ကျေးမှု အမွှအနှစ်သာမက ကဗ္ဗာ့ရွှေးဟောင်း ယဉ်ကျေးမှု အမွှအနှစ် စာရင်းဝင်လည်း ပြစ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်းဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အဆောက်အအုံများမှာလည်း နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်ကျော်ကြော်ပြုခဲ့ပြီး ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ကဗ္ဗာ့ရွှေးဟောင်း ယဉ်ကျေးမှုအမွှအနှစ် စာရင်းဝင်ပြစ်ခဲ့သည်။ ပြောက်ရီးစသည်ရှိရွှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အဆောက်အအုံများကိုလည်း ကဗ္ဗာ့ရွှေးဟောင်း ယဉ်ကျေးမှု အမွှအနှစ် စာရင်းဝင်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာက ကြိုးစားလျက်ရှိသည်။

ရွှေးဟောင်းသမိုင်းဝင်ယဉ်ကျေးမှုအဆောက်အအုံများသည် နေ၊ လေ၊ ရေ၊ မိုး၊ အဝရှိသည် ရာသီဥတ္တဒက်များ၊ လူသူ မိုး၊ ခြာ ပုရွှေက် သက်ရှိတို့၏ ဒက်များကြောင့် ဆွေးမြည့်ယိုယွှေးလာကြသည်။ အပင်ပေါက်လွယ်၊ အမြှစ်တွယ်လွယ်သည် ညောင်ပင်၊ နှပဲပင်စသောအပင်များကြောင့်လည်း အက် တွေ့ပြုပျက်ကုန်ကြသည်၊ ဆီငွေ့၊ ဆားငွေ့၊ အက်စံငွေ့၊ စသည် တို့က်စားရွေးမြည့်စွေသော အငွေ့များ ပါသည် ည်စ်ည်းသော လေထုကြောင့်လည်း အဆောက်အအုံ ပစ္စည်းပစ္စယများ ဆွေးမြည့်ပြီးပျက် လာကြသည်။ ငလျင်လှပ်ပြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးလောင်ခြင်းစသည် သဘာဝသေးဆုံး အမျိုးမျိုးကြောင့် လည်း နေချင်းသုချင်း ပြီးပျက်ခြင်းသို့ ရောက်ကြရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သမိုင်းအမွှ၊ ယဉ်ကျေးမှု အမွှတို့ကို ထို့သို့သော ဘေးအွှေရာယ်အပျီးမျိုး၊ မကျွေရောက်နိုင်အောင်၊ ထို့နိုက်ပြီးပျက်မှု နည်းနိုင် သမျှနည်းအောင် အစွမ်းကုန်ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ကြရပေမည်။

မြန်မာနိုင်းအလယ်ပိုင်းတွင် ၁၉၃၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်တစ်ကြီးမဲ့ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ညြိဂုဏ်လတွင် တစ်ကြီးမဲ့ ငလျင်ပြင်းစွာလှပ်ခဲ့သည်။ ထိုငလျင်ကြောင့် ဘုရား၊ ဂုံ၊ ကျောင်း ယဉ်ကျေးမှုအမွှအနှစ် ပေါင်းများစွာ ပြီးပျက်ခဲ့ရလေသည်။ အထူးသပြင့် ပုဂ္ဂိုလ်းတွင် ရွှေးဟောင်းစောင်းဘုရားများ၊ များစွာ ပြီးပျက်ခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ကျော်အောင်ပင် မြန်မာ့မြေပေါ်၌ တင့်တယ်ထည်ဝါခဲ့ကြသော

ရွှေဟောင်းဘုရားစေတီများ ပြိုကျကုန်သောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသားတို့ ဝင်းနည်းကြေကဲ့ရသည်၊ ထိုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ တိုင်းရှင်းသား ပြည်သူ့အပေါင်းက ချက်ချမ်းပင် ငွေကြေးအလူ လုပ်အားအလူ စသည်တို့ဟို စေတနာထက်သန့်စွာ ထည့်ဝင်ကြကာ ရွှေမူပယ်စုပေါ်ပြင်ဆင်ခဲ့ကြ သည်။ ယခုအခါန်တိုင်အောင်ပင် ပြည်တွင်းပြည်ပ ရွှေဟောင်းသုတေသနပညာရှင်များ၊ ပိဿာကာ ပညာရှင်များ၊ အင်ဂုဏ်နှင့်ယာများပါဝင်သော ပညာရှင်အဖွဲ့၊ အကြော်ဗောဓာရှုများ ဖွဲ့စည်းကာ ရွှေဟောင်းလက်ရာများ မထိခိုက်ရအောင် တပြည်းပြည်း ပြုပြင်လျက်ရှိသည်။

သာသနရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနအောက်တွင် ရွှေဟောင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသား ပြတိကိုးစီးဌာန ဟူ၍ရှိသည်။ ထိုဌာနသည် သမိုင်းဝင်အဆောက်အအုံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွှအနှစ် များကို တာဝန်ယူထိန်းသိမ်းစောင့်ရွှေ့က်လျက်ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပိမိတို့ရပ်ရွာတွင် သမိုင်းဝင် အဆောက်အအုံများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းစရာတွေနှင့်ပါက ရွှေဟောင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသားပြတိက် ဦးစီးဌာနသို့ အကြောင်းကြော်၍ အကုံ့အညီတောင်းနိုင်ကြသည်။ ရှားပါးရွှေကျေသော ပစ္စည်းများ တွေ့ရှုလျှင်လည်း တာဝန်သိသိပြင် ပေါ့ပို့စောင့်နှင့်ကြသည်။ ထိုရွှေဟောင်းပစ္စည်းများမှာ၊ အခြေခံရတနာ တို့ပြင် ပြုလုပ်ထားပါက ကာလပေါက်မျေးထက်တို့၌ ငွေကြေးတန်ဖိုးပေးကာ ဂုဏ်ပြန်မြှင့် ဝယ်ယူ ထိန်းသိမ်းလျက်ရှိလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ပြည်သူတိုင်းသည် လွှတ်လပ်သောနိုင်ငံသားပါသွား ပိမိတို့၏ သမိုင်းအမွှနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွှအနှစ်တို့ကို ပိမိတို့ကိုယ်တိုင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရွှေ့က်ကြရပေ ထိန့်ပည်း။

ခက်ဆစ်အဖွဲ့

- | | | |
|--------------------|---|-----------------------|
| ၁။ ကာလပေါက်ရွေး | - လောလောဆယ်ခြို့၎င်း | : ဦးနှိုး။ |
| ၂။ ကျွေး | - ပြီးနှီးပတ်လည်တွဲ | သာယားသောမြှာင်းကြီးး။ |
| ၃။ ခံတပ် | - ရန်သူကိုခုခံရန် အုပ်။ ကျောက်၊ သစ် စသည်တို့ပြင် အနိုင် အခုံလုပ်ထားသော စစ်ဆေးန်း။ | |
| ၄။ ည်းည်း | - ရော လေ၊ ဝန်းကျင် စသည် မသန့်စင်သေား | |
| ၅။ နှုံးတော် | - ပင်းနောရာ၊ မြှင့်မြှတ်သောအဆောက်အအုံး။ | |
| ၆။ ဘိုးသေး၊ ဘီးဘင် | - ပိမိုးအထက် ဆွဲမျိုးအဝှဉ်းအဆက်း။ | |
| ၇။ ပုံရပိုက်စာ | - ရွှေ့အခါက စာဇားသားရာတွင်သုံးသည် ခေါက်ထပ်ထားသော စက္ကာတွင် ရေ့ထားသောစား။ | |
| ၈။ ပိဿာ | - ဆောက်လုပ်မှုဆိုင်ရာပညား။ | |

- ၉။ မြို့နိုင်
- နန်းတော်တည်ရှိရာ မြို့ပတ်လည်တွင် ကာရိတားသည့်တဲ့တိုင်း။
- ၁၀။ မြော်ဝင်
- အဝေးသို့လှမ်းမြော်ကြည့်ရန် အဆောက်အအုပ်ပြင်း။
- ၁၁။ ယဉ်ကျေးမှုအမွှေအနှစ်
- အစဉ်အလာအားပြင့်ထိန်းသိမ်းတည်ရှိသားသောင်လေ့ထုံး၊ ခွဲငွော်စွာ စသည့်အမွှေ့။
- ၁၂။ ရွှေ့ပေါ်ပစ္စည်း
- ရွှေ့ပေါ်ကာလက ပြစ်ပေါ်ခဲ့သော အသုံးအဆောင်း။
- ၁၃။ သမိုင်းဝင်
- သမိုင်းတွင်မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ရသေား။
- ၁၄။ သဘာဝ
- ပြစ်ပြီသော့အတိုင်းပြစ်တတ်သေား။
- ၁၅။ သူတေသန
- တစ်ခုတစ်ခုကို ခြေားခြေပြစ်ပြစ်သိရန် ရွေးဝိုင်းလေ့လာခြင်း။
- ၁၆။ အထွက်
- အမြင်ဆုံး၊ ဝေတီ၊ ပုံစံး၊ ပြာသာမ် စသည်၏ထိပ်ဖူးဗျား။
- ၁၇။ အစ်
- ကွဲမ်းဆေးစသည့် ပစ္စည်းများထည့်ရန် အဖူပါသည့်ခွက်တစ်ခိုးဗျား။

အမိကအရှက်များ

- ❖ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သမိုင်းဝင်ယဉ်ကျေးမှုအမွှေအနှစ်များစွာရှိသည်။
- ❖ မြန်မာလူများတို့သည် ယဉ်ကျေးမှုမြင့်မားသော လူများများပြစ်ကြသည်။
- ❖ ရွှေ့ဟောင်းသမိုင်းဝင် နေရာဒေသများ၊ သမိုင်းဝင်အဆောက်အအုံများနှင့် မြန်မာမှုအနုပညာ လက်ရာများကိုလည်း တွေ့ရှိနိုင်သည်။
- ❖ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာလက်ရာများသည် မြန်မာလူများတို့အတွက် ဂုဏ်ယူဖွယ်တစ်ရပ်ဖြစ် သည်။

လေ့လျှင့်စရိုး

 အောက်ပါမေးခွန်းများကို စဉ်စားပြေဆိပ်ပါ။ အပြုံများကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရရှိမှတ်ပါ။

 ၁။ အောက်ပါကွက်လပ်များတွင် တတ်၊ တက်နှင့် တပ် ကို မှန်အောင်ပြည့်ပါ။

မြတ်ရှိ သရက်ပင်ပေါ်သို့-----နေသာ ဖိုးအေးကို ပေပေက မြင်သွားပြီး အောက်သို့ မြန် ဆင်းလာရန် ခေါ်နေသည်။ ပေပေက အိမ်ထဲတွင် ပိုးလုံးတစ်လုံးကို -----ဆင်နေသဖြင့် ပိုးအေး သစ်ပင် ----- နေသည်ကို သတိပေးထားပို့စ်ချေ၊ ဘုရားဘုရားတာ ပညာ-----မြှေးပို့ ပေမောက် ဖိုးအေး အား ပဆုရန် တားပြစ်လိုက်သည်။ ထိုကြောင့် ပေပေက ဖိုးအေးကို မဆုံးတော့သူ သစ်ပင်ပေါ် နောင် မ-----ရန်သာ ဆုံးမစေအေးဆိုတော့သည်။

 ၂။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အသိပေးနွင့်ရှာပါ။

ပန်တိုး၊ စောင့်ရွှောက်၊ ယိုယွင်း၊ ထည်ဝါး၊ ဝန်၊ ငလျင်

 ၃။ အောက်ပါစကားလုံးများကို ဝါကျွေ့ဗို့ပါ။

စေတိပုံတိုး၊ စေတနာ၊ ယဉ်တွေ့ဗုံး၊ ထိန်းသိမ်း၊ စုစုံဆောင်း

 ၄။ အောက်ပါမေးခွန်းများကို လိုဂင်းတိုရှင်းပြေပါ။

(က) မိမိတို့သည် ဖည်သူတို့၏ယဉ်ကျေမှုကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရွှောက်ရပါည့်နည်း။

(ခ) သရိုင်းဝင်ပစ္စည်းများတွင် မည်သည့်အရာများ ပါဝင်သနည်း။

(ဂ) သရိုင်းဝင်အဆောက်အအုံဟု သတ်မှတ်ထားသော အဆောက်အအုံများတို့ ဖော်ပြုပါ။

(ဃ) ငြှေးပောင်သရိုင်းဝင်ယဉ်တွေ့ဗုံးမှုတို့ကို ပျက်စီးစေသည့် သဘာဝဘေးအွွှေရာယ်များကို ဖော်ပြုပါ။

(င) မြန်မာ့ယဉ်ကျေမှုသာမတ ကျွော်ကျွေ့ပုံအမွှေအနှစ်လည်ပြုစ်သာ အရာရာတို့ ဖော်ပြုပါ။

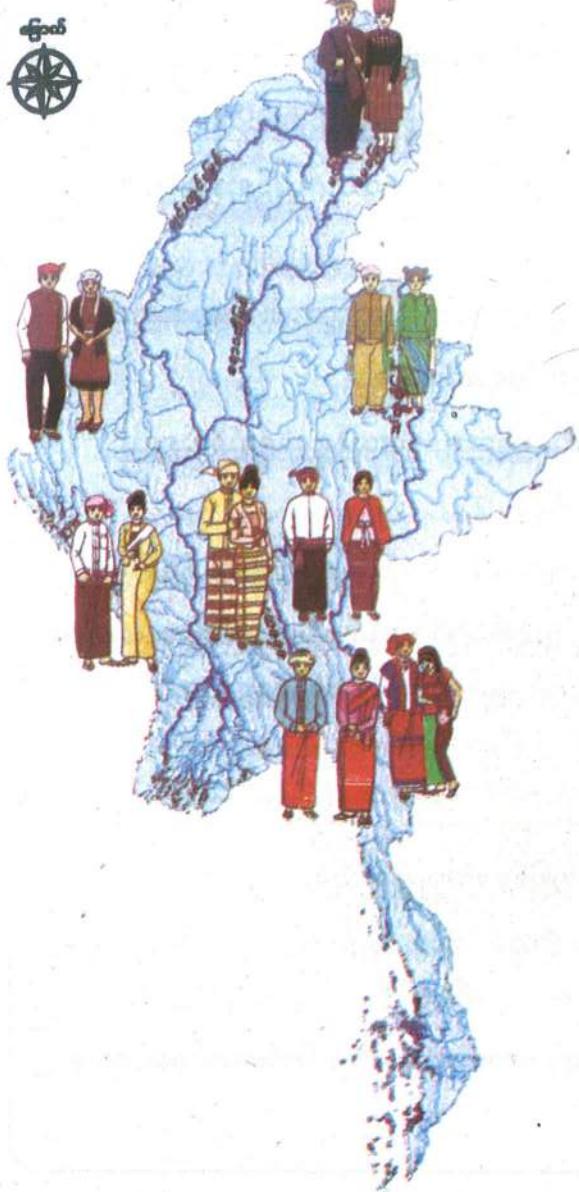
 ၅။ မြန်မာနိုင်ငံအနဲ့အွှေ့အွှေ့ မြှုပ်နည်းမှု ယဉ်ကျေမှုအမွှေအနှစ်များတို့ အကျဉ်းဖွေးဆိုပြုပါ။

 ၆။ မြန်မာနိုင်ငံနို့ယဉ်ကျေမှုအမွှေအနှစ်များကို ရက်ယူလိုပို့သာလား၊ အသယ်ကြောင့်နည်း

၆။ အရှိုးတွဲ (ကမျာ)

 အောက်ပါကမျာကို ဆရာက ရွတ်ဆိုပြသည့်အခါ ကမျာ၏ ကာရန်နှင့် အသကို သေဆာဖြာ နားထောင်ပါ။ မိမိကိုယ်တိုင် အသံနေအသံထားပြင် ရွတ်ဆိုလေ့ကျင့်ပါ။

ပြည်ထောင်စုရတနာများ



မြောက်ဘက်သီသို့ ခရိုနှင်
တွေ့လို့ နယ်ကချင်
ပလ္လာသံလွင် အိုးစည်နော
တောင်ကာနဲ့ မနော။
အနောက်တစ်ကြော တောင်တန်းညီ
ချင်း ရရှိင်ဒေသသီ။
ကျွဲချို့မှတ်လို့ အားဟန်နဲ့
ခွာနို့ ကျင်ကိုင်ပွဲ။
နှင်းမြှုပဲတဲ့ အကျော်
ရှုပ်းတောင် မိုးပပါ။
ကိုနှုန်းရာသရွာနှင့်
နောင်ဝိနောင်နဲ့က။
ကရင် မွန် ကယား တောင်ပိုင်းပြု
ဟားစည် မိကျောင်း သံဝေဝေး
လာလေလာလေ ဆင်ယင်နဲ့
ခုံးနှင့်ဝါးညှပ်ပွဲ
ပြေပြန်ကလဲ ဝေခုံးရှုပ်
နဲ့နှီးပတ်သံ
ဟန်နဲ့ပန်နဲ့ ပြောင်လျောင်ပြ
ဦးရွှေချွေးအကာ။
အထူးဖိုးဖိုး အဖုံး
ယဉ်ကျော်မှုတစ်
ကြည့်ရွှေပက်နဲ့ ပြို့ပြို့သ
ငါတို့ ပြည်ထောင်တဲ့။

ကိုယ်အဖွင့်

- ၁။ ကိုယ်ရာ - လူခေါင်းနှင့်ကိုယ်ရှိသည်ဆိုသော သတ္တဝါ။
- ၂။ ကျင်ကိုင်ပဲ - ရရှိပိုင်းရင်းသားတို့၏ ရှိုးရာနပန်းပွဲ။
- ၃။ မြိမ်မြိမ်သဲ - အလွန်စည်ကားများပြားစွာ။
- ၄။ ခွာစိုးသဘင်ပဲ - ချင်းတိုင်းရင်းသားတို့၏နှစ်သစ်ကူးပွဲ။
- ၅။ နဲ့ - အလုပ်တစ်ခုကို အားမလျှော့ဘဲ စွဲစွဲပြုပြုလုပ်ဆောင်နိုင်သောအစွမ်း။
- ၆။ ထောင်ကာ - ပိန်းပယာကျေား အများစိုင်းပွဲ၍ ကရသော ကချင်တိုင်းရင်းသားတို့၏
အကဗောဓိပျိုး။
- ၇။ ဖုံး - ကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ သွက်လက်ပြောကြွော့သော ရှိုးရာအကာ။
- ၈။ နောင်ပိုင်နောင် - ရှုပ်းတိုင်းရင်းသားတို့၏ ရှိုးရာအိုးစည်းသဲ။
- ၉။ အားစည်း - ကယား၊ ကရင်၊ မွန်တိုးသုံးသော ကြေးသွန်းတစ်ဖက်ပို့တစ်။
- ၁၀။ မနောပဲ - ကချင်ရှိုးရာ နတ်ပူဇော်ပဲ့။
- ၁၁။ ယဉ်ကျေးမှု - အစဉ်အလာအရ ဝတ်စားဆင်ယင်ပြောဆိုကျင့်ကြော့နေတိုင်မှုများ။
- ၁၂။ ဝါးညှပ်ပဲ - ဝါးလုံးကိုင်သူတို့က ဖူးချည်ခွာချည် အချက်ကျကျ လှပ်ရှားပေးနေသော
ဝါးလုံးများကြားတွင် ဆိုင်းချက်နှင့်အညီ ကခုန်ရသော အကပဲ့။

အမိကအမျက်များ

- ❖ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တောင်တန်းဒေသနှင့် ပြောပြန်ဒေသဟု၍ ရှိုးသည်။
- ❖ ပြောက်ဘက်တွင် ကချင်၊ အနောက်ဘက်တွင် ချင်း၊ ရရှိုင်၊ အရွှေ့ဘက်တွင် ရှုပ်း
တောင်ဘက်တွင် မွန်း၊ ကရင်နှင့် ကယားစသည့် တိုင်းရင်းသားများနေတိုင်ကြသည်။
- ❖ တိုင်းရင်းသားတို့၏ အထိမ်းအမှတ်နှင့် ရှိုးရာ၊ လေ့အကများသည် ပြည်ထောင်စု၏ ရတနာ
များပင် ပြစ်သည်။

လေ့ကျင့်စန်း

အောက်ပါမေးခွန်များကို စဉ်းစားပြေဆိပ်ပါ။ အပြော့များကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရောမှတ်ပါ။

၁။ အောက်ပါကျင့်လပ်များတွင် ချည်-ခြိည် ခုယ်-ခြုယ် ပု-ပြ စကားလုံးများကို မှန်အောင် ဖြည့်ပါ။

နှေ့နှေ့နှေ့နှေ့ နေရောင်-----နှုန်သည်ထွက်ပေါ်လာသည်။ ပြို့စ် အလုပ်သမားများသည် ရန်ကုန်ပြို့-----သို့ထွက်ခဲ့သည်။ နွေကာလ၏ အပူဇက်ကိုခိုင်ရန်အတွက် လူတို့သည် အရောင်ဖျော့သော-----ထည် အဝတ်အထည်များကို ရွှေ-----ဝတ်ဆင်ကြသည်။ ထိုကိုမူ အပူဇားသည် အရောင် ရင့်-----ထားသော ထိုးကိုဆောင်းကြသည်။ ညာနောင်းနေရောင် မှန်-----ပု တွင် အလုပ်ခွင့်မှ အိမ်သိပ္ပါန်လာကြသည်။

၂။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အဝိပ္ပာယ်ကို အဘိဓာန်တွင်ရှာပါ။
တွေ့၊ နှော၊ နှီး၊ လှ၊ ဝေ၊ ဟန်

၃။ အောက်ပါစကားလုံးတို့ကို ပါကျေတစ်ခုစိုးပြုပါ။
ခမို့၊ အိုးစည်း၊ ပလွှာ၊ ဟားစည်း၊ နဲ့

၄။ အောက်ပါကဗျာပိုဒ်မှ ကာရန်များကို မျဉ်းသားပြုပါ။ ပဒေ အဆုံးကာရန်များသည်
မည်သည့် ကာရန်များပြုစ်သနည်း။
မြောက်ဘက်ဆီသို့ ခမို့နှင့်
တွေ့လိမ့်နယ်ကဗျာင်
ပလွှာသံလွင် အိုးစည်းနှော
ထောင်ကာနဲ့ မနော့၊
အနောက်တစ်ကြာ ထောင်တန်းညီး
ချင်း ရရှင် ဒေသဆို
ကွဲချို့မှတ်လို့ အားမာန်စွဲ
ခွာ့ခွာ့ကျင်ကိုင်ပွဲ။

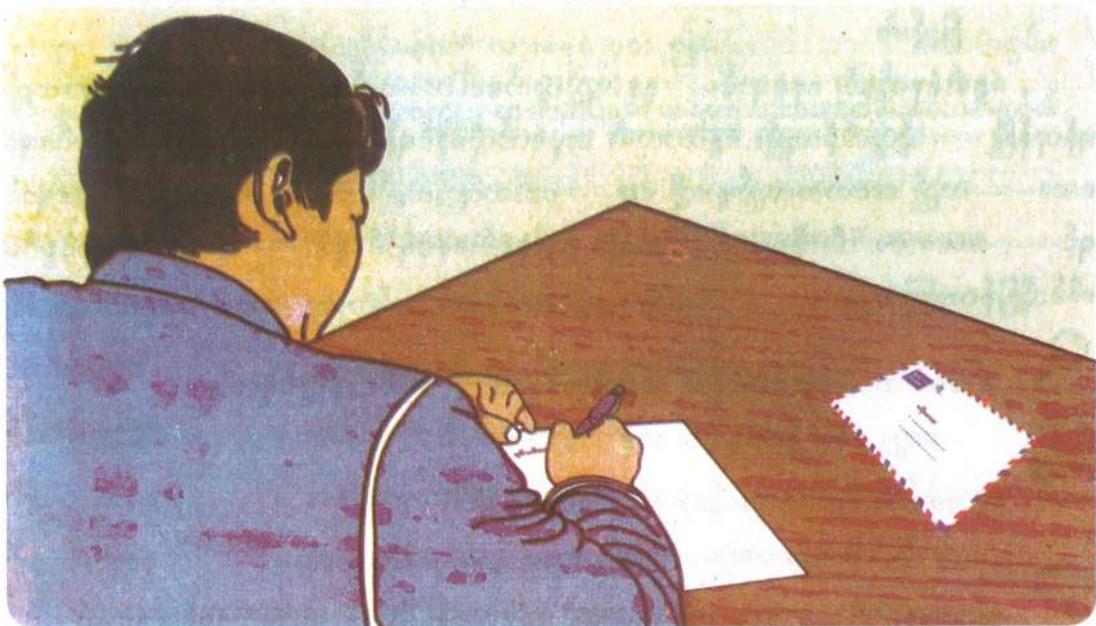
၅။ ပြည်ထောင်စုရတနာများ ကဗျာအရ တိုင်းရင်းသားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု ပျော်ပွဲရှင်ပွဲ
မြင်ကွင်းများကို သရုပ်ဖော်ခံစားရောဖွဲ့ပါ။

၆။ ပိမိတို့အော့သွေးရှိ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှု ပလေ့ထုံးစံအချို့ကို သင်သိသမျှ လေ့လာ
တင်ပြပါ။

၇။ လေးစာ (သုတရသဝကားမပြု)

၁။ နအောက်ပါပေးဗာကိုဖတ်ပြီး ခက်ဆင်အစိုးပါ။

၂။ စာပိုဒ်များကို အုပ်စုလိုက်ဖတ်ပြီး ဆွဲးနွေးပါ။



ချုပ်သမီးလေးမမိုးအေးသို့

ချုပ်သမီးလေး . . .

မြန်မာသကြံနှင့်ပွဲတော်ရောက်တော့မယ်။ သကြံနှင့်ကျပြီဆိုရင် မဖျော်တဲ့လူမရှိဘူး။ ဖေဖေတိုင်းက သကြံနှင့်အကြံမတိုင်ခင်ညာဆိုရင် အိပ်တောင်မဖျော်ဘူး။ လင်းပြီလား . . . လင်းပြီလားနဲ့ ခကေခကထကြည့်ရတာ အမောပဲ။

သမီးလဲ သကြံနှင့်မျှော်နေမှာပဲ။ သကြံနှင့်မှာ ဖျော်လဲဖျော်မှာပဲ။ ပိုတောက်တွေ တဝေဝေနဲ့ သကြံနှုန်း၊ အညာမှာ ကုတ္တိပွင့်ကလေးတွေ ဖွာရရာကျနေတဲ့ သကြံနှုန်း ဒိုးသံ ပုံးသံ စိစိည့်တဲ့ သကြံနှုန်း၊ မဖျော်ဘဲနေပါမလားသမီးရယ်။

သကြံနှင့်ကျရင် သိကြားမင်းကြီးလဲ လူပြည်ဆင်းလာသတဲ့ သိကြားမင်းကြီး ညဲ နတ်ပြည်အပြုံး ဆေးတံ့မေ့ကျန်ခဲ့လို့ ပြန်ပက်ရတာလဲရှိသေးခဲ့။ ‘ဒါကြောင့်ကလေးတွေ ဆုတောင်းရတာပေါ့။ သိကြားမင်းကြီးဆေးတံ့မေ့ကျန်ခဲ့ပါအေး . . . လို့’

မန္တလေးမှာတော့ သကြံနှစ်ခိုး xxx တူးပိုး xxx တူးပိုး xxx တူးသံမြေသာယာ ဆိုတဲ့ သကြံနှစ်ခိုးသံ ရပ်တိုင်းမှာညုံနေပေါ်မယ်။ ဖေဖေကတော့ ဂိတ္ထာဆိုကျော်ကြီး မြို့မြို့မြို့တို့တွင်ခဲ့တဲ့ တူးပိုး xxx တူးပိုး တိုးလုံးကို အလွန်နှစ်သက်မိတယ်။ သကြံနှစ်ခု့နှလုံးခု့သံလို့တောင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။ လူတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု၊ လူထုပဲသဘင်ရဲ့ သက်တတေးသံ ဖြစ်သွားတာပဲ။ ဆရာပြိုမ်းကို ကျွေးဇူးတင်မိတယ်။

ဒါတွင်မကသေးဘူး။ မြို့မြို့ပျော်တမ်းတူရိယာအသင်းရဲ့ မြန်မာသံချင်းဟာလဲ တစ်နှစ်ငဲ့လုံး ဖျော်မြှော်ချွင်ပျော်တဲ့ သကြံနှစ်သံချင်းဖြစ်နေပါရေးလား။ ကြည်နဲ့ပျော်ချွင်စရာ မင်္ဂလာရှိတဲ့တေးသံချင်းမို့ မြန်မာနှစ်သံ အခါတော်နဲ့ လိုက်ဖက်ပါပေတယ်။ ပြီးတော့ ဒီသံချင်းနဲ့ သကြံနှစ်ရေသာင်အက ကလို့ ကောင်းတယ် မဟုတ်လား။ ယဉ်ကျေးမွှဲနောင်း ပျော်ပျောင်းည်သာတဲ့ ကဟန်ည်က်ည်၏ ဒို့သံသာကိုနဲ့မို့ နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းတဲ့ တေးတစ်ပုံ့မဲ့ ဖြစ်လာရပါတယ်။

သမီးလေးရော သကြံနှစ်မဏ္ဍာပ်မှာ ကုန်းရဲ့လား။ ကုန်းတယ်ဆိုရင် ခြေတစ်ခတ်၊ မေးတစ်ဆတ်၊ ဘကြီးတစ်ပြတ်ရဲ့ အရသာကိုခံစားဖူးမှု၊ အမှန်ပါပဲ။

သကြံနှစ်အခါမှာ ပိတေက်ပန်းကလေးတွေဟာ အိုးစည်သံ ပုံသံနဲ့ မြှုနေပုံ၊ မြန်မာမိန်းကလေး ဘဝ်းရဲ့ နဖူးဆံစထက်မှာ ပိတေက်ပန်းလေး ဝင်းဝါနေတတ်ပုံ၊ သကြံနှစ်အလှု၊ မြန်မာအငှကို အထိရောက်ဆုံး ဖွဲ့တားတဲ့ ဆရာတော်ရှိရဲ့ ပိတေက်မယ်ကဗျာလေးကို သမီးဖတ်ဖူးမယ်ထင်ပါကာယ်။ မြန်မာစာဆိုတွေဟာ သကြံနှစ်အလှုကိုဖို့ချင်လို့ အခွင့်အခါစောင့်ပြီး ကလောင်မြှုံးလေ့ရှိတယ်၌ ဟာ ဘို့ သမီးသတိထားမိမှာပါ။ ယဉ်ကျေးသံမွှဲတဲ့ မြန်မာသကြံနှစ်အလှုကွွဲကွွဲကို မိအောင်ဖွဲ့ထားတဲ့ ဆရာ တော်ရှိရဲ့ ပိတေက်မယ်ဆိုတဲ့ကဗျာလေးကို မနှစ်က ဆင့်မတန်းမှာ သမီးသင်ခဲ့ရတယ်မဟုတ်လား။

မတိုးခင်က မြည်ချင်ချင်ဖြစ်နေတဲ့ အိုးစည်ဗုံးသံနဲ့ ပိတေက်ပန်းကိုပန်း မြို့မြို့မြို့တို့လို့လေးခေါင်းလေး ဆုံးရှုံးလေးရှုံးလေး မေးရဲ့အလှုကြောင့် အိုးစည်သံပိုပြီးဟိန်းရာ ဟည်းရှုပုံ ရှုခင်းလေးကို သမီးမေ့နိုင်မယ် မထင်ဘူး။

သမီးတို့ ဖေဖေတို့ရဲ့ နိုင်ငံသားတွေဟာ ပျော်တတ်ရွှေ့ငွေ့တတ်တတ်တယ်။ ခင်တတ်မင်တတ်တယ်။ ဒါတွင်မက ဒုက္ခကြံနေရတဲ့ သတ္တဝါတွေအပေါ်မှာလဲ ကြိုင်နာသနားတတ်တယ်။ ဖေဖေကတော့ ဒီလို့စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်းထားလေ့ရှိတဲ့ နိုင်ငံမှာ မွေးလာရတာကိုပဲ ဂုဏ်ယူကျော်ပဲလို့မဆုံးဘူး။

စိတ်ဒါနအသက်လွှာတွဲတွေ သကြံနှစ်အခါမှာ တွေ့ရတယ်မဟုတ်လား။ နှားကို ဘေးမဲ့လွှာတွေတွေတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံသားတွေရဲ့ ကရာဏာတရား၊ ကိုယ်ချင်းစာတရားကို အထင်အရှားပြတာပဲချစ်သမီး။

အခုံအခါ သကြံနှစ်ပွဲမှာ အပျော်ကြမ်းပြီး ရမ်းကြတာတွေလဲ ရှိမှာပေါ့သမီးရယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါဟာ တစ်မို့သားလုံးရဲ့ သဘောလက္ခဏာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုရှိုင်းမျှမှု၊ လွှန်ကဲမှု၊ ရမ်းကားမှုတွေကိုတော့

တတ်နိုင်သမျှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်ဖို့ လိုတာပေါ့၊ သူရောကိုယ်ပါ တာဝန်ရှုတယ်လို့ ခံယူပြီး ဂိုင်းဝန်းပြီးထိန်းသိမ်းမှ မြန်မာ့သူ၏နှစ်အလှ အနှစ်သာရကို မဲ့စွိန်း မဲ့ပြောက် မတင်မှာပေါ့ သမီးရယ်။

နှစ်သာခက်နဲ့ရေပက်တာတို့၊ အဘိုးအဘွား၊ သက်ကြီးရွယ်အိုးတွေကို ခေါင်းလျှော်ပေး၊ ရေချိုးပေးတာတို့၊ မြတ်စွာဘုရားရုပ်ပွားတော်များကို အမွှေးနှစ်သာရည်နဲ့ ရေသဗ္ဗာယ်ပူလော်တာတို့၊ မျှန်လုံးရေပေါ် စတုဒိသာကျေးတာတို့စတဲ့ ပတိမ်ကော် မပပေါ်ကောင်းတဲ့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု သူ၏နှစ်အစဉ် အလာတွေကိုလဲ သမီး သတိပြုရှုသေတတ်လိမ့်မယ်လို့ ဖော် ဖျော်လင့်ပါတယ်။

ခေတ်လွှောင်ယိုပိုပါ ခေတ်အလျောက် စည်းကမ်းတကျ ဖျော်ပျော်ပါပါပါး ရေကတားတဲ့ သမီးငယ် ကလေးဖြစ်သလို ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုရဲ့ အလှုတရားကို လေးစားထိန်းသိမ်းရကောင်းမှုန်းသိတဲ့ လေးနက်တဲ့သမီးကောင်းကလေးတစ်ဦး ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ဖော်ယုံကြည်ထားပါတယ်။

J0 ရာစ်

တင်နိုး

ဓက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ စတုဒိသာ
 - ၂။ နှစ်သာခက်
 - ၃။ ဖွာရရာ
 - ၄။ ကေးမဲ့လွှတ်
 - ၅။ မဲ့စွိန်းမဲ့ပြောက်
 - ၆။ ရေသဗ္ဗာယ်
 - ၇။ ရောင့်ရဲ
 - ၈။ သက်ဗော်
 - ၉။ အနှစ်သာရ
 - ၁၀။ အပျော်ကြမ်း
 - ၁၁။ အလိုရမ္မာက်
 - ၁၂။ လူ၏။
- အရပ်လေးမျက်နှာမှ ရောက်လာသူမှုန်းသမျက် ကျေးမွေးခြင်း။
 - နှစ်သာရည်ဆွတ်ထားသောပန်းခက်။
 - စုစည်းခြင်းမရှိ ကွဲဖြာထွက်လျက်။
 - အသက်အနှစ်ရာယ်ထိပါးခြင်းမခံရမည့် အခွင့်အလမ်းကိုပေးသည်။
 - အပြစ်အနာအဆာ။
 - ဆင်းတုတော်ကိုရေဖြင့်သွန်းလောင်းသန့်စင်သည်။
 - လက်ရှိအခြေအနေတွင် နှစ်သိမ့်ကျေနှစ်ပုံသည်။ တင်းတိမ်သည်။
 - အမှတ်အသား။
 - လေးနက်မှု၊ တန်ဖိုးရှိမှု၊ ကောင်းနွှန်မှု စသည်။
 - လွန်လွန်ကဲကဲ ပျော်ရွှင်မြှေးထူးသည်။
 - စွဲလမ်းမက်မောမှာ။
 - ကိုယ်၊ နှိုတ်၊ နှိုလုံး စောင့်စည်းမှု၊ တည်းပြုပို့သောအမှုအရာ။

အမိကအရှက်များ

- ❖ ပိတောက်ပန်းများနှင့် တူးပို့ x x x တူးပို့တေးသံသည် သကြံနှင်းသက်တများ ဖြစ်သည်။
- ❖ မြန်မာပြည်သူတို့သည် သကြံနှင်းအခါတွင် ကောင်းမှုကုသိုလ်များ ပြုလုပ်ကြသည်။
- ❖ ပြောင်းလဲနေသောခေတ်နှင့်အညီ သကြံနှင့်တော်ကို ဆင်ခြားကြရာတွင် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ပွဲတော်၏ အနှစ်သာရများ မပျောက်ပျက်အောင် သတိပြုရမည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါမေးခွန်းများကို စဉ်းစားပြေဆိုပါ။ အဖြေများကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရေးမှတ်ပါ။

၁။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အမိပွာယ်ကို အဘိဓာန်တွင်ရှုံးမှတ်ပါ။

တင်စား၊ ကရုဏာ၊ ဆေးတဲ့၊ ခေတ်၊ လေးစား၊ ဆုတောင်း

၂။ အောက်ပါစကားလုံးများကို ဝါကျွဲ့ပါ။

ကျက်သရေ၊ လိုက်ဖက်၊ စတုဒိသာ၊ သကြံနှင့်ကြည့်နဲ့

၃။ အောက်ပါစကားလုံးများတွင် --တတ်--တတ် ဟူသည့် အဆက်စကားလုံးထည့်၍
စကားလုံးပွား၊ ယဉ်ကြည့်ပါ။

သာမက-

ပျော်ရွင် + --တတ် -- တတ် - ပျော်တတ် ရွှေ့ရွင်

ပြောဆို၊ နောက်ပြောင်း၊ လုပ်ကိုင်၊ ချက်ပြုတဲ့၊ ခင်မင်း

၄။ ပေးစာကိုဖတ်ပြီးနောက် သင့်တွင်မည်သည့် စိတ်ခံစားမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း။
အဘယ်ကြောင့်နည်း။

၅။ သင့်သူငယ်ချင်းထံသို့ သင်မြင်တွေ့ဖူးသော သကြံနှင့်မြင်ကွင်းတစ်ခုကို အောက်ပါ
စကားလုံးများသုံး၍ ပေးစာရေးသားပါ။

သကြံနှင့်စီးသံ၊ ပျော်တတ်ရွှေ့ရွင်တတ်၊ ပျော်မြော်ရွှေ်ပျုံ၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၊ စတုဒိသာ၊
ထိုင်လိုင်ပွင့်

၆။ ပေးစာတွင်ပါဝင်သော သကြံနှင့်ရေကစားပုံမြင်ကွင်းများနှင့် ယနေ့ခေတ်သကြံနှင့်
ရေကစားကြပုံ မြင်ကွင်းများကို နှိုင်းယှဉ်ကာ သင်၏ထင်မြင်ခက်ကို ဖော်ပြုပါ။

၁။ ထွမ်းချင်း (ကရာ)

 အောက်ပါကျောကို ဆရာက ရွှေတံပြုသည့်အခါ ကလျာ၏ ကာရန်နှင့် အသကို သေချာစွာ နားထောင်ပါ။ မိမိကိုယ်တိုင် အသနေအသထားဖြင့် ရွှေတံပြုလေ့ကျင့်ပါ။



တို့တော်များ

ပျော်ပုံကသစ်သနှင့်
ငယ်ချစ်ကယ်လိုက်ခဲ့တော့
အကြိုက်ကတဲ့ တို့တော်များမှာ
မိုးအကား ပင်ယံထက်ဆီက
ထန်းရွှေက်နှင့် ဆင်သည့်အိမ်
ခြောက်းထိမ် နွားရေခင်းလို့
ညည် တွင်း ပလွှေကျော်နှင့်
ဖျော်ပါမယ်လေး။
ကိုက်ဖူးငယ်ညွှန်နီး
ချဉ်ပေါင်နီကို
ရာသီဓလေ့
ပုစ္စန်လုံး ခွဲဖူးထောလို့
တော်လေ့ကယ် တစ်ဆင်
လာ်ဗြှိုက်ကင်နှင့်
တို့ခွင်ဖရုံးအချို့ချက်
ဟင်းဖက်စုလုံး
မင်းပုံထည်ထည်
နေဆာပျို့
အစ်ကို့ကို တည်ပါမယ်
ဆောင်းနယ်ဝင် သည်ချိန်ကို
ယစ်စည်းစိမ် အဆီဖိန်းလို့
မြှိန်းစွေ့မယ်လေး။

၁၉ ရာရု

ဦးကြြီး

ခက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ ကိုက်ဖူး
၂။ ချဉ်ပေါင်နီ
၃။ ခွဲဖုံးထေး
၄။ ည၌တွင်း
၅။ တိုခွင်
၆။ တင်းထိမ်
၇။ တစ်ဆင်
၈။ နေဆာပျို့
၉။ ပလွှေကျော်
(ကျော်ပလွှေ)
၁၀။ ပုဂ္ဂန်လုံး
၁၁။ ပင်ယံ
၁၂။ ဖိန်း
၁၃။ ဖျော်
၁၄။ မိုးအကာ
၁၅။ မင်းပုံ
၁၆။ မှုန်း
- သစ်ပင်မှုထွက်ပြု၍ အဖူး။
- အရှုံးတံ့ခိုသောချဉ်ပေါင်တစ်မျိုး။
- အခွဲမခွာဘဲ ထည့်ချက်သည်။
- ညအချိန်။
- တိုချာဝန်းကျင်၊ တို့နေရာဒေသတစ်ခွင့်။
- ခြေရန်၊ ကာရန်ချုပ်ထားသောအထည်။
- တစ်မျိုး၊ တစ်ဖုံး။
- နေရာ်ခြည်ပေါ်ထွက်စအချိန်။
- ဘေးတိုက်မှုတ်ရသော ပလွှေရှည်။
- လယ်ကွင်းရေတိမ်ကမ်းစပ်တွင် တွေးဖြင့်နေလေ့ရှိသောကဏန်းတစ်မျိုး။
- ပင်အမြင့်။
- ကိုယ်ခွဲနာ လေးလှုတိုင်းမြိုင်းသည်။
- ဖျော်ဖြေသည်။ ရွှင်လန်းအောင်ပြုသည်။ ပျော်ရွှင်အောင်ပြုသည်။
- အမြဲး၊ အကား။
- မင်းစိုးရာအကဲ့သို့။
- မျက်စိမ့်တ်လျက် ဤမြိုင်သက်စွာနေသည်။

အမိကအချက်များ

- ❖ မိန်းမပျိုးသည် ချစ်သူမောင်အား နှစ်သက်ပျော်ရွှင်စရာပေါ်လှသည့် မိမိရွာသို့ ပိတ်ခေါ်နေသည်။
- ❖ သုၢ်အိမ်သည် ထန်းရွက်မိုးကာ၍ အိပ်ရာတွင် နွားသားရေကိုခင်းကာ တင်းထိမ်ကိုခြုံသည်။
- ❖ မိန်းမပျိုးလေးသည် ချစ်သူမောင်အား ချဉ်ပေါင်နီ၊ ပုဂ္ဂန်လုံး၊ လယ်ကြွက်ကင်၊ ပရုံသီးအချို့ ချက် စသည့်ဟင်းမျိုးစုံဖြင့်ကျွေးပါမည်။
- ❖ နေမြှင့်မိအချိန်တွင် နံနက်စာအဖြစ် မောင်ကြီးကို မြိုင်ရွက်စွာဘေးစေလိုသော ၂၇၄ ဟင်းလျာများစွာဖြင့် တည်ခင်းကျွေးပါမည်။
- ❖ နှုပလေး၏ ဘာကောင်းသောက်ဖွယ်များကို အဝေး၍ မောင်ကြီးကို မြိုင်ရှိရှိမိန်းစေပါမည်။

၆၈၁



အောက်ပါလေကျင့်ခန်းများကို စဉ်းစားဖြည့်ပါ။ အဖြေများကိုလေကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရေးမှတ်ပါ။



၁။ အောက်တွင်ဆုံးထားသောစာပိုဒ်မှ ကာရန်တွေစကားလုံးတို့ကို ရှာဖွေပါ။

‘ကိုက်ဖူးငယ်ညွှန်စီ

ချုံပေါင်နိကို

ရှာသီလေး

ပုစ္စန်လုံး ခွံဖုံးတော့လို့

တော့လေးငယ်တစ်ဆင်

လယ်ကြွောက်ကင်နှင့်

တို့ခွင်ဖရဲ့စာချို့ချက်’



၂။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အဓမ္မပွာယ်ကို အဘိဓာန်တွင်ရှာပါ။

ပျော်၊ ပျို့၊ ထည်၊ စုံ၊ ကင်၊ တည်



၃။ အောက်ပါစကားလုံးတို့ကို ဝါကျဖွဲ့ပါ။

ပင်ယ်၊ ထန်းရွက်၊ နွားရော၊ ညျဉ်တွင်း၊ ပလွှာ



၄။ ဤကဗျာမှ ပိန်းမပျို့လေး၏ စောနာ၊ မေတ္တာကို မည်သို့တွေ့မြင်ရသနည်း။



၅။ ‘မင်းပုံထည်ထည်၊ နေဆာပျို့၊ အစ်ကိုကို တည်ပါမယ်’ ဟူသည် ကဗျာစာသားကို သင့်စကားဖြင့် ပြန်ရေးပါ။



၆။ ဤကဗျာကို ဖတ်ရှုနားထောင်ပြီးသည့်အခါ မည်သို့ခံစားရသနည်း။

၅။ ခရိုင်းသွားဆောင်းပါး (သတ္တရသစကားပြေ)

အောက်ပါဆောင်းပါးကိဖ်ပြီး ခက်ခစ်အမိပ္ပါယ်များကို လေ့လာပါ။

 စာပိုဒ်များကို အုပ်စုလိုက်ဖတ်ပြီး ဆွဲးနွေးပါ။



କ୍ଷୀରଯେଣ

ကျိုက်ထီးရှားသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ နာမည်ကျော်ကြားသော နေရာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ မွန်ပြည့်နယ် ကျိုက်ထိမြှုပြုမြောက်ဘက် ၁၆ မိုင်ခန့်အော့ဌာတွင် တည်ရှိသည်။ အထက်မြန်မာပြည်မှ လာလျှင်ဖြစ်စေ၊ ရှုကုန်မြှုပြုဘက်မှ လာလျှင်ဖြစ်စေ ဘုရားကြီးမြှုပြု၊ ဝါမြှုပြုတို့မှာတစ်ဆင့် စစ်တောင်းတံတားကိုကျော်ဖြတ်ပြီး လာရောက်နိုင်သည်။ မြတ်မြှုပြု၊ ထားဝယ်မြှုပြု၊ ရေမြှုပြုတို့ဘက်မှ လာလျှင် ဗော်လမြှုင်မြှုပြုမှာတစ်ဆင့် သံလွှင် ဖော်လမြှုင်တံတားကို ကျော်ဖြတ်ပြီး လာရောက်နိုင်သည်။ ကရင်ပြည့်နယ်မှ လာလျှင် ဘားအံမြှုပြု၊ သထုံးမြှုပြုတို့မှာတစ်ဆင့် လာရောက်နိုင်ပါသည်။



တစ်နာရီခန့်ကြာသည်။ ခြေကျင်တောင်တက် လျှင်မဲ နှေ့တစ်ဝက်ခန့် ပင်ပင်ပန်းပန်းတက် ကြရသည်။ ယခုအခါတွင် ကျိုက်ထီးမြှုံးသွားသူများသည် ကားဖြင့်သာ တောင်ပေါ် သို့ တက်လေ့ရှိကြသည်။

ကျိုက်ထီးရှုံးတောင်ခြေ ကင်ပွန်း စခန်းမှ စေတီတော်ရှိရာ တောင်ပေါ်အထိ ကားဖြင့် တိုက်ရိုက်တက်၍လည်းရသည်။ ခရီးတစ်ဝက်ဖြစ်သည့် ရသေ့တောင်စခန်း တွင်ရပ်နားကာ ကောင်းကင်ကြီးယာဉ်များ ဖြင့် တက်၍လည်းရသည်။ ကင်ပွန်းစခန်းမှ စေတီတော်ရှိရာ တောင်ပေါ်လမ်းတွင် ကွဲကားဝိုက်ကာ ကားစီးရသည်မှာ ပျောစရာလည်း ကောင်းသည်။ ရင်ဖိုစရာလည်းကောင်းသည်။ ကားစီးရင်း သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်ရှုသည်မှာ ကြည့်နဲ့စရာလည်းဖြစ်သည်။ တောတောင်ရေဖြော် လေကောင်း လေသနကို ရှုံးရိုက်ရသည်မှာ စိတ်နှုလုံးလန်းဆန်းစရာလည်းဖြစ်သည်။ ကောင်းကင်ကြီးယာဉ် စီးရ သည်မှာလည်း ထူးခြားသောအတွေ့အကြုံအသစ်ကို ရရှိစေသည်။

ကျိုက်ထီးရှုံးကောင်ပေါ် သို့ရောက်သွင် မော်တော်ယာဉ်ရပ်နားစခန်းမှဖြစ်စေ ကောင်းကင်ကြီး ယာဉ်ရပ်နားစခန်းမှဖြစ်စေ ရင်ပြင်တော်ရှိရာသို့ ၁၀ မိန့်ခန့်လမ်းလျှောက်ရသည်။ တောင်ပေါ် လမ်းတစ်လျှောက်တွင် ခမီးသည်များနားခိုရန် နားနေဆောင်များ၊ စားသောက်ဆိုင်များ၊ ဧေးဆိုင်များ၊ တည်းခိုခန်းများရှိရာ င်တိကြိုက်နားနေနိုင်ပါသည်။ သက်ကြီးရွှေယ်အိုများ၊ မသန့်စွမ်းသွားသည် ရင်ပြင် တော်ရှိရာသို့ အထမ်းသမားများဖြင့် သက်သောင့်သက်သာ သွားရောက်နိုင်ပါသည်။

ကျိုက်ထီးရှုံးစစေတီတော် တည်ရှုနေပုံမှာ အုံခြေစရာကောင်းလှသည်။ ကြီးမားမတ်စောက် သော ကျောက်ဆောင်းရာစွန်းတွင် လုံးပတ် ပေါင်းဆယ်ခန့်ရှိသော ကျောက်တုံးကြီးတစ်တုံးရှိ သည်။ ကျောက်တုံးကြီးသည် တောင်စောင်းအပြင်တက်သို့ တစ်ဝက်နီးပါးထွက်နေသည်။ ထိုကျောက် တုံးကြီးသည် ရသေ့ကြီးခြုံးခေါင်းနှင့်တူသည်။ ကျောက်တုံးကြီးကို ထွင်းထွေးမြတ်စွာဘုရား၏ဆောက် တစ်ဆူကို ဌာပနာခဲ့သည်။ အိုကျောက်တုံးကြီးပေါ်တွင် ကျိုက်ထီးမြှုံးစေတီတော်ကို ဖူးမြော်နိုင်သည်။ စေတီတော်၏ဤကြိုက်တော်သည် ၁၅ ပေ ရှိသည်။ စေတီတော်ကို လုံးတော်ပြည့် ရွှေဆိုင်းများကပ်လှ။ ထားသည်။ စေတီတော်တည်ထားရာ ကျောက်တုံးကြီးကိုလည်း ဘုရားဖူးများက ရွှေဆိုင်းများကပ်လှ။ ကြသည်။ ထိုကြောင့်လည်း ကျိုက်ထီးမြှုံးစေတီတော်သည် ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းဖြင့် အဝေးမူဖူးမြော်ပုံ လျှင်ပင် ကြည့်ညိုစရာကောင်းလှသည်။ နံနက်စောတော် အရှက်ဆွမ်းကပ်လှ၏ဒါန်းရသည်မှာ ကြည့်နဲ့ဖွှေယ်ဖြစ်ပါသည်။ အရှက်ဆွမ်းကပ် လျှော့ခိုးနေတွက်လာသည်ကို တောင်ပေါ်မှုကြည့်ရှုရသည်မှာလည်း နှစ်သက်ဖွှေယ်ကောင်းလှပါသည်။ ခရီးသည်များသည်

ကျိုက်ထီးရှိ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရေတံခွန်၊ ကျိုးကန်းပါးစပ်၊ မူဆိုတောင် စသည်များသို့ သွားရောက် လည်ပတ်နိုင်ပါသည်။

ကျိုက်ထီးရှိသည် တည်နေပုံဆန်းကြော်ခြင်း၊ ရေမြေတောတောင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် သာယာလှပခြင်း၊ သွားလာရန်လွယ်ကွဲခြင်းတို့ကြောင့် နှစ်စဉ်သွားရောက်လည်ပတ်သူ များပြားလှပါ သည်။ ကျိုက်ထီးရှိသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်သာမက ကမ္ဘာတွင်ပါ ထင်ရှားကျော်ကြားသည်နေရာ ဖြစ်သည့်အတွက် ကမ္ဘာလှည့်ခနီးသည်များလည်း စိတ်ဝင်စားစွာ လာရောက်လည်ပတ်ကြပါသည်။ ကျိုက်ထီးရှိသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ကြသူများသည် ဖျော်ဆွဲခြင်း၊ စိတ်နှင့်အေးချမ်းခြင်း၊ ကြည့်ရုံး ဝါးမြောက်ခြင်း၊ အမောအပန်းပြောပေါ်ခြင်း၊ ကိုယ်လက်လန်းဆန်းခြင်း၊ စသည်အကျိုးများကို ရရှိ ကြသဖြင့် ကျိုက်ထီးရှိသည် ဘုရားဖူးများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပခနီးသွားများဖြင့် တစ်နှစ်ပတ်လုံး စည်ကား လျက် ရှိနေပါသည်။

ဓက်ဆစ်အဖွင့်

- | | |
|----------------------|--|
| ၁။ ကောင်းကင်ကြီးယာဉ် | - တောင်ပေါ်စခန်းနှစ်ခုကို ကောင်းကင်မှကြိုးဖြင့် သွယ်တန်း၍ လျှပ်စစ်ဓာတ်အသုံးပြုကာ ပို့ဆောင်သောယာဉ်။ |
| ၂။ ဉာဏ်တော် | - စေတီးပုံထိုး၊ ဘုရားဆင်းတု၏ အမြင့်။ |
| ၃။ ဌာပနာ | - မွေတော် ဓာတ်တော်စသည်ကို စေတီပုံထိုးတွင်ထည့်သွေ့အွေ့သည်။ |
| ၄။ ရင်ပြင်တော် | - ဘုရားစေတီ၏ ဝန်းကျင် ကျယ်ပြန့်သောနေရာ။ |
| ၅။ ရွှေဆိုင်း | - ဘုရားဆင်းတုတော် သိမ်ဟုတ် စေတီတော်များတွင် ကပ်လျှေသာ ရွှေစင်း၊ ရွှေပြားး။ |
| ၆။ လုံးတော်ပြည့် | - ဘုရားဆင်းတုတော် စသည်တို့၏ ထုထည်ပတ်လည်အပြည့်။ |
| ၇။ သက်သောင့်သက်သာ | - မပင်ပန်းဘဲ၊ သက်သက်သာသာ။ |

အဓိကအရျက်များ

- ❖ ကျိုက်ထီးရှိသည် မြန်မာနိုင်ငံနာမည်ကျော်ကြားသော နေရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။
- ❖ တောင်ပေါ်ဒေသတွင်တည်ရှိသောကြောင့် လုအများစိတ်ဝင်စားခြင်းဖြစ်သည်။
- ❖ သကေသက်ဝန်းကျင် အလှတရားများကို ကြည့်ရှုကြရသောကြောင့် ပြည်သူလူထုအများအား ဖျော်ဆွဲချမ်းမြော်ခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။
- ❖ စေတီတော်၏ ဗည်ရှိနေပုံမှာ ကြိုးမားပတ်စောက်သော ကကျာက်ဆောင်အောင်အောင်းဟွင် ရှိသေားကြောင့် အုံပြုဖွံ့ဖြိုးကောင်းလှသည်။
- ❖ မြန်မာနိုင်ငံတွင်သာမက ကမ္ဘာတွင်ပါ ထင်ရှားကျော်ကြားသည်နေရာဖြစ်သည့်အတွက် ကမ္ဘာလှည့်ခနီးသွားများလည်း လာရောက်လည်ပတ်ကြသည်။

လေ့ကျင့်စန်း

အောက်ပါပေးခွန်များကို စဉ်းစားပြေဆိုပါ။ အပြော့များကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ဖော်ပြပါ။

၁။ အောက်ပါစာပိုဒ်တွင် များယွင်းနေသော စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံများကို အမှန်ပြင်ပေးပါ။
ကျိုက်ထီးရှိစေတိတော်သည် ဆုံးသုတေသနရှင်ကို ထာပနာရွှေ တည်ထားသောကြောင့် စာနိုးတိုး
သည်ဟု ယုန်ကြည်ကိုကွယ်ကြသည်။ ကျိုက်ထီးရှိတောင်ပေါ်သို့ရောက်ရှုရန် တောင်ချေရှိ ကင်ပွန်း
စခန်းမှု တောင်တက်ကားများပြင့် တတ်ကြရသည်။

၂။ အောက်ပါဝကားလုံးတို့၏ အနက်အဓမ္မပွာယ်ကို အတိစာန်တွင်ရှာပါ။
ကြည်ညီ၊ ကြည့်နဲ့၊ ကြည့်နဲ့၊ ဖူးမြော်၊ ကျောက်ဆောင်၊ ဆန်းကြုံ

၃။ အောက်ပါဝကားလုံးတို့ကို ဝါကျွဲ့ပါ။
စိတ်နှလုံး၊ ရေတံခွန်၊ တောင်ခြေ၊ စခန်း၊ သက်ကြီးခွယ်စိုး

၄။ အောက်တွင်ပေးတားသော ဝကားလုံးများကို နှစ်ကြိုင်ထပ်၍ ဝကားလုံးသစ်များ
ပြုလုပ်ပါ။

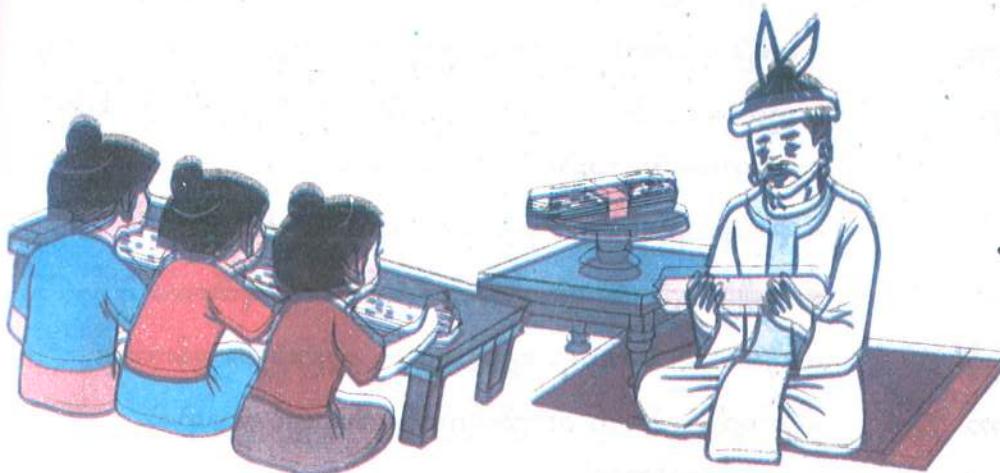
သာဓာက - ပင်ပန်း - ပင်ပင်ပန်းပန်း
လည်ပတ်၊ ပြော့မျာ်၊ အေးချမ်း၊ ကြည်နဲ့၊ လန်းဆန်း

၅။ ကျိုက်ထီးရှိစေရန်သွားဆောင်းပါးမှ ကျိုက်ထီးရှိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြင်ကွင်းများကို
သင့်ဝကားပြင့် ပြန်လည်တင်ပြပါ။

၆။ သင်သွားဖူးသည် ခရီးတစ်ခုအကြောင်း စာ ၁၀ ကြောင်းခန့်ဖော်ပါ။

၁၀။ သပေါက် (ကဗျာ)

 အောက်ပါကဗျာကို ဆရာက ရွှေတ်ဆိုပြုသည့်အခါ ကဗျာ၏ ကာရန်နှင့် အသံကို သေချာစွာ နားထောင်ပါ။ ပိမိကိုယ်တိုင် အသံနေအသံထားဖြင့် ရွှေတ်ဆိုလေ့ကျင့်ပါ။



သတ္တရတန်းမစာ

- ၁။ တတ်ပြီးပညာ၊ မလေ့လာ၊ မကြောမရှုည် ပျောက်တတ်သည်။
- ၂။ တွေးဆမချိန်၊ သဘောတိမ်၊ လူလိမ်တွေ့၍ မြောက်တတ်သည်။
- ၃။ လူည်းလူတော်၊ ပေါင်းမိချေ၊ လွှဲသွေကျေးဇူး ဖျောက်တတ်သည်။
- ၄။ ကျေးဇူးချေပစ်၊ အကျင့်ညွစ်၊ မဖြစ်စည်းစိမ် ဟောက်တတ်သည်။
- ၅။ လူမိုက်တို့ကို၊ ချီးမွမ်းဆို၊ ကိုယ်ရောစိတ်ရော ပြောက်တတ်သည်။
- ၆။ အထဲတမာ၊ ပြင်သကာ၊ ယုံရာဆောင်၍ ရောတတ်သည်။
- ၇။ ရောတိုင်းယုံမှု၊ မိုက်တဲ့သူ၊ လုံလိမ်လူညွစ် ကျောတတ်သည်။
- ၈။ သက်သေစာရင်း၊ မရှိလျှင်း၊ ဝေးသွင်းဥစ္စာ ကောတတ်သည်။
- ၉။ လူမိုက်ဆန္ဒ၊ လိုမကျာ ကြိုရကဲ့ရဲ့ ပြောတတ်သည်။
- ၁၀။ အတွင်းရောရာ၊ သိလိုခါ၊ မေတ္တာရှိပောင် နောတတ်သည်။
- ၁၁။ သူတစ်ပါးကို၊ ကဲ့ရဲ့လို့၊ ကိုယ့်မှာရန်သူ ပေါ်တတ်သည်။
- ၁၂။ ဥစ္စာမဲ့ငြား၊ ဆင်းရုံများ၊ နှစ်ပါးကိုယ်စိတ် မောတတ်သည်။

၁၉ ရာ၏

ဓမ္မာင်ပင်သာဉ်းပုည့်

ခက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ ကဲရဲ့ - ရွှေတ်ချုပြောဆိုသည်။
- ၂။ ကော - အချည်းနှီးပြစ်သည်။
- ၃။ ကျေးဇူး - တစ်စိုးက အခြားတစ်ဦးအပေါ်တွင်ပြုသော အကျိုးဆောင်မှု၊ ကောင်ကျိုး။
- ၄။ ကျော - သူတစ်ပါးထံ၏သာလွန် ပိုကဲသည်။ ပိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် သူတစ်ပါးကို မတရားအသုံးပြုသည်။ စီးပိုးသည်။
- ၅။ ချီးမွမ်း - ချီးကျွှေးသည်။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။
- ၆။ စာရင်း - အမျိုးအမည်၊ အရေအတွက်တို့ကို ရေးမှတ်ထားချက်။
- ၇။ စည်းဝိုင် - သုံးဆောင်၊ ခံစားစရာ ရွှေငွေ စခသာ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ချမ်းသာမှု။
- ၈။ သကာ - ကြိုရည်၊ ထန်းရည် စသည်တို့ကိုကျိုးချက်ရာတွင် ခဲလုဆဲဆဲးပေါ်သည်။
- ၉။ သဘောတိမ် - နက်နက်နဲ့နဲ့ စဉ်းစားသည့်အလေ့မရှိ။
- ၁၀။ သက်သေ - အဖြစ်အပျက်ကို မျက်မြှင်တွေ့သူ။
- ၁၁။ ဟောက် - အတွင်းသို့ ချိုင့်ဝင်သည်။
- ၁၂။ ဥစ္စာ - တစ်ဦးတစ်ယောက်ပိုင်ပစ္စည်း၊ ရွှေငွေ ရတနာပစ္စည်း။

အမိကအချက်များ

- ❖ ဤအုပ်စုတွင် ပညာနှင့်ပတ်သက်၍ တတ်မြောက်ဖြိုးသည့် ပညာများကို မပေါ်လျော့အောင် လေ့ကျင့်နေရမည်။
- ❖ လောက်၌ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရာတွင် ဆောင်ရန် ရွှေငွေရန်အချက်များ၊ စီးပွားရှာရာတွင် သတိထားရမည့် အချက်များနှင့် ဆုံးမထားပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါမေးခွန်များကို စဉ်စားဖြေဆိုပါ။ အပြောများကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရော်ပြုပါ။

၁။ လူ ဟူသည့် စကားလုံးကို အခြားစကားလုံးများနှင့်တွဲ၍ စကားလုံးသစ် ၅ လုံး ရေးသားပါ။

သာဝက - လူ + ကောင်း = လူကောင်း

၂။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အဓမ္မပွာယ်ကို အတိုက်တွင်ရှာပါ။
ရော၊ ပြော၊ နှော၊ ပေါ့၊ မော၊ ချေ

၃။ အောက်ပါစကားလုံးများကို ဝါကျဖွဲ့ပါ။

ကဲ့ရဲ့၊ ခီးမွမ်း၊ စာရင်း၊ သက်သာ၊ အကျင့်၊ ဥစ္စာ

၄။ အောက်ပါသံပေါက်တို့၏ ကာရန်ယူပုံများကို မျဉ်းသားပြုပါ။

(က) တပည့်တို့ဝယ်၊ ကျင့်စဖွယ်၊ ငါးသွယ်ဝတ္ထရား။

(ခ) ဆရာကြော၊ ထနေရာ၊ ဤပြုပါယ်ဝပ်တွား။

(ဂ) လည်ခွဲတန်ဆာ၊ ကဲ့ပမာ၊ ဆရာမှာစကား။

(ဃ) ပြုသည့်ပညာ၊ မှတ်သားနာ၊ မြို့စွာနှင့်လုံးထား။

(င) နှလုံးစွဲယူ၊ လေ့လာသူ၊ ကျိုးမူလွန်တိုးပွား။

၅။ သုတရတနာဆုံးမတဗုံးမတဗုံးရရှိသော မှတ်သားလိုက်နာစရာ အချက်သုံးချက်ကိုဖော်ပြပါ။

၆။ သံပေါက်စပ်နည်းကို အသုံးပြု၍ မိမိနှစ်သက်ရာ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို သံပေါက် တစ်ကြောင်းစပ်ပြပါ။

သာဝက - တို့မြန်မာစာ၊ ချစ်စရာ၊ လေ့လာသင်ကြို့။

၁၁။ အလွန်မျှ၏ (ခုံတရာ့သက္ကတာမြို့)

၁၂။ အောက်ပါတရာ့မျှားကိုဖတ်ပါ။ ခက်ဆင်စာမိဘာယ်ကို လေ့လာပါ။

၁၃။ စာရုံမျှားကို အုပ်စုလိုက်ဖတ်ပြီး ဆွဲးနွေးပါ။

သတင်းကြီးသည့်မင်းသမီးမထွေးလေး

မင်းသမီးဆိုတာ မထွေးလေး
တို့မှ တကယ့်မင်းသမီး ပိုပေတာကလေး
ဟူ၍ မထွေးလေးကို သိမီလိုက်သည့်
သဘင်ပညာသည်တိုင်းက ချိုးကျွော့
သော မင်းသမီးမထွေးလေးမှာ မန္တလေး
သဘင်ခေတ် အနှစ် ၁၀၀ ဦး မယ်း
တော်တို့ မဆင်စိုးတို့ မကွမ်းငုတို့ပေါ်
ပြီးသည့် နောက်တစ်ခေတ်တွင် ပေါ်
လာသည့် မင်းသမီး ဖြစ်ပါသည်။

မန္တလေး အနှစ် ၁၀၀ သဘင်
ခေတ်ကို အကြမ်းဖျင်းအားပြင် ၄ ပိုင်းမျှ
ပိုင်း၍ ကြည့်လျှင် မန္တလေးမြို့တည် နှင့်
တည် မင်းတုန်းမင်းတရားနှင့် သား
တော် သိပေါ်မင်းတို့ခေတ်တွင် နှစ်းတွေး
ဖို့နောင်းကော်၊ ရာမလော် စသည်တို့ကို
ကပြသည့် မယ်းတော်တို့ မကွမ်းငုတို့
မဆင်စိုးတို့၏ခေတ်ကို မန္တလေး ပထမ
သဘင်ခေတ် သို့မဟုတ် ရတနာပုံ
သဘင်ခေတ်ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။

မထွေးလေးတို့ ဆရာပုံတို့ ခေတ်
ကို မန္တလေးဒုတိယသဘင်ခေတ်ဟု ခေါ်
နိုင်ပါသည်။ မြို့ခြေကျွော့မင့်မြို့ငါး



ဉာဏာသောင်းတို့ လေဘာတီမမြေရင်တို့၏ခေတ်ကို မန္တလေးတတိယသဘင်ခေတ်ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။ ယခု စစ်ပြီးကာလ ပန်တူဗာခေတ်ကို မန္တလေးစတုတွေသဘင်ခေတ်ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။

ပထမသဘင်ခေတ်၌ မယင်းတော်တို့ ကျော်လှသည်၊ လူကြိုက်များလှသည်ဟု ကြားဖူးပါသည်။ မယင်းတော်မှာ ယင်းတော်မြို့ကို အပိုင်စားရသူဖြစ်သည် ယင်းတော်မလေးကို လူတွေက ချိစ်စိုးနှင့် မယင်းတော်ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

မယင်းတော်တို့ခေတ်အားပြီးတွင် မထွေးလေးတို့ပေါ်လာသည်၊ မထွေးလေးသည် ပထမပိုင်း၌ မြေဝိုင်းနှင့်ကသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် မြေဝိုင်းမှုဇာတ်ခုပေါ်သို့ ကိုဘိုးကွန်းနှင့်အတူ တက်လာသည်။ တို့ကြောင့် မြေဝိုင်းမှုဇာတ်စင်အတက် ပပ်ကူးမပ်ကူးကဲတွင် ကခဲ့သူ၊ အတ်စင်နှင့် အတ်သဘင်ကို တို့ထွင်သွားကြသူများ ပြစ်ပါသည်။

ကျွန်းမတိုက်မထွေးလေးတို့ခေတ်ကိုမသိမိလိုက်ပါ။ မထွေးလေးပရှိလည်နောက် ခုတီယက္ခာစစ် မတိုင်မိက မန္တလေးတတိယသဘင်ခေတ်ကိုသာ သိမိပါသည်။ သို့သော် ကျွန်းမတို့ သိမိသည့် သဘင်တစ်ခေတ်လုံးမှ မင်းသမီးတိုင်းက မမထွေး၊ အာမထွေး၊ မေမေထွေးစသာဖြင့် သဘင်ပညာနှင့်ဆိုင် လျှင် သူသာလျှင်စံနမ္မ၊ သူသာလျှင်ဆရာ၊ သူပညာရိုင်ကို ခိုလွှဲကပြုရပါသည်ဆိုသော စကားမျိုးကို ချည်း ပြောသံကြားရပါသည်။ ထိုစကားကို ဘိုးစိန်တို့၊ အောင်ဗလတိုက်စုံ မြို့မြို့ရှုက်ကြီး ပြောဆိုကြသည်ကိုလည်း ကြားဖူးပါသည်။

စစ်ပြီးခေတ် မန္တလေးသဘင်ခေတ်တွင်ကား အမေထွေးအက၊ အမေထွေးအမူအရာ၊ အမေထွေးထဲနားခတ်ပုံ စသည်များကို ပြောသံမကြားရတော့၍ အမေထွေး၏ဉာဏ်တို့ကိုရှိရှုကား မရှိတော့၊ သို့ရာတွင် မန္တလေးပန်တူဗာကျောင်း၌ အကန်ညျှပြုဆရာဖြစ်း ခေါ်ဉာဏာသောင်းမှာ အမေထွေးကို ပိုသူ၊ အမေထွေးထဲ၌ တပည့်ခဲ့နည်းယူဖူးသူ၊ အမေထွေး၏ဟန်ကလေးများနှင့် အကကို ကြိုးစားအတူယူခဲ့သူဖြစ်၍ ခေါ်ဉာဏာသောင်း သင်ကြားပေးသဖြင့် နာမည်ကျော်ကြားနေသော မခင်စိန် အမာစိန်၊ ဒွှေ့စွှေ့စွှေ့တို့အစ ပန်တူဗာတွေက်များအားလုံး အမေထွေးဉာဏ် ခေါ်ဉာဏာသောင်းမှုတစ်ဆင့် ဝင်လျက်ပင်ရှိနေပါသေးသည်။

မထွေးလေးသည် မင်းသမီးတစ်ယောက်အနေနှင့် စွဲယ်စုံသူဖြစ်ပါသည်။ သဘင်ပညာသည် တစ်ဦး ကျော်သည်ဆိုလျှင် ယုတေဂျာဆုံး တစ်ခုကောင်းရှုရပါသည်။ မထွေးလေးတို့ သိပ်ကျော်ခြင်းမှာ တစ်ခုပက္ခာရွေးသည် အရည်အသွေးတွေ့ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

မထွေးလေးအက၊ မထွေးလေး ဟန်အမူအယူ၊ မထွေးလေး၏တော်စီးပုံမျိုးကား ယနေ့အထိ သူကိုမိသူ မပေါ်သေး၊ နောင်လည်း ပေါ်ဖို့မလွှာယ်ဟု၍ သဘင်ရည်ဝသူတိုင်းက ဝန်ခံကြသည်။

မင်းသမီးအကန္ဒင်ပတ်သက်၍ မထွေးလေးသည် မထွေးလေးကိုယ်ပိုင်အကဟူ၍ သတ်သတ် မှတ်မှတ်တိထွင်နိုင်သည့် မင်းသမီးဖြစ်သည်။

မြန်မာအကပညာတွင် ကိုယ်ပိုင်မူဟု၍ တိထွင်နိုင်သူများမှာ များများမရှိ၊ ပိုနဲ့မထဲမှ မထွေးလေး ယောကျားထဲမှ ဦးစိန်ကတုးနှင့် ကိုရာပြတ်တို့သာ ရှိသည်ဟု၍ သဘင်ပညာသည်တိုက ပြောစမှတ်ရှိသည်။ မထွေးလေးအကများသည် စာဆင်ကျိုးလှသည့်အပြင် မထွေးလေး၌ သူများ တုမရ လိုက်၍မမိသော အချက်တစ်ချက်ရှိသည်။ ထိုအချက်မှာ ဟန်အမှုအရာအကဲပါလျှော်း။ နဲ့၏။ နောင်းနောင်းရှိလျှော်း။ ကိုယ်နေလက်ဟန်ထား အလွန်လှပပြင်း။ အနေအထိုင် အလွန်တတ်ပြုးပင် ဖြစ်သည်။

မထွေးလေးကို ဇတ်ခုပေါ်၌ ကြည့်လိုက်မည်ဟုဆိုသွင် က မနေသည့်အခါဖြစ်လင့်ကေး သူလုပ်နေပုံ၊ သူထိုင်နေပုံ၊ သူစကားပြောနေပုံများက မင်းသမီးကဲအလွန်ပါသည်။ မင်းသမီးမှင် အလွန်ကောင်းသူ ဖြစ်ပါသည်။ ဘာကိုမျှ သူမြန်မြို့ဗြို့မလုပ်တော့၊ ဥပမာ-ဇတ်ခုပေါ်၌ သူမတ်တတ် ရပ်ရန် လိုသည်ဆိုပါစို့။ မင်းသားအပါးတွင် ရပ်ရသည်ဖြစ်ပေး လူပြက်အပါးတွင် ရပ်နေသည်ဖြစ်ပေး ရပ်နေလျှင် မထွေးလေးက ဘယ်တော့မှ ခြေခံမရပ်၊ မတ်မတ်ကြီးလည်းမနေ၊ ခြေတစ်ဖက်ကို ဖနောင့်ကကြွှုံး ဗျားကိုညွှေတို့ပြီး ကိုယ်ကလေးကိုယို့၍ထားပြီးမှ ခေါင်းကပါမေ့၍ ရပ်သည်။ ထိုကြောင့် သူအမှုအရာသည် ထောင့်ထောင့် အောင့်အောင့် မိုးတိုးမတ်တတ်မနေ၊ နဲ့နဲ့နောင်းနောင်း နှင့် မခိုက်ခိုကလေး ဖြစ်နေသည်။ မထွေးလေးသည် သူရင်ကလေးကို အမြှေတမ်း ချို့၍ထားသည်။ ရင်ကလေးချို့ထားသောကြောင့် မထွေးလေးလွှဲပ်ရှုံးသွားလာပုံများသည် ရှုပ်သေးမင်းသမီးရပ် ကလေးနှင့် တူသလားဟု အောက်မေ့ရသည်။ သို့သော် ကြုံသို့လည်း မတူပါ။ မထွေးလေး၏ ကိုယ်ပိုင်ဟန်ကလေးတစ်မျိုးသာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။

မထွေးလေး၏ ကကြိုးများအနက် ကိန္ဒရာကသည် အလွန်ကျော်ပါသည်။ သဘင်ပညာ သည်ကြီးအားလုံးက တည်းတည့်တည်းပြောပြချက်အရ မထွေးလေး၏ ကိန္ဒရာကမျိုး ဘယ်သူမှ မကတတ်ကြတော့ဟု၍ သိရပါသည်။

မထွေးလေးသည် ဒွေးမယ်နော် ငွေတောင်ပြည်ပြန်ခန်းကို ကသည်။ မနော်ဟရှိ ကိန္ဒရိုက်တို့လည်း ကိုယ်

ယခုကားလ မင်းသမီးများလည်း ကိန္ဒရာကများကကြော်သည်။ သို့သော် ငါးတို့ကသည်မှာ လက်တွင် ကိန္ဒရာတောင်ပဲတပ်၍ထားပြီး လက်ဝါးခါပြော်းသာ ဖြစ်သည်။ အလွန်ဆုံး ကတတ်လှပါသည်ဆိုမှ ကိန္ဒရာအဆင်းလောက်သာ ကတတ်ကြသည်။ မထွေးလေးကသည် ကိန္ဒရာကများ ကိန္ဒရာကလေးက အထက်ပုံတက်တော့မည်ရှိသည့်အခါ၌ ကိန္ဒရာရင်ကဲ့ကဟု ခေါ်သော အတောင်ပဲကို

အရှင်ယူရှိခဲ့တယ် ဆောင်ရွက်ဖြစ်၍ ဟန်မှာ တကယ်ထံ့တော့မည့် ငြက်ကဲ့သို့ရှိ အလွန် ကြည့်ကောင်းသည်။

၂၀ရာရိုး

လူထဲဒေါအမာ

ဓက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ ကဗြိုး - ကနည်း ကဟန်စနစ်။
- ၂။ စပ်ကူးမပ်ကူး - ခေတ်ကာလတစ်ခုနှင့်တစ်ခုကြား ကာလ။ အကူးအပြောင်းကာလ။
- ၃။ ပန်တူးကျောင်း - အဆို၊ အတိုး၊ အကပညာတို့ကို သင်ကြားသည့်ကျောင်း။
- ၄။ မြေပိုင်း - မြေပြင်တွင် ပန်းပင်၊ ပန်းကိုင်းစိုက်ရှိ ပိုင်းပတ်ကပြသော ရွေးခေတ်ဇာတ်ပွဲ။
- ၅။ မြိမ်မြိမ်ရှုက်ရှုက် - နှစ်မြိုက်အားရွှော။
- ၆။ မှင် - ယုံကြည်မှုပြည့်ဝသည့် တည်ပြီးသော ဟန်နေဟန်ထား။
- ၇။ လူပြော် - အတ်၊ အပြို့မှု၊ ဆပ်ကပ်စသည်တွင် ပရိသတ်ရွှေ့ကြုံအောင်ပြေဖော်သူ။
- ၈။ အပိုင်စား - မြို့ရွာစသည်၏ အခွန်အတုတ်ကို ကောက်ခံသုံးစွဲပိုင်ခွင့်။

အမိကအချက်များ

- ❖ မင်းသမီးမထွေးလေးသည် မန္တလေးခဲ့တိယသဘင်ခေတ်တွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သူဖြစ်သည်။
- ❖ မြေပိုင်းမှုဇာတ်စင်အတက် စပ်ကူးမပ်ကူးကာလတွင် အတ်စင်နှင့် အတ်သဘင်ကို တိတွေ့ခဲ့သူများထဲတွင် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်သည်။
- ❖ မင်းသမီးအကန္တုင်ပတ်သက်လျှင် မထွေးလေးကိုယ်ပိုင်အကဟူး သတ်သတ်မှတ်မှတ်တိတွေ့နိုင်သည့် မင်းသမီးလည်းဖြစ်သည်။
- ❖ မထွေးလေး၏ ကဗြိုးများအနက် ကိုနှုန်းအကသည် အလွန်ကျော်ကြားသည်။
- ❖ မန္တလေးတတိယသဘင်တစ်ခေတ်လုံးတွင် သဘင်ပညာနှင့်ဆိုင်လျှင် မင်းသမီးတိုင်းက စံနမူနာ ယဉ်ရသူဖြစ်သည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁ အောက်ပါမေးခွန်းများကို စဉ်းစားဖြေဆိုပါ။ အဖြေများကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်ထွင် ရေးမှတ်ပါ။

၁။ အောက်ထွင် ပေးထားသောစကားလုံးများကို ကွက်လပ်များတွင် မှန်ကန်စွာဖြည့်ပါ။

မီ-မှို၊ ဖူး-ဘူး၊ ခြေး-ချေ

စက်ခဲကမ်း-----သို့ ကျွန်တော်ရောက်-----ချင်ပါသည်။ ဆောင်းမကုန်-----လိုက်ပိုမည်ဟု အဖောက်ပြော၏။ ထိုင်ခုကို-----ရင်း ကျွန်တော်တွေးနေမိသည်။ စက်ခဲသို့သွားလျှင် ဘောလုံးတ် လုံး ယူသွားမည်။ ဘောလုံးမကန်ရလျှင် ကမ်း-----သည် ပျော်စရာကောင်းလိမ့်မည် မဟုတ်-----ဟု တွေးနေစဉ် ကျောင်းမသွားသေး-----လား ဟူသော အမေ့အသံကြောင့် လွှာယ်အိတ်နှင့် ထမင်းချိုင့်ကို ယူကာ ထွေက်လာခဲ့ပါသည်။

၂။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အမိပ္ပါယ်ကို အဘိဓာန်ထွင်ရှာပါ။

စွဲယုံ၊ ဉာဏ်၊ ယို့၊ မခိုက်ရှိ၊ ခို့လုံး၊ နဲ့နောင်း

၃။ ပေးထားသောစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျွဲ့ပါ။

တိတွင်၊ ကိုယ်ပိုင်မှု၊ စံနမှု၊ ချီးကျျှေး၊ ကာတ်သဘင်

၄။ ဆောင်းပါးတွင်ပါဝင်သော ကာတ်သဘင်အသုံးအနှစ်းများမှ ၅ ခုကို ထုတ်နှစ်ဖော်ပြပါ။

၅။ သင်နှစ်သက်သော အနုပညာရှင်တစ်ဦး၏ ထူးခြားသော တင်ဆက်မှုများကို ၈၁ မှုက်နှာခန့် စီကုံးပါ။

၆။ မထွေးလေး၏ ထူးခြားသော အနုပညာအရည်အသွေးများကို ဖော်ပြပါ။

၁၂။ လက္ဌာ (ကဗျာ)

 အောက်ပါကဗျာကို ဆရာက ရွတ်ဆိုပြသည့်အခါ ကဗျာ၏ ကာရန်နှင့် အသကို သေချာစွာ နားထောင်ပါ။ မိမိကိုယ်တိုင် အသနေအသထားဖြင့် ရွတ်ဆိုလေကျင့်ပါ။



လူကောင်းလူမွန်

ကျယ်မြင်နဲ့သို့၊ ပညာရှိမဲ့
ကဝိယျှဉ်ာ၊ ဆန်းဂါထာနှင့်
ကဗျာသံချို့။ ဖွဲ့ဆိုခြင်းလျှင်
တန်ဆာဆင်၏။
နှိုတ်မင်္ဂလာ၊ စကားမှုာကား၊
အသာအချို့၊ သူနာလိုအောင်
ပိုင်ဆိုခြင်းလျှင်၊ တန်ဆာ အင်္ဂါး၊
သန့်စင်ကြည်ဖြူး၊ ဟိုယ်ကိုမူလည်း
ဆံမြှေခြမ်းမျှ၊ ဒေါသမသင့်
အကျင့်သီတင်း၊ ကောင်းခြင်းသည်လျှင်
တန်ဆာဆင်၏။

၁၀၈၁

စိန္တာကျော်သူဦးဗြ

ဓက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ ကဝိ = စာဆို၊ ပညာရှိ။
- ၂။ ဂါထာ = ဖွဲ့နည်းစည်းကမ်းတို့နှင့်အညီ ရေးစီသောပါင့်ကဗျာ။
- ၃။ ဆန်း = ပါင့်ဂါထာ ဖွဲ့ဆိုနည်းအတတ်။
- ၄။ နှိုတ်မင်္ဂလာ = ကျက်သရေရှိသော နှိုတ်ထွက်စကား။

- ၅။ မျှော့ - ဖော်ရွှေသည်။
 ၆။ သီတင်း - အကျင့်သီလာ။

အဓိကအရှင်များ

- ❖ ပညာရှိ၏ အဆင်တန်ဆာသည် ကဗျာလက်စပ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။
- ❖ နှုတ်၏အဆင်တန်ဆာမှာ အပြစ်ကင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။
- ❖ ကိုယ်၏အဆင်တန်ဆာမှာ အကျင့်သီလာ ဖြူစပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဝလ္လာကျင့်ခန်း

 အောက်ပါမေးခွန်များကို စဉ်းစားပြောဆိုပါ။ အပြောများကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရော်ဖော်ပါ။

 ၁။ အောက်ပါကွက်လပ်များတွင် ဆင်-စင်၊ ကျယ်-ကြယ်၊ ချမ်း-ခြမ်း ဟူသည့် စကားလုံးများကို ပုံမှန်အောင်ပြည့်ပါ။

ည----အခါတွင် ဖိုးသာအောင်သည် ဒါမိ----ဝင်အောက်တွင် ပစ္စည်းများကို----ပေါ် တင်ပြီး နောက်----ပြန်သော နေရာတွင် ထိုင်နေလျက် ကောင်းကင်မှ----များကိုကြည့်ချေရင်း လက်ပက် ပဲ----များကို ရွှေသားများနှင့် ပိုင်းဖွဲ့စားသောက်ကာ ရွှေးသာယာရောကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြသည်။

 ၂။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အသိပေါ်တွင်ရှာပါ။
တန်ဆာ၊ ကဗျာ၊ စကား၊ အကျင့်၊ ပညာ၊ မိန့်

 ၃။ အောက်ပါစကားလုံးများကိုပါကျဖွဲ့ပါ။
ပညာ၊ ကပါ၊ ဂါထာ၊ မာ်လာ၊ သီတင်း

 ၄။ အောက်ပါကဗျာစာပိုဒ်၌ အသုံးပြုထားသော ကာရန်စကားလုံးများကို မျဉ်းသားပြောပါ။
သန့်စင်ကြည့်ဖြူး၊ ကိုယ်ကိုမူလည်း
ဆံမြှောမြှမ်းမျှ၊ ဒေါသမသင့်
အကျင့်သီတင်း၊ ကောင်းခြင်းသည်လျှင်
တန်ဆာဆင်၏။

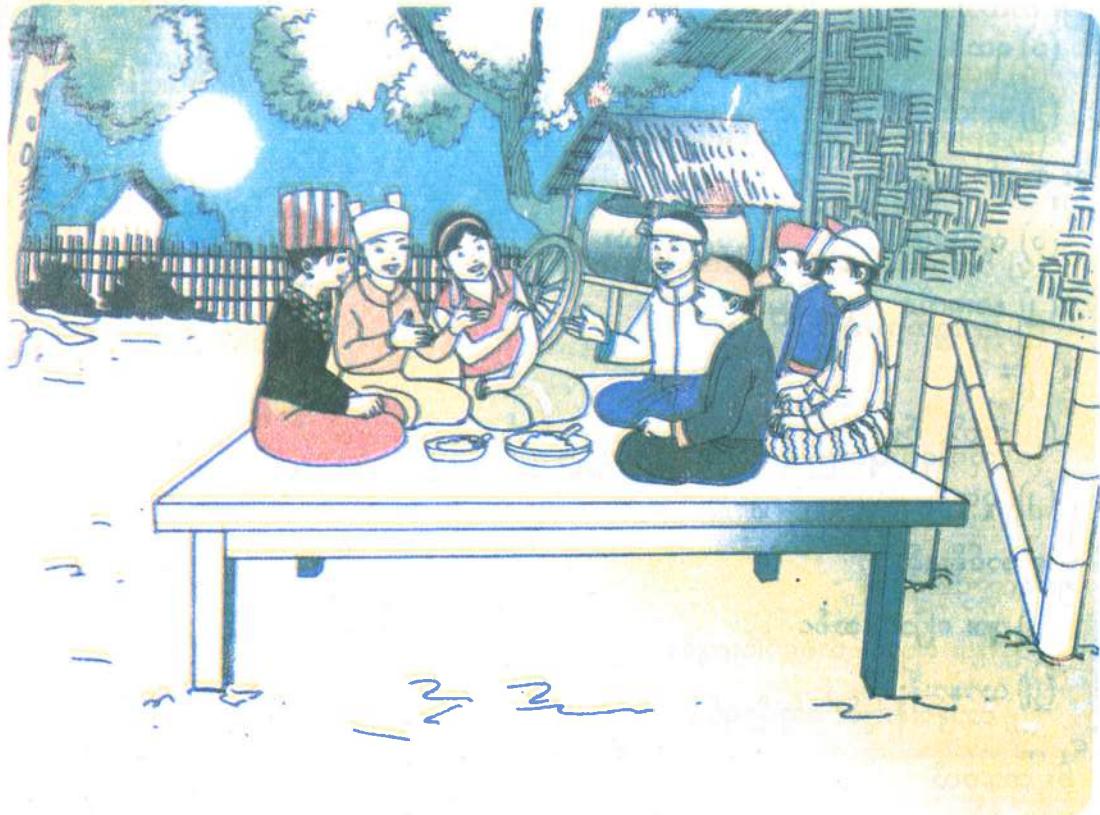
 ၅။ စကားကို မည်ကဲသို့ပြောဆိုသင့်သနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

 ၆။ သင့်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိသော စကားအရာချို့သာသူတစ်ဦးအကြောင်းကို စာ ၇၀
ကြောင်းခန့် စီကုံးပါ။

၁၃။ စကားပုံ (အသုံးချေသာသာစကား)

 အောက်ပါ စကားပုံများကို ဖတ်ပါ။ ခက်ဆစ်အမိပ္ပါယ်ကို လေ့လာပါ။

 စကားပုံများကို အုပ်စုလိုက်ဖတ်ပြီး ဆွဲ့နေးပါ။



တိုင်းရှင်းသားစကားပုံများ

လူတို့သည် မိမိတို့၏တစ်သက်တာတွင် တွေ့ရှုံးရ ခံသူးရသောတွေ့မှာ ကြိုမှု ခံစားမှုအကောင်း အဆိုးတို့ကို မှတ်တမ်းတင်သောအနေဖြင့် သိပ်သည်းကျေစလျှပ်ပေါ် လွှင်သော စကားပုံများကို ဖန်တီး ကြပါသည်။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံများ တိုင်းရင်းသားအသီးသီးတွင် တိုင်းရင်းသားတို့၏ တွေ့ကြုံခံစားမှုတို့ကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော စကားပုံများပြောက်မြေားစွာရှုပါ၏။ လိုကား ပုံမှန်သည် ကြားနာမှတ်သားစဉ်းစားဆင်ခြင်သူများကို ပညာပဟုသာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ အလိမ္မာကို တိုးပွားစေနိုင်သည်။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နားလည်ဖူလည်းရနိုင်သည်။ တို့ကြောင့် တိုင်းရင်းသား စကားပုံများကို လေ့လာမှတ်သားသင့်ပေသည်။

သတ္တမတန်း

မြန်မာစာ

ကျောင်းသုံးစာအုပ်

၁။ ကချင်

- (၁) အူကိုဆွဲလှေ့ အသည်းကနာသည်။
(၂) မိုးရာ မွားတွေ့။

၂။ ကယား

- (၁) ရတနာရှိရာ ရတနာစုံ။
(၂) ပေါက်ဖတ်ထိုးသူ တစ်ခါနှင့်မှတ်။

၃။ ကရင်

- (၁) တွင်းဟောင်းရေကြည် အေးမြှုသည်။
(၂) နားရွက်က ချိုထက်မြင့်။

၄။ ချင်း

- (၁) ဘုတ်ငှက်ပျုံသည်ကို လိုက်လှေ့ ပြည်မရောက်သည်။
(၂) သူတစ်ပါးလက်ဖြင့် ခြွေဖမ်းချင်း

၅။ တောင်ရှိုးနှင့်ဓမ္မ

- (၁) ပျား ပြောင်း သစ်ခေါင်းကျွန်း။
(၂) ယာနားနီးချင်း ဆွဲမျိုးရင်း။

၆။ ထားဝယ်

- (၁) လဲထပ် သီးကီးး။
(၂) ဧရာဝတီလာ ပိုလေ ဆားလေ ထွေပ်။

၇။ ပလောင်

- (၁) စစ်ဘုံးကို ရဲမှန်းသိမယ်။
(၂) ဆင်ကောင်ကြီးသလောက် မျက်လုံးငယ်သည်။

၈။ ပအိုင့်

- (၁) ခေါက်တိုက ကြမ်းထက်မြင့်။
(၂) အထဲကဖျင့်ကြမ်း အပြင်က ဖဲး

၁၇၂

၉။ လော်ဝါ

- (၁) ဝါးကြီးနေ အင်းပျက်။
 (၂) ဝါးမကွဲဘဲနှင့် ရေမဝင်။

၁၀။ မွန်

- (၁) လယ်လုပ်မခက် လယ်တိခက်။
 (၂) ဒီသံကြားလျှင် လျောမဆင်းနှင့်။

၁၁။ မြန်မာ

- (၁) တံပါနားနီးတံပါ မူဆိုးနားနီးမူဆိုး။
 (၂) မကတတ် ဖျာအပြစ်တင်။

၁၂။ ရခိုင်

- (၁) ဝါးမဟိုရာမှာ မျိုင်စွဲ့။
 (၂) ဝက်သားကင် မောင်ရှင်ဖို့ ဝါးကြောက်လှန်း ကျေကန်းဖို့။

၁၃။ ရဝမ်

- (၁) လူကိုခင်လျှင် လွယ်အိတ်ကိုမနှိုက်ပါနှင့်။
 (၂) ခွေးဟောင်၍ တောင်မရွှေ့။

၁၄။ ရှမ်း

- (၁) ဝါးစားလျှင် အနီးကိုမကြောက်နှင့်။
 (၂) ခလောက်မဆွဲသောကွဲ ရှာရခက်။

၁၅။ လရှိ

- (၁) ကျားသားရေတွင် အစင်းရှိသည်။
 (၂) အနီးရင့်ရင့်ကို မခုတ်သင့်။

၁၆။ လီဆူ

- (၁) ဝယ်စားသုက ကျွန် လုပ်စားသုက သခင်း။
 (၂) ထမင်းရွှေးသူ ပိုက်မဝေ ရွှေရွှေးသူ မကြီးပွား။

၁၃။ လူရှေ

- (၁) ယောက်သုံးယာခုတ် မီန်းမမျိုးချာ။
 (၂) နွားနောက်ကျား နွားကျားမွေး။

၁၄။ အော်

- (၁) တောင်ယာခုတ်မှား တစ်နှစ် မယားယဉ်မှား တစ်သက်။
 (၂) အနိုးသင်သည်မှာ သွား စကားသင်သည်မှာ နား။

၁၅။ အင်းသား

- (၁) အင်းလယ်ရောက်မှ ဆန်ချေးတောင်းသည်။
 (၂) ပန်းလည်းလှစေ ပျားလည်းဝစေ။

ခက်ဆစ်အဖွင့်

| | |
|---------------|--|
| ၁။ ထပ် | - ထက် |
| ၂။ ထွေး | - ထွေက် |
| ၃။ ပိုလေ | - ဝါးပိုလေ |
| ၄။ ဘီးကီး | - ဘီးကြီးကြီး |
| ၅။ မျိုးချာ | - မျိုးစောကိုမျိုးသည်။ |
| ၆။ မျိုးငြှင် | - မျှင်ပုဂ္ဂိုင် |
| ၇။ လဲ | - လူည်း |
| ၈။ အသည်းကနာ | - စိတ်နာကြည်းသည်။ |
| ၉။ အင်း | - အလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ်နေသည် ကျယ်ပြန့်သောရေအိုင်ကြီးး။ |

အမိကအချက်များ

- ❖ လူတို့သည် မီမံတို့၏တစ်သက်တာတွင် တွေ့ကြော်စားရသည်တို့ကို မှတ်တမ်းတင်သော အနေဖြင့် သိပ်သည်းကျော်လျစ်ပေါ်လွင်သော စကားပုံများကို ဖန်တီးကြသည်။
- ❖ မြန်မာတိုင်းရင်းသားများဖြစ်သော ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ တောင်ရိုးနှင့်ဓရာ ထားဝယ်၊ ပလောင်၊ ပအိုင်း၊ မရှာ မွန်၊ မြန်မာ၊ ရုခိုင်၊ ရဝမ်၊ ရှုမ်း၊ လရှုံ၊ လီဆာ၊ လူရှေ့ အေး၊ အင်းသားတို့တွင် မီမံတို့၏ တွေ့ကြော်စားမှုတို့ကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော စကားပုံ မြောက်မြားစွာရှိသည်။
- ❖ တိုင်းရင်းသားစကားပုံတို့ကို လေ့လာခြင်းဖြင့် တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း တစ်ဦး၏ စလေထုံးစံ ယဉ်ကျေးမှုကို တစ်ဦးကနားလည်လာပြီး စည်းလုံးညီညာတ်ပူ ပို့စိရရှိနိုင်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

- အောက်ပါမေးခွန်းများကို စဉ်းစားပြေဆိပ်ပါ။ အပြောက်များကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင်ဖော်မှတ်ပါ။
- ၁။ အောက်ပါစကားလုံး၏ အသုဇ္ဈာန်အနက်ကို အဘိဓာန်တွင် ရှာပါ။
နားနောက်၊ ဘုတ်ငှက်၊ ကွဲ၊ ဆင်၊ ယူး၊ ငါး
- ၂။ အောက်ပါကွဲက်လပ်များတွင် သင့်လျော်သည့်စကားပုံများကိုဖြည့်ပါ။
ယာနားနှီးချင်း၊ ဆွဲမျိုးရင်း၊ ဝက်သားကင် ဟောင်ရှင်ဖို့ ငါးပြောက်လှန်း၊ ကျကန်းဖို့၊
ဝါးမကွဲဘုန်းရှင်း ရေမဝင်၊ တံငါးနားနှီးတံငါး မူဆိုးနားနှီး၊ ခွေးဟောင်၍ တောင်မခွဲး။
(က) ----- ဆိုသကဲ့သို့ မိမိ မည်မျှပင်ပြောဆိုနေသော်လည်း သုတို့မှာ
ဂရာမျိုးကြေား။
(ခ) ----- ဆိုသကဲ့သို့ မောင်မောင်တို့မိသားစုန်း ကျွန်တော်တို့
မိသားစုမှာ ဆွဲမျိုးရင်းချာပမာ ခင်မင်ကြသည်။
(ဂ) ----- ဆိုသကဲ့သို့ မိမိနေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလိုက်၍
အမူအကျင့်ပြောင်းလဲတတ်သည်။

६०४

051



- (b) —————— တိသက္ကတိ ဒီဂါလ်ဘမျှမှန်ရာ ညီမေသားအတွက်ချည်း
ပြုခန့်ခွဲသူမျှ။

(c) —————— အိမာကဲထိ စုစုပဲလုပ်နည်တံ့ချွေးမှုပုံကြေားရာများ
ချို့ယောက်ပြုခြင်းတို့မဲ့ရသည်။



၃၁. အောက်ဖော်ပြန်ချင်းသားကော်မြှားကို အနက်တူရာ ယဉ်တွဲပေးပါ။

- (c) କ୍ଷେତ୍ରପାତ୍ରଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରିଯାତ୍ମକ ହୁଏଥିଲା;
 (d) କ୍ଷେତ୍ରପାତ୍ରଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରିଯାତ୍ମକ ହୁଏଥିଲା;
 (e) କ୍ଷେତ୍ରପାତ୍ରଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରିଯାତ୍ମକ ହୁଏଥିଲା;
 (f) କ୍ଷେତ୍ରପାତ୍ରଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରିଯାତ୍ମକ ହୁଏଥିଲା;
 (g) କ୍ଷେତ୍ରପାତ୍ରଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରିଯାତ୍ମକ ହୁଏଥିଲା;
 (h) କ୍ଷେତ୍ରପାତ୍ରଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରିଯାତ୍ମକ ହୁଏଥିଲା;
 (i) କ୍ଷେତ୍ରପାତ୍ରଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରିଯାତ୍ମକ ହୁଏଥିଲା;



၆၁ အောက်ပါတိရိစိန်သာများနှင့် အနုက်အပို့ယ်ကောင်တူသည့်ကော်များကို
လောက်ပါ။

- (က) କ୍ଷୁଦ୍ରାଳ୍ପିତତା ପିଲାଗନ୍ଧାଯୁଦ୍ଧ
 - (ଙ୍ଗ) ଅନ୍ତିମାଲ୍ଲ ଅନ୍ତିମାଲ୍ଲରେ
 - (ଘ) ଶୁଣ୍ଡକୁଳିତା ଶୁଣ୍ଡକୁଳିହଂଦିଥା
 - (୩) ବିଲାଲ୍ଲିଙ୍କ ଲାଲାଲ୍ଲିଙ୍କ
 - (୫) ଜୀବିଜୀବିଜୀବି ଜୀବିଜୀବି



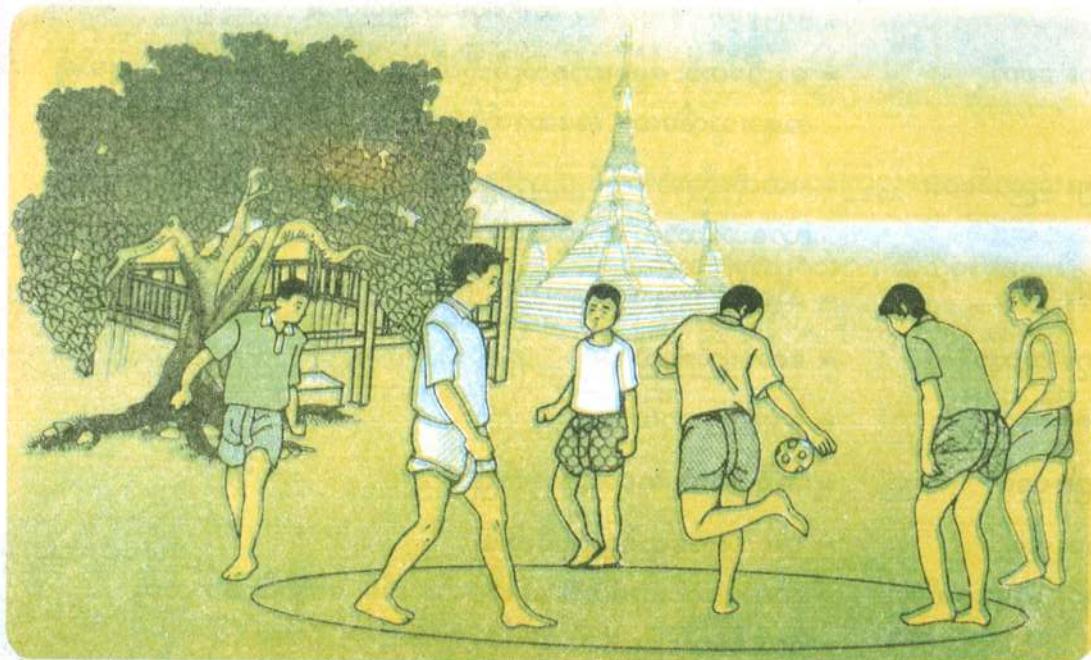
၃။ ယင်းယနေ့တိန္ဒုတွင် အောင်ယူလျှင်မြန်မာ အောက်လီယေသည့် တိပိဋကဓိဘာ ကောယ့်မှာရှိ လွှာယေသပြုပါ။



၆။ “အနိမ်ဆောင်လည်း သူ့ဘုရား ကျော်သော်လည်း ဆုံး”၊ “တော်သာက် ယောက်ရှိပို့
ပါမြောက်လျှို့ မျှော်ပို့”၊ “အတော်ပါမောင်ရှိပါ မြှောက်ပို့”၊ “ပောက် များမြှောက်
လှုပွဲနဲ့ စိုးမြှောက်သား ဟောပုံများကို သတ်လည်း မှာယ်လှုပွဲလှုပွဲ”

၁၄။ ထင်း (ကရာ)

 အောက်ပါကပ္ပါယာကို ဆရာက ရွတ်ဆိုပြသည့်အခါ ကပ္ပါယ်၏ ကာရိန်းဖို့ အသံကို သေချာစွာ နားထောင်ပါ၊ မိမိကိုယ်တိုင် အသံနေအသံထားဖြင့် ရွတ်ဆိုလေ့ကျင့်ပါ။



အနောက်နေသည်

ဝေတိတစ်သူ၊ ထုံးမြှုပ်မြှုကို

ပုံလော်ကန်တော့၊ ခပ်ပျော့ပျော့၊

ညောင်ပင်အိုသည်

လေကိုလက်ခံ၊ ရွက်ခတ်သံနှင့်

တေးထံတွော့နော့၊ ခပ်ပျော့ပျော့။

ဘုရားနယ်ဝမြှု၊ ညောင်၏ခြေတွင်

လေတွင်ပုံပဲ၊ ခြင်းတစ်ပွဲသည်

ထိတွဲအောင် တော့၊ ခပ်ကြော့ကြော့။

ထုံးနှင့်ဝေတိ၊ ညောင်တေးသီ၍

ခြေညီခြင်းပိုင်း၊ မြင်ရတိုင်းသွေ့

လှိုင်းသို့ရင်ကြွာ၊ ချွင်အားရသည်

မြန်မာ့နိုရာ ကစားပွဲ။

ခက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ ကြှုံးကြော်
- ကိုယ်နေဟန်ထားကြုံးမေ့လှပစွာ။
- ၂။ ကန်တော့
- လက်အပ်ခို၍ ဘရို့အသေပြုသည်။ ဦးညွတ်သည်။
- ၃။ ခြင်းပွဲ
- ပရီသတ်ရွှေတွင်လူခြောက်ယောက်စိုင်းဖွဲ့၍ ခြင်းလုံးကို
အပြန်အလှန်ခတ်ကာ ကစားပြသောခြင်းစိုင်း။
- ၄။ စေတီ
- ဓာတ်တော်၊ မွေးတော်စသည်တို့ကို ဌာပနာထားသည့် အခြေကျယ်၍
အဖျားသွယ်သော အဆောက်အအုံ။
- ၅။ ညာ်တေး
- လေတိုက်ခတ်သဖြင့် ညာ်ရွှေက်များအချင်းချင်း ရှိက်ခတ်ပြီးထွက်ပေါ်
လာသောသာယာသည့်အသံ။
- ၆။ တေး
- သီချင်း
- ၇။ ထံတော့
- စောင်းကြီးမြည်သံ။
- ၈။ နော့
- နဲ့နောင်းသာယာသည်။
- ၉။ ပူဇော်
- ဘရို့အသေ အလေးအမြှက်ပြုသည်။
- ၁၀။ ဖျော့
- အသေးအရောင်လျှော့သော့။
- ၁၁။ ဘုရားနယ်မြေ
- ဘုရား၊ ဆင်းတုတော်၊ စေတီပုထိုး၊ သိမ်၊ ကျောင်း စသည်တို့
ရှိသည့်နယ်မြေ။
- ၁၂။ ရှိုးရာ
- မိဘစဉ်ဆက် ကျင့်သုံးခဲ့သော စလေ့ထုံးစံ။

အမိကအရျက်များ

- ❖ နေဝါဒ်သုံးမြန်မာရို့နာခါတွင် ထုံးဖြူစေတီ၏အနီးအနား၌ လူတစ်စုံခြင်းပွဲကစားနေကြသည်။
- ❖ လေအဝေးတွင် ညာ်ပင်အိုမှ အခက်အချက်တို့၏ လှပ်ရှားရှိက်ခတ်သံကို တိုးတိုးညွင်သာသာယာစွာ ကြားနေရသည်။
- ❖ သာသနုပ်နယ်မြေဖြစ်သော ထုံးစေတီနှင့် ညာ်ပင်အို၏အနီးတွင် ခြေရည်တုပိုင်းတော်သာများ၏ ခြင်းခတ်ဟန်အမျိုးမျိုးကို မြင်ရသောအခါ နှစ်သက်အားရပိသည်။
- ❖ ဘိုးဘွားမိဘစဉ်အဆက်က စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ယနေ့အထိ မပျောက်ပျက်သော ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ မြန်မာ့ရှိုးရာ၏နည်းလည်းဖြစ်သည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါမေးခွန်းများကို စဉ်းစားဖြေဆိုပါ။ အဖြေများကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင်ရေးမှတ်ပါ။

၁။ 'ခပ်ဖျူးဖျူး' 'ခပ်ကြူးကြူး' ကဲသို့ အောက်ပါစကားလုံးများတွင် 'ခပ်' ဟူသော ရှုံးဆက်စကားလုံးထည့်၍ ဝါကျတွင်သုံးပြပါ။

ဤ ညီ၊ ဖြာ၊ ခွင့်၊ ဝိုင်း၊ အို

သာဝက - ခပ် + ကြုံ - ခပ်ကြုံကြုံ

မောင်မောင်သည် မြင်းကို ခပ်ကြုံကြုံစီးလာသည်မှာ အလွန်ကြည့်ကောင်းသည်။

၂။ ပုံလောကန်တော့၊ ပုံဝဲ တို့သည် ကြိယာနှစ်ခုကိုတွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့စကားလုံးဖျို့ဖြစ်အောင် အောက်ပါကြိယာတို့ကို တွဲစပ်ကြည့်ပါ။

- | | |
|-----------------|---------------|
| (၁) ကြွေရောက် | (၃) ကူညီ |
| (၂) ဗြိုင်း | (၅) သွန်သင် |
| (၆) ပြေား | (၇) တန်း |
| (၈) အားပေး | (၉) ခါးမြှင့် |
| (၁၀) ဆုံးမ | (၁၁) လွှား |
| (၁၁) ပြောင့် | (၁၃) လေးစား |
| (၁၂) လွမ်းဆွဲတ် | (၁၄) ညောင်း |
| (၁၃) ရှိသော | (၁၅) တမ်းတ |

၃။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဘိဓာန်တွင်ရှာပါ။
စိတ်၊ နော၊ နယ်မြေ၊ လေး၊ လက်ခံ၊ ခွင့်

၄။ မြင်းပွဲကဗျာကိုဖတ်ပြီးနောက် သင်မည်သို့ခံစားရသနည်း။

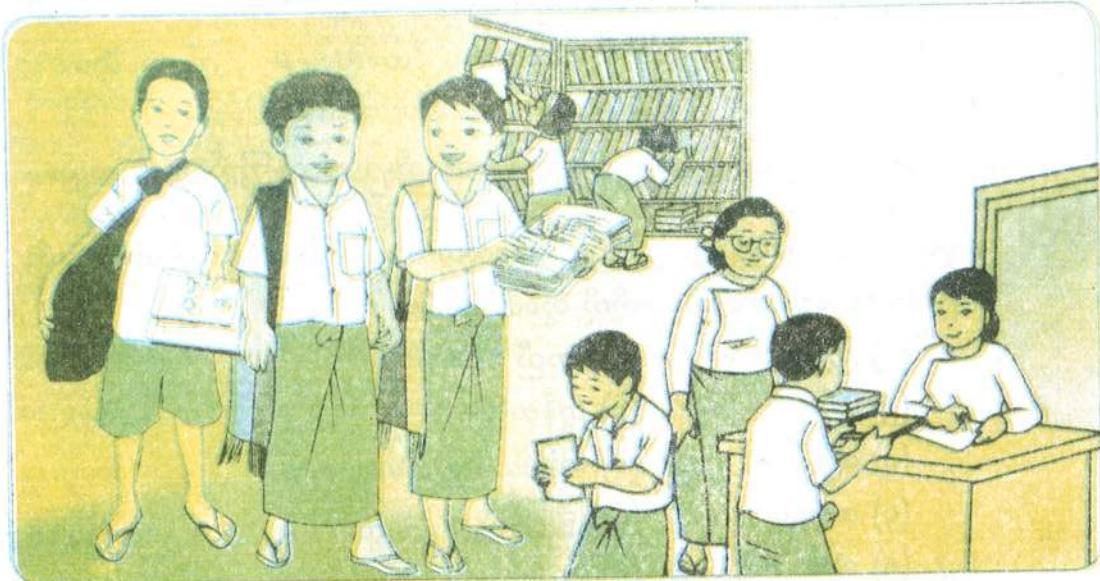
၅။ ကဗျာတွင်တွေ့ရသော သာယာလုပသည် ပတ်ဝန်းကျင်မြင်ကွင်းကို သင့်စကားဖြင့် ပြန်ငောပါ။

၆။ မြန်မာ့နို့ရာခြင်းကစားနည်းသည် မြန်မာတို့အတွက် ဂုဏ်ယူဖွံ့ဖြိုးပါသလား။
သင်မည်သို့ ထင်မြင်ယူဆပါသနည်း။

၁၅။ ဝဇ္ဇာတိ

၁၂။ အောက်ပါဝဇ္ဇာတိကိုဖတ်ပြီး ခက်ဆစ်အမိပ္ပါယ်များကို လေ့လာပါ။

၁၃။ စာပိုဒ်များကို အုပ်စုလိုက်ဖတ်ပြီး ဆွဲးနွေးပါ။



သူ့မှာ ဘယ်လောက်တော်များရှိခဲ့တဲ့

“ချွေမည်းလေး”

သူကိုအများက မည်ပည်းသည်သည်လေးဖြစ်သောကြောင့် ချွေမည်းလေးဟု ခေါ်ကြသည်။

သူသည် မနက်တိုင်း အောက်ရော့မြောက်ရှိမှ ၆ နာရီ ၁၅ မိန့် ဥပုံမှတ်သည့်နှင့် လက်တွန်းလှည်းပေါ်မှာ ထင်းရှုံးသေတ္တာကြီးများ၊ ထန်းခေါက်ဟကြီးများကိုတင်ပြီး လက်တွန်းလှည်းကိုတွန်းကာ ရွေးသိသွားရ၏၊ ရွေးသိရောက်သည့်နှင့် အစ်ပြုစ်သူရောင်းချမည့် ရွေးဆိုင်ခန်းအတွက် သူ လက်တွန်းလှည်းပေါ်မှ ဝစ်ည်းများကိုချုပ် စီရင်းရသည်။ ပြီးလျှင်အိမ်ပြန်၊ ကျောင်းစာကို အခိုင်ရသူဖောက် လိုင်ယ်၊ ညီမင်ယ်များအတွက် ထမင်းပွဲပြင် ကျွေးမွှေးပြီးမှ ပိမိကျောင်းသို့ သွားဖို့ပြင်ဆင်၊ ကျောင်းမှုပြန်လျှင် ရွေးသိမ်းဖို့ဆောင်ရွက်၊ သူသိသရာသည် ရွေးနှင့်ကျောင်းသံသရာလည်နေ၏၊ သို့သော်တစ်ခါတစ်ခုရွေးထောင့်က စာအုပ်ဆိုင်သို့ကား ရောက်ဖြစ်အောင် ရောက်တတ်ပြုပြစ်သည်။

နောက်တစ်ယောက်ကား ရွှေးညီးတည်း၊ ရွေးညီးသည် မနက် ၅ နာရီလောက်တွင် အီပိုရာမှ ထရဖြေဖြစ်၏။ အိပ်ရာမှန့်သည့်နှင့် မိခင်ရောင်းချသည့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လုပ်ငန်းအားလုံးကို

၁၂၄

ပြင်ရဆင်ရသည်။ ကျောင်းမသွားမီ တစ်ချိန်လဲ့ ဆိုင်တွင်း၌ လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်များ မုန်ပန်းကန်များ ဆုပေးလိုက် သိမ်းဆည်းလိုက်ဖြင့် မိခင်ကြီးကိုကုည်ရသည်။ ကျောင်းသွားမှု ကတိက်ကရိုက်ပြင်ဆင်ရသည်။

ညနေ ကျောင်းဆင်းလျှင် အိမ်သို့အပြေးပြန်ရသည်။ အိမ်နောက်ဖေး မြေကွက်လပ်က သီးစားပင် ခြေကလေးကိုရေလောင်းရှိုးမည်ပြီးလျင်ထမင်းစား၊ နေခြေည်ညီးသည်နှင့် စာအုပ်ဆိုင်သို့လာရ၏။ စာအုပ်ဆိုင်မှ သတင်းစာ၊ ရွာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဝတ္ထုနှင့် ကျမ်းစာအုပ် အမျိုးမျိုးကို စလွယ်သိုင်း လွယ်အိတ် နှစ်လဲ့မှာထည်း အချို့ကိုလက်မှာပွေ့၊ သင်္ဌာဆန်သဘောကလေးအလာကို စောင့်ရ၏။ သဘောကလေး ရောက်လာသောအခါ သဘောပေါ်သို့တက်ပြီး စာအုပ်ရောင်းရသည်။ ရသောအခကြေးငွေမှာ သူဖတ်လိုသော ကျောင်းစာအုပ်နှင့် အခြားစာအုပ်အဖို့ပုံး

ခွေးညီးသည် တစ်ညာတစ်ညာမှာ စာအုပ်နှစ်မျိုးသုံးမျိုးလောက်ကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရသည်။ ထိုစာအုပ်တွေကို ရွှေမည်းလေးနှင့် အတူဖတ်သည်။ ရွှေမည်းလေးက ခွေးညီးယူလာသော စာအုပ်များကို အဖုံးဖုံးပေးသည်။ ချုပ်ပေးသည်။ သည်လိုနှင့်စာအုပ်တွေများလာသည်။ ထိုအခါ ရွှေမည်းလေးက-

“ဟောကောင် . . . ခွေးညီး တို့ကျောင်းမှာ စာကြည့်တိုက်ထောင်ရအောင်”

ခွေးညီးသည် ရွှေမည်းလေး၏ ဆိုလိုရင်းကို နားလည်လိုက်သည်။ သို့သော အစီအစဉ်ကိုကား ဝင်းစား၏ မရသေး။

“ထောင်တာတော့ဟုတ်ပါပြီ ရွှေမည်းလေးရာ၊ တို့ဘယ်လိုလုပ်ရမှာလဲ”

“ဒါ ဒီလိုပိတ်ကူးတယ်ကဲ့၊ မန်က်တိုင်း တို့ကျောင်းသွားရင် စာအုပ်တွေကို လွယ်အိတ်တစ်လဲ့ ဒိန့် အပို့ထည်းမယ်။ အချို့ကိုကြိုးနဲ့ဝည်းပြီး လက်ကကိုင်သွားမယ်။ ဟိုကျတော့ စာအုပ်ဖတ်ချင်တဲ့ လူတွေ လာကြဟေ့ဆိုပြီး ပတ်ချင်တဲ့လူတွေကို ငါးလိုက်မှာပေါ့ကွဲ”

ခွေးညီးသည် ရွှေမည်းလေး၏စာကြော်ကို သဘောကျသွားသည်။ သူတို့မှာလည်း ယခုအခါ စာအုပ်လေးငါးဆယ်ခုနှင့် စုမ္ပါဖြစ်သောကြောင့် သည်စာအုပ်တွေကို အခြားကျောင်းသား၊ ကျောင်းသွားထံသို့ ပေးဖတ်ခြင်းပြင့် ကျောင်းစာကြည့်တိုက်ကလေး အစပျိုးပေးသင့်သည်ဟု ယူဆထားကြပြီဖြစ်သည်။

ပထပေန္တတွင် ခွေးညီးနှင့် ရွှေမည်းလေးတို့သည် စာအုပ်တွင် ဖို့ဖက် လွယ်အိတ်ပို့ တစ်ပက်ပါပြင့် တော်သို့ရောက်လာပြီး စာအုပ်တွေကို သူတို့အတန်းပြစ်သော ရှစ်တန်းခန်းတားပွဲပေါ်မှာ ပြန်ချသည်။

“စာအုပ်အမျိုးမျိုး ဖတ်ချင်တဲ့လူတွေ လာကြတယ့်”

ခွေးညီက ကျောင်းအနဲ့ လှည့်အော်သည်။

ကျောင်းသား ကျောင်းသူ လေးငါးခြားကိုဆယ်ခန့်ရောက်လာသည်။ ရွှေမည်းလေးက

“သူငယ်ချင်းတို့ အခု ငါတို့မှာ စာအုပ်ငါးဆယ့်သုံးအုပ် ပါလာတယ်။ အဲဒီစာအုပ်တွေကို မင်းတို့ ဖတ်စေချင်လို့ ယူလာတာ။ တို့ကျောင်းမှာ စာကြည့်တိုက်ကလေးတစ်ခု စထောင်တာပဲ ဆုံးပါမြို့ကွား၊ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာက ပစ္စည်းလဲမမျို့ဘူး၊ ဓာတ္ထုပ်ပဲအသင့်မမျို့ဘူး၊ ဒီတော့ တို့ရှိတဲ့ စာအုပ်တွေကို အခုလို လွယ်ပိုးလာခဲ့မယ်။ မင်းတို့တွေ ဖတ်ချင်တာကို ငှားသွားကြ၊ တစ်အုပ် သုံးရက် ငှားမယ်။ ပြီးတော့ လဲဖတ်ကြတာပေါ့။ နောက်ထပ်လ စာအုပ်တွေရပါလိမ့်မယ်။ ခွေးညီက သူ့ စာအုပ်ရောင်းလို့ရတဲ့ ပိုက်ဆဲနဲ့ စာအုပ်ဝယ်မယ်။ ငါကလဲ ငါမှန်ဖိုးထဲကရှုပြီးဝယ်မယ်။ မင်းတို့ထဲက တစ်ပဲတစ်မူး စုပေးမယ့်လူရှိရင်လဲ ပေးကြပေါ့။ စာအုပ်တွေများလာအောင်ဝယ်မယ်။ တို့တစ်တွေ စာအုပ်အများကြီး တစ်စာဝေးတည်း ဖတ်ရအောင်ပေါ့ကွား၊ ဒီတော့ အခုပါလာတဲ့ စာအုပ်တွေကို တစ်ယောက်စီ လာငှားပါ။ ရှိရှိသေသေကိုင်ကြဖို့လဲ တောင်းပန်ပါတယ်”

ဤသို့ပြင် လွယ်အိတ်စာကြည့်တိုက်ကလေး အစပြုလိုက်သည်။ ထိုနောက်မှာပင် ရှစ်သောင် သည် ခွေးညီနှင့် ရွှေမည်းလေးတို့ဆီသို့ ရောက်လာ၏။

“မင်းတို့ အကြံကောင်းတယ်ကွား၊ ဒီတော့ မင်းတို့ထဲ ငါလဲပါမယ်။ ငါက စုပုံးတွေလုပ်ပြီး ပိုက်ဆဲ ကောက်ပေးပါမယ်။ ပေးချင်တဲ့လူ၊ ပေးနိုင်တဲ့လူ ပေးပေါ့။ နောက်ပြီး မနောက်တိုင်း မင်းတို့ဆီလာမယ်။ စာအုပ်တွေကို အတူသယ်ကြတာပေါ့ကွား”

ဤသို့ပြင် ကျောင်းစာကြည့်တိုက်ကလေး အစပျိုးခဲ့လေသည်။ စာအုပ်များလည်း တစ်စတ်စီ တို့လာသည်။ ထိုအခါ အောက်ပြီးဘက်က ကျောင်းလာပြီ့ဖြစ်သော ကတ်လိုက်မင်းသားက အကြံသစ် တစ်ခု တင်ပြ၏။ ထိုအချိန်တွင် သူတို့စာကြည့်တိုက်ကလေးကို စိတ်ဝင်စားသူများအား အစည်းအဝေး ခေါ်လိုက်သည်။ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ သုံးရာနီးပါးအနက် တစ်ရာခန့် စုဝေးပိ၏။ ထိုအခါ အတ်လိုက်မင်းသားက သူ အကြံကို တင်ပြသည်။

“သူငယ်ချင်းတို့ အခု ငါတို့ စာကြည့်တိုက်မှာ စာအုပ်ကလဲ များလာပြီး၊ ဒါပေမဲ့ သိပ်ကျေ နှပ်လောက်အောင်တော့ မများသေးဘူးပေါ့။ အခု တို့ဒီမှာ စာကြည့်တိုက်တစ်ခု အကျအနလှုပ်နိုင်

အောင် စီစဉ်နေတယ်။ အဲဒါ သူငယ်ချင်းတို့အားလုံးနှီးပါး ကူညီမှုဖြစ်မှာပဲ။ အစီအစဉ်က ဒီလို့ ပထမတော့ တို့ကျောင်းမှာ လာရောင်းနေတဲ့ ဈေးသည်တွေဆိုက ဈေးကောက် ကောက်ဖို့ပဲ။ ဒါကလဲ အလကားကောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အခုချေးသည်တွေ လာရောင်းတဲ့အတွက် ပြောခွဲတို့၊ ကြံဖတ်တို့ ဆီးစွေတို့ စသည်ဖြင့် အမှိုက်တွေရှုပ်တယ် မဟုတ်လား။ ဒီအမှိုက်အတွက် တို့ တံမြက်စည်း ဆိမ်းရမယ်။ အဲဒီ အလုပ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဈေးကောက် ကောက်မယ်။ အဲဒီကရတဲ့ ပိုက်ဆုံးတို့ စာအုပ်ဝယ်မယ်။ ဒီရုံဝယ်မယ်။ နောက်ပြီး တို့ကျောင်းအတွက် ရေထမ်းငှားရတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒါကိုလဲ တို့အားလုံး အလူညွှန်ကျထမ်းမယ်။ ရေထမ်းခ အသေးသုံးငွေကို ဆရာကြီးက တိုကို ထုတ်ပေးလိမ့်မယ်။ အခု ဈွေးညီက စာအုပ်ရောင်းတယ်။ သူရောင်းရငွေနဲ့ စာအုပ်ဝယ်တယ်။ ဒီတော့ တို့ကလဲ တံမြက် စည်းလှည့်း ဈေးကောက်နဲ့ ရေထမ်းရတဲ့ အသေးသုံးငွေကို စာကြေည့်တိုက်အတွက် အသုံးချုမယ်။ အဲဒါပဲ။ သူငယ်ချင်းတို့ သဘောတူရင် လုပ်ကြမယ်”

အားလုံး သဘောတူကြသည်။ သို့ဖြင့် နောက်နေ့တွင် အမှိုက်လှည့်းအလူညွှန် အုပ်စု များဖွဲ့ကာ ကိုယ့်ကျောင်းလုပ်ငန်းကို ကိုယ့်ဘာသာထိုးဆောင်ကြလေတော့သည်။ ကောက်ခံရသော ဈေးကောက်ငွေ၊ ရေထမ်းခတို့ဖြင့် စာကြည့်တိုက်ကလေးကို တိုးခဲ့လိုက်ကြတော့လေ၏။

ဤသို့ဖြင့် သူတို့ကျောင်းကလေးတွင် စာအုပ်မျိုးစုံ ပီရိုကြီးနှစ်လုံးစာများ စုဆောင်းမိသော ကျောင်းတွင်း စာကြည့်တိုက်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လေသတည်း။

၂၀ ရာစု

မင်း၈၁၅

ခက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ ကတိုက်ကရိုက် - အခါန်မရှိတော့သဖြင့် လျင်မြန်စွာ။
- ၂။ ကျေနှင့် - စိတ်တိုင်းကျဖြစ်သည်။ နှစ်သက်အားရသည်။
- ၃။ စာကြည့်တိုက် - ကြည့်ရှုလေ့လာရန် ငှားရမ်းရန်စာအုပ်များ ဆိမ်းဆည်းထားရာ အဆောက်အအုံ။
- ၄။ စုဆောင်း - ထပ်ကာထပ်ကာစုသည်။
- ၅။ ဈေးကောက် - ဈေးတွင်ဈေးရောင်းသုတေသန ကောက်ယူသောအကြောင်းငွေ။
- ၆။ တိုးခဲ့ - ရှိရင်းထက် ပွားများကျယ်ပြန်အောင်လုပ်သည်။
- ၇။ သံသရာလည် - တစ်စုံတစ်ရာသောအဖြစ်၊ အခြေအနေတွင် တင်လည်လည် ဖြစ်နေသည်။

သတ္တမတန်း

မြန်မာစာ

ကျောင်းသုံးစာအုပ်

- ၈။ သိမ်းဆည်း - စနစ်တကျထားသို့သည်။
- ၉။ အကျေအန် - အသေအချာ၊ သေသေချာချာ။
- ၁၀။ အကြောင်းသစ် - စိတ်ကူးအသစ်။
- ၁၁။ အကြောစည် - တွေးတော်စိတ်ကူးမှု။
- ၁၂။ အစဉ်း - စတင်သည်။
- ၁၃။ အလကား - အဖိုးအခေါ်ရခြင်းမရှိဘဲ။
- ၁၄။ အလှည့်ကျ - မိမိပြုမှုရန်အတွက် ဆိုက်ရောက်လာသော အခွင့်အကြော်။
- ၁၅။ အသေးသုံးငွေ - မြေပြု၊ ဘေးဖျက်၊ စက္ခဝါသည့် အသေးအဖွဲ့ပစ္စည်းတိုကို ဝယ်ယူရန် အသုံးပြုသောငွေ။
- ၁၆။ ဥက္ကမ္မာတ် - လေအားပြင့်အသံမြှုပ်နှံအောင်ပြုလုပ်ထားသော အချက်ပေးကိရိယာကို အသံမြှုပ်နှံအောင်ပြုသည်။

အမိကအရှက်များ

- ❖ မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်စာအုပ်လေးများကို အပိုလွှယ်စီတ်လေးများပြင့် ထည့်ယူလာပြီး အတန်းဆုံးများကို ဝေါ်ပေးဖတ်ခြင်းပြင့် ပိမိသာမက အခြားကျောင်းသုံးကျောင်းသုံးတို့ကိုပါ ကုန်သုတေသန ဝေါ်ပေးနိုင်သည်။
- ❖ စာကြည့်တိုက်သည် ကျောင်းသားကျောင်းသုံးတို့အတွက် စာပေဘက်တိုက်ကြီးပြစ်သည်။
- ❖ ကျောင်းသားများ ကိုယ်ပိုင်လုပ်အားခများပြင့် စုပေါင်းဆောင်ရွက်ပါက စာကြည့်တိုက် ထုထောင်နိုင်သည့် အကျိုးရလဒ်ကို ရရှိခဲ့သည်။
- ❖ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း၏ ရလဒ်ကောင်းကို သိရှိလာရသည်။

၁၂

လေ့ကျင့်ခန်း



အောက်ပါလေ့ကျင့်ခန်းများကို စဉ်းစားဖြေဆိုပါ။ အဖြေများကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရေးမှတ်ပါ။



၁။ ပေးထားသည့် ကြိယာစကားလုံးများကို ၅ - ၅ ဆက်၍ ဝါကျတွင်း၌ သုံးပြပါ။
သိမ်းဆည်း၊ ပြင်ဆင်၊ လွယ်ပိုး၊ လူညွှေ့အော်၊ စုဝေး
သာကေ-စီစဉ်

၆၄ စဉ်၈

သူလက်တွန်းလူည်းပေါ်မှ ပစ္စည်းများကိုချုပ် ၆၄စဉ်ရသည်။



၂။ ကြိယာစကားလုံးများ၏ရွှေ့တွင် လိုက်ဖက်သည့် ကြိယာအထူးပြုစကားလုံးကို
ထည့်၍ မျဉ်းသားပေးပါ။

- (က) လက်တွန်းလူည်းကို တွန်းကာ ဧေးသို့သွားရ၏။
- (ခ) ကျောင်းသွားဖို့ ပြင်ဆင်နေသည်။
- (ဂ) စာအုပ်များကို အပုံးပုံးထားသည်။
- (ဃ) အညာဆန်သဘောအလာကို စောင့်ရ၏။
- (င) နေခြေညွှေ့သည်နှင့် စာအုပ်ဆိုင်သို့လာရ၏။



၃။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ အနက်အမိပ္ပါယ်ကို အဘိဓာန်တွင်ရှာပါ။

ပြင်၊ ပြင်ဆင်၊ ပြန်၊ လဲ၊ လွယ်၊ လူည်း



၄။ ရွှေ့ပြည်းလေးနှင့် ရွှေ့ညွှေ့တို့သုံးယူင်တစ်စု ကျောင်းစာကြည့်တိုက်လေး ပေါ်ပေါက်လာ
အောင် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပုံကို သင့်စကားဖြင့် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖော်ပြပါ။



၅။ လွယ်အိတ်စာကြည့်တိုက်ကဲ့သို့ စာကြည့်တိုက်တစ်ခုကို သင်မည်ကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်မည်နည်း။
ရှင်းလင်းတင်ပြပါ။



၆။ သင်နှင့်သုံးယူင်းများ အတန်းတွင်း စာအုပ်ပြွဲလေးတစ်ခု ပြုလုပ်ရမည်ဆိုလျှင် သင်
မည်ကဲ့သို့ စိစဉ်ဆောင်ရွက်မည်နည်း။

၁၆။ ထေးချိုး (ကရာ)

 အောက်ပါကဗျာကို ဆရာက ရွှေတ်ဆိုပြုသည့်အခါ ကဗျာ၏ ကာရွန်နှင့် အသံကို သေချာစွာ နားထောင်ပါ။ မိမိကိုယ်တိုင် အသံနေအသံထားဖြင့် ရွှေတ်ဆိုလေကျင့်ပါ။

ထိပ်ဆုံးသုံး

တစ်တောင်ပေါ် တစ်တောင်ဆင့်
တောင်အမြင့်ပတ်မြှုပါ။
တစ်လုံးကျွန်းမြှင့်တော့
တစ်လုံးကျွန်းမြှင့်ပေသမို့
ဖန်ဖန်လေ အားအင်နှီးလို့ရယ်
လိုး လျှောက်ရပြန်။
ခါတလေ တကယ်ပန်းတာကြောင့်
တော်ပါပြီ ဆက်မလှမ်းချင်ဘူး
ရပ်တန်းက ရပ်မယ်ကြုံ
အမှုန်တော့ ဖြစ်နိုင်မလား။
စခဲ့မိဟာပေါ့
တစ်နှုန်း ဆုံးရာရောက်ပါလိမ့်
အားကလျှော့ကာ ဆုတ်ချင်စမ်းပါနဲ့
စိတ်နှုမ်းအသာဖြေား
မှလာငွေ ကန်ရေအေးရယ်နှင့်
ငှက်တေးကို အာရုံဆင်လို့
မူးတစ်သွင်း အားအင်သစ်လိုက်ပါ
ချစ်ဖွယ့်လူသား။



ခက်ဆစ်အဖွင့်

- | | |
|----------------|---|
| ၁။ ငှက်တေး | - ငှက်ကလေးဟို၏မြည်ကြွေးသံ။ |
| ၂။ ပင်ခြော့ရုံ | - ဂိုင်းရံလျက်ရှိသည်။ |
| ၃။ ဖန်ဖန် | - အကြိမ်ကြိမ်။ |
| ၄။ အာရုံစင် | - နားဆင်နားထောင်သည်။ |
| ၅။ အားလျော့ | - စိတ်လျှော့သည်။ |
| ၆။ အားအင် | - ကိုယ်ကာယ၏ အလုပ်လုပ်နိုင်သော စွမ်းအင်း |

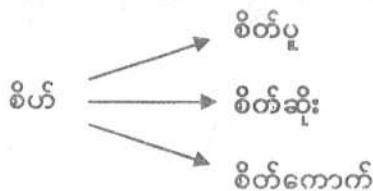
အဓိကအချက်များ

- ❖ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ရောက်ရန် တစ်ဆင့်ချင်း ကြီးစားရပါသည်။
- ❖ အလုပ်တစ်ခုကိုလုပ်ဆောင်လျှင် မည်မျှပင်အခက်အခဲကြွေးတွေ စေကာမူ ဆုံးခန်းတိုင်အောင် ကြီးစားရပါမည်။
- ❖ အောင်မြင်မှုဘူးသည် အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ပါ။

လေကျင့်ခန်း

-  အောက်ပါလေကျင့်ခန်းများကို စဉ်းစားဖြေဆိုပါ။ အဖြေများကိုလေကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရေးမှတ်ပါ။
-  ၁။ အောက်ပါစကားလုံးများကို တစ်ခုလျှင်သုံးမျိုးစီမံအောင် ပွားပေးပါ။
စိတ်၊ တောင်၊ နှီး၊ ကြုံ၊ အား

သာကာ-





၂။ ပေးထားသောစကားလုံးများကို စာပိုဒ်တွင် မှန်အောင်ဖြည့်ပါ။

ပန်း - ပမ်း၊ သုမ်း - လျှန်း

မိုးအုံလာသဖြင့် နေ ထားသော သရက်သီးခြောက်ပန်းများကို သိမ်း၍ ညီမလေးကို ပေးလိုက်သည်။ တစ်နေ့တစ်နေ့ သရက်သီးခြောက်.... သောအလုပ်ကို လုပ်နေရသည်ကို မော.... သည်ဟု မဖြင့်ပါ။ လေတိုက်၌ ကြော်သော သရက်သီးများကိုကောက်ကာ အပင် ခံ၍ အမေက စိတ် ပေးပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ညီမလေးက နေစဉ်အခြောက် သော တာဝန် ကိုယူသည်။ မိုးတွင်းအခါ တားနိုင်ရန် ကြိုး..... နေရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။



၃။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏ ဘန်က်အမိပ္ပါယ်ကို အသိဓာန်တွင်ရှာပါ။

လုမ်း၊ ပန်း၊ ကြိုး၊ ဆင့်၊ စွမ်း



၄။ ပေးထားသောစာပိုဒ်တွင်းရှိ ရုည်းရောသရပါတ္ထသည် အသံတွေ့ကားလုံးများကို ဖော်ထုတ်ပေးပါ။

တစ်တောင်ပေါ် တစ်တောင်ဆင့်

တောင်အမြှင့်ပတ်ခြား

တစ်တောင်အုံးပြန်တော့

တစ်လုံး ကျွန်ပြန်ပေသန့်

ဖန်ပန်လေ အားအင်းလို့ရယ်

ကြိုး လျောက်ရပြန်။



၅။ ထို့ပုံးသို့ကဗျာကို ရွှေတံ့ခိုရသောအခါ သို့မဟုတ် နားထောင်ရသောအခါ မည်သည် ခံစားမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

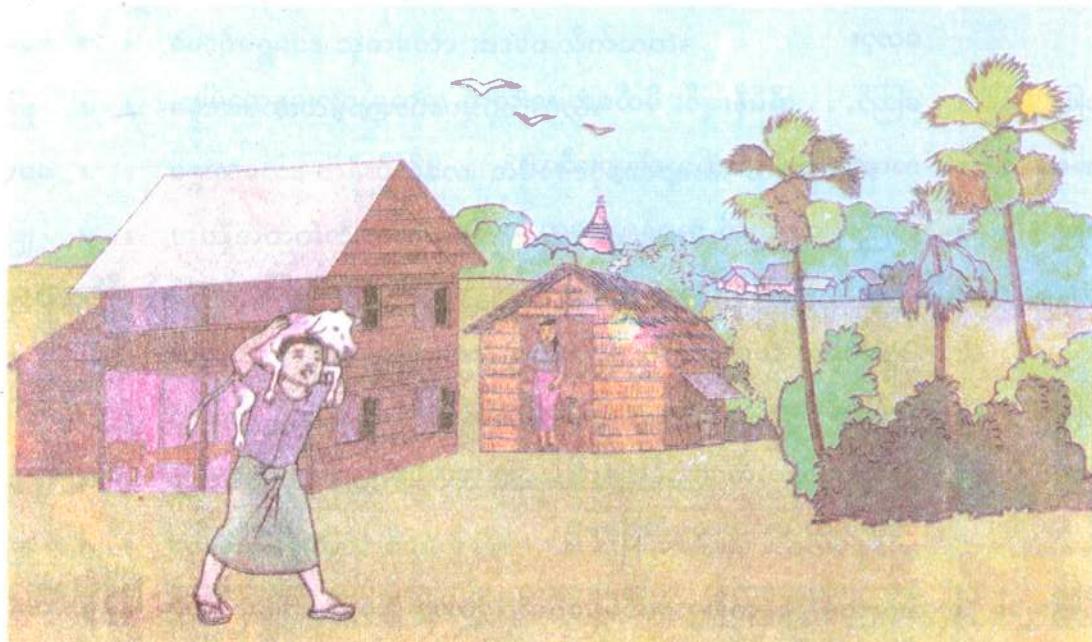


၆။ ကဗျာတွင်ဖော်ပြထားသော စွဲလွှာလရှိသည် လူသားမျိုး သင်ဖြစ်ချင်ပါသလား။

အဘယ်ကြောင့်နည်း။

၁၇။ တစ်စန်းရပ်ပြောတ် (ပြောတ်)

၂၃။ အောက်ပါပြောတ်ကို ဆရာစိစဉ်သည့်အတိုင်းဖတ်ပါ။ သရုပ်ဆောင်ပါ။
ခက်ဆစ်အမိပ္ပါယ်များကိုလေ့လာပါ။



လူနှီးငြော

သရုပ်ဆောင်များ

၁။ အမေ (ငြော်စာမေ)

၂။ ငြော (လူနှီးလူအ)

၃။ ပနှင်းမေ (ငြော့နှင့်ပေးစားမည့် မိန်းကလေး)

စာတ်ရုံအပြင်အဆင်

နွေးတင်းကုပ်နှင့်တွဲလျက်ရှိသော အိမ်တစ်အိမ်၊ နောက်ခံကားအာဖြစ် ရွာလမ်းမနှင့် ဖိမ်တန်းရှည်
ပါသော ကျေးဇာာတစ်ရွာ၏အခင်းအကျင်း။

(ကားလိပ်စွင့်)

(အိမ်ရှုတော်ဝါးဝါးငြော် အဖော်စုစု)

သတ္တမတန်း

မြန်မာစာ

ကျောင်းသုံးစာအုပ်

- အမေ । । (အော်၍) ၁၆။ ၁၆။ ‘ဒီကောင်ကလေး ဘယ်ကိုသွားနေတာပါလိမ့်။ ခဏကော်သူးမှ အိမ်မှာမနေဘူး။ အိမ်နီးချင်းတွေဆီကို တစ်သွားတည်း သွားနေတာပဲ။ အင်း...
ဟိုမှာ ပြန်လာပြီ။
- ၁၆။ । । (ဝင်လာ၍) မေမေ နေကောင်းရဲ့လား။
- အမေ । । ဘယ်လျှောက်လည်နေသလဲ၊ လူကလေးရဲ့။ မေမေမှာ မိတ်ပုလိက်ရတာ မပြောနဲ့
တော့။
- ၁၆။ । । သြော်... အိမ်နီးချင်း မိတ်ဆွေမှားဆီကို အလည်းနေတာပါ။
- အမေ । । အထင်သားပဲ၊ ဘယ်သူတို့မှားဆီလဲ။
- ၁၆။ । । ဘကြီးဖိုးသာလှကို အရင်သွားတွေ့တယ်။
- အမေ । । သြော်... ဘကြီးဖိုးသာလှ၊ အင်မတန်သဘောကောင်းတဲ့လူကြီး၊ သူက မင်းကိုဘာပြော
သလဲ။
- ၁၆။ । । အပ်ထစ်ချောင်း လက်ဆောင်ပေးလိုက်တယ်။
- အမေ । । အသုံးကျော့ လက်ဆောင်ကလေးပဲ၊ သားကအဝတ်ကြမ်းတော့ အမေမှာ တစ်ဗာတည်း
ဟန္တရတယ်။ ဘယ်မလဲပြစ်မဲ့။
- ၁၆။ । । စကားပြောနေတုန်း သူ့အိမ်ဘေးက ကောက်ဖိုးပုံထဲ ထိုးထားတာ၊ ပြန်ရှာတော့
မပေးဘူး။
- အမေ । । ဘင်္ဂတွေ့နှင့်မလဲ ငမ့်က်ရဲ့၊ အကျိုးလက်မှာလိုးခဲ့ရတယ်။
- ၁၆။ । । ဟုဟုကဲ့၊ ဘကြီးဖိုးသာလှကလဲ ဒီလိုပဲပြောတယ်။ ငမ့်ကဲ့လိုလဲခေါ်တယ်။
- အမေ । । အခေါ်တောင်နည်းသေး၊ ပြီးတော့ ဘယ်ရောက်သေးသလဲ။
- ၁၆။ । । ဒေါ်ညွှန်စိန်တို့အိမ်သွားလည်တယ်။
- အင်မ । । ဒေါ်ညွှန်စိန်၊ တစ်နေ့ကပဲ သားလေးဆုံးသွားရှာလှယ်။ သူကကော ဘာမှားပြော
သလဲ။
- ၁၆။ । । များများတော့ မပြောပါဘူး၊ မောင်းချမား တစ်ချောင်းပေးလိုက်တယ်။
- အမေ । । မောင်းချမား၊ အသုံးကျော့ လက်ဆောင်ကလေးပဲ၊ လူကလေး ခဲတံခွန်ဖို့ အတော်ပဲ။
- ၁၆။ । । ကျွန်းတော် အကျိုးလက်မှာထိုးလာတာ၊ ဘယ်မှာကျွန်းနေတယ် မသိဘူး။

- အမေ । । တယ်မိုက်တဲ့ သားပဲ၊ အကျိုစီတ်ထဲမှာ ထည့်ခဲရတယ်။
- ၁၆။ । । ဒေါ်ညွှန်စိန်ကဒီလိုပဲပြောတယ်၊ မိုက်တယ်လိုလဲဆိုတယ်။
- အမေ । । အဆိုတောင်နည်းသေးတယ်။ ကိုင်း နောက်မှတ်ထား၊ ပြီးတော့ ဘယ်ရောက်ခဲ့သေးသလဲ။
- ၁၇။ । । ဦးလေးရွှေမင်းဆီလဲ ရောက်သေးတယ်။
- အမေ । । မောင်ရွှေမင်း၊ သူကကော ဘာပေးလိုက်သလဲ။
- ၁၈။ । । ခွေးကလေးတစ်ကောင်ပေးလိုက်တယ်။
- အမေ । । ခွေးကလေး၊ ဟန်လိုက်လေ၊ အိမ်စောင့်ဖော်ရမယ်။ ဘယ်မှာလဲ။
- ၁၉။ । । အကျိုစီတ်ထဲထိုးထည့်လာတာပဲ၊ သေသွားတယ်။
- အမေ । । ပြေား.. အ လိုက်တဲ့သားနှယ်၊ ခွေးကလေးကိုမှ စီတ်ထဲထိုးထည့်တတ်ပလေ၊ လည်ပင်းမှာကြီးချည်ပြီးတော့ ဖြည်းဖြည်းဆွဲလာရတယ် အမိုက်ခဲ့။
- ၂၀။ । । ဟုတ်ကဲ ဦးလေးကလဲ ကျွန်တော့ကို အ သတဲ့။
- အမေ । । ပြောတာနည်းသေး ဒီပြောတယ်ရောက်သေးသလဲ။
- ၂၁။ । । ဒေါ်ဒေါ်မွေးဆီလဲ ဝင်ခဲ့တယ်။
- အမေ । । ကောင်းပါတယ်၊ ဆွဲမျိုးတွေဆီ ခင်ခင်မင်သွားလာရင် ကောင်းတာပဲ၊ မမွေးကကော ဘာပေးလိုက်သေးသလဲ။
- ၂၂။ । । ဝက်ပေါင်တစ်ချောင်း ပေးလိုက်တယ်။
- အမေ । । ကောင်းလိုက်လေ၊ မေမေ ဝက်သားကြိုက်မှန်းဆီလို့ပေးတာပဲ။ ဘယ်မှာလဲ။
- ၂၃။ । । ကြိုးချည်ပြီးတော့ သတိနဲ့ဆွဲလာတာ၊ လမ်းမှာ ခွေးတွေဝိုင်းဆွဲစားပစ်တယ်။
- အမေ । । စားမှာပေါ်အလွှဲခဲ့၊ ပေါင်းပေါ်တင်ယူလာရတယ်။ (စိတ်မရှည်၍)
- ၂၄။ । । ဟုတ်ကဲ၊ ဒေါ်ဒေါ်မွေးကလဲ ကျွန်တော့ကိုလွှဲသတဲ့။
- အမေ । । အမပြောတောင်နည်းသေးတယ်၊ နောက်ကော ဘယ်ရောက်သေးသလဲ။
- ၂၅။ । । အစ်ကို ကိုတင်ဖော်စီမံဝင်ခဲ့တယ်။
- အမေ । । မောပ်တင်ဖောက ဘာမှားပြောသလဲ။
- ၂၆။ । । နှားကလေးတစ်ကောင် လက်ဆောင်ပေးလိုက်တယ်။

သတ္တမတန်း

မြန်မာစာ

ကျောင်းသုံးစာဖွံ့ဖြိုး

အမေ ။ ။ နွားကလေး။ တယ်ရက်ရောပါလား၊ ဘယ်မှာလဲ။

၃၆။ ။ ကျွန်တော် ခေါင်းပေါ်တင်ယူလာတာ ရွာတောင်ကိုလဲရောက်ရော ရွှေ့ကန်တာနဲ့
လွှတ်လိုက်ရတယ်။

အမေ ။ ။ (ဂိုအားထက် ရယ်အားသန်ရာ ဟက်ဟက်ပက်ပက်ရယ်၍) မင်းလုပ်ပုံက လူရယ်
စရာ ကောင်းလှသကွယ်။

၃၇။ ။ ဟုတ်ကဲ့ ရွာတောင်ကသူငွေးသမီး မနှင့်းမေမြှင်လို့ ရယ်လိုက်တာအမေရယ်၊ ခွက်ထိုး
ခွက်လန်ပဲ့။

အမေ ။ ။ ဟေး... ဟုတ်လား၊ ဒါနဲ့ သူက ဆုံး၊ အ နားပင်းနေတယ်ဆို့၊ ရယ်အောင်
လုပ်နိုင်သူကို အဖသူငွေးက သမီးနဲ့ ပေးစားမယ်ဆို့။

၃၈။ ။ ဟုတ်ကဲ့၊ အခု ရယ်လို့ မဆုံး၊ မအ စကားပြောနိုင်လို့၊ သူငွေးကြီးက ကျွန်တော်နဲ့
ပေးစားမတဲ့၊ အမောက် အခေါ်လွှတ်လိုက်တယ်။

အမေ ။ ။ (ကပ္ပါကယာနှင့်) ဟေး... ဟုတ်လား၊ ဒါဖြင့် အမေအဝတ်အစား လဲပါရစော်း၊
(အလူပြင်မျင်း) ဝမ်းသာလိုက်တာသားရယ်၊ မနှင့်းမေက ဉာဏ်ပေါ်ရှုပ်ချော သဘော
လဲ ကောင်းပုံရတယ်၊ မင်းကို ကြည့်ဖြုံ့ပုံရရဲ့လား။

၃၉။ ။ မြန်မြန်အမေ၊ မနှင့်းမေ နွားတင်းကုပ်ထဲက ထိုင်စောင့်နေတယ်။

အမေ ။ ။ ဖြစ်မှုဖြစ်ရလော့။

(ပြောရင်း ထဘီကို ကပ္ပါကယာလဲစဉ် ၃၅၁က အတင်းလက်ဆွဲခေါ်သွားရာ ထဘီမှာ လောက်
ထိုးနှင့် ပါသွား၏။ နွားတင်းကုပ်က မနှင့်းမေမြှင်သောအခါ ဟက်ဟက်ပက်ပက်ရယ်၏။ အမေကလည်း
ရယ်၊ ၃၅၁ကလည်းရယ်၊ သုံးယောက်သား လက်တွဲ၍ ဟက်ဟက်ပက်ပက်ရယ်ကြေစဉ် ကားလိပ်ကျ
၏။)

ဒေါက်တာမောင်ဖြူး

၂၀ ရာရွာ

အုပ်

ကျောင်းသုံးစာအုပ်

မြန်မာစာ

သတ္တမတန်း

ခက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ မောင်းသူး - လေးလက်မခန့်ရှိစားသွားကို အရှိုးအိမ်တွင်ပြန်၍ ချိုးခေါက်ထားနိုင်သောစား။
- ၂။ အောက်ထိုး - ပြောင်းပြန်ဖြစ်သည်။
- ၃။ စွဲတ် - မဆင်မခြင်၊ အတင်းအဓမ္မလုပ်သည်။
- ၄။ ရက်ရော - စေတနာထက်သန်သည်။

အမိကအချက်များ

- ❖ တစ်ခန်းရပ်ပြဲတော်တွင် ပြောစကားများသည် အရေးပါသည်။
- ❖ ပြဲတော်တွင်လိုအပ်သော ကတ်ဝင်ပစ္စည်းများနှင့် ကတ်ဝင်စကားများကို ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့်ရသည်။
- ❖ ပြဲတော်ကောင်းတစ်ခုကို စင်တင်ကပြနိုင်ရန် စီစဉ်ညွှန်ကြားသူသည် အရေးကြီးသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

- အောက်ပါလေ့ကျင့်ခန်းများကို စဉ်းစားဖြေဆိုပါ။ အဖြေများကို လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရေးမှုတ်ပါ။
- ၁။ အောက်ပါစကားလုံးတို့၏အနေကို အဘိဓာန်တွင်ရှာပါ။
ဆုံး၊ မိုက်၊ ရှိုး၊ ကြည်ဖြူ၊ စိတ်ပူ၊ ကြမ်း
- ၂။ အောက်ပါစကားလုံးများကို ဝါကျဖွဲ့ပါ။
ကောက်ရှိုးပုံ၊ အိမ်နီးချင်း၊ ရှုစ်းကန်း၊ နွားတင်းကုပ်၊ အကျိုးစီတ်
- ၃။ ပေးထားသောစကားလုံးတို့ကို သာဓကပြုထားသည့်ပုံစံအတိုင်းရေးပြုပါ။
သွား၊ မေး၊ ပြော၊ ခိုင်း၊ မျှော်

သာဓက-သွား

-တစ်သွားတည်းသွား



၄။ ပေးထားသောစကားလုံးများကို ဝါကျွဲများတွင် မှန်ကန်စွာသုံးပြပါ။

ဟက်ဟက်ပက်ပက်၊ ကဗျာကယာ၊ ခွက်ထိုးခွက်လန်၊ ခင်ခင်မင်မင်၊ ပေါ့တီးပေါ့ဆ

(က) ကျွန်မတို့အတန်းသားများအားလုံးသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး-----ရှိကြသည်။

(ခ) အတန်းသားများအနက် မလေးငံသည် မည်သူကိုမျှစကား-----ပြောလေ့မရှိခဲ့။

(ဂ) ဆရာစာသင်ရင်း ရယ်စရာလေးများပြောသည်အခါ အတောမသတ်နိုင်အောင် ----- ရယ်တတ်သူမှာ မောင်ဦးဖြစ်သည်။

(ဃ) ဆရာ ဆရာမများကိုမြင်လျှင် ----- ခရီးဦးကြိုပြုတတ်သူကား အတန်း ခေါ်းဆောင်ရွှေး ဖြစ်၏။

(င) သို့သော် သူသည် အလုပ်ကို ----- လုပ်တတ်သူတစ်ယောက်တော့မဟုတ်ပေါ့

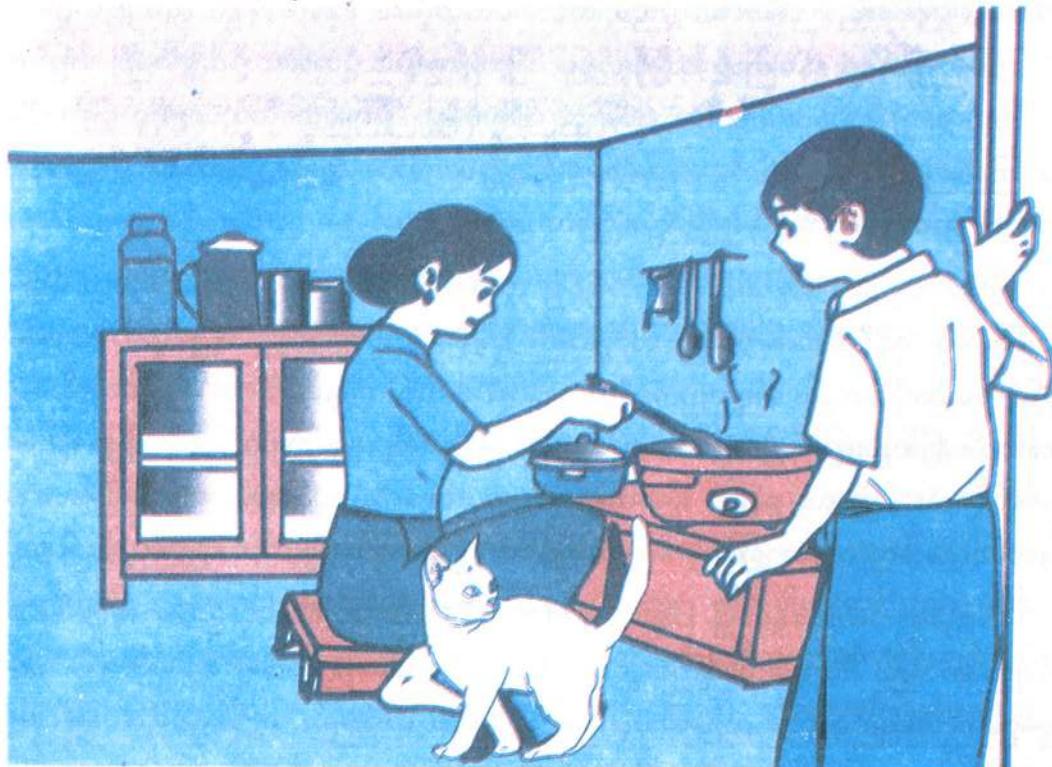
၅။ ပြောတ်တွင် ပြောစကားများသည် အဘယ်ကြောင့်အရေးပါသည်ဟု ထင်ပါသနည်း။
သင်၏အမြင်ကို ဆွေးနွေးတင်ပြပါ။

၆။ “ရှိုးလွန်းလျှင် အ” ဟူသည့်ခေါင်းစဉ်ဖြင့် လူရှိုးငပြုအကြောင်းကို သင့်စကားပြင့် ပြန်ရေးပါ။

၁၈။ ရသာတာမီး (ရသာကားဖြေ)

၁၁။ အောက်ပါရသာတမ်းကိုဖတ်ပြီး ခက်ဆစ်အမိပ္ပာယ်များကို လေ့လာပါ။

၁၃။ စာပိုမ်များကို အုပ်စုလိုက်ဖတ်ပြီး ဆွေးနွေးပါ။



မြို့ပြဲ

မြို့ပြဲသည် အမွှေးဆွဲတွေတွေဖြေသော ကြောင်မကလေးဖြစ်သည်။ ထိပ်တွင် အနက်ကွက်ကလေး နှင့်သော်လည်း မသိသာလူ၊ ဝင်းဖန်သော မျက်လုံးချွဲ့များနှင့် ဟောကြည့်နေသောအခါတွင် မြို့ပြဲသည် အလွန်ချစ်စရာကောင်းလှသည်။

မြို့ပြဲကိုကျွန်ုတ်ခေါ်ချစ်ပါသည်။

မြို့ပြဲပရောက်ခင်က ကျွန်ုတ်တို့အိမ်တွင် ကြောက်များသောင်းကျွန်ုတ်လှသည်။ သူတို့ကြောင့် တစ်အိမ်သာလုံး သောကရောက်ကြရသည်။ ကြိုးတန်းမှုအဝက်များကို သူတို့လာကိုက်ဖြတ်၍ စာဖောက်ဖောက်တောက်တောက် ညည်းတွေးသည်။ မီးပိုချောင်တွင်ထမင်းဒိုး၊ ဟင်းအိုးများကို တင့်င့် တရွမ်ဂွဲပ်

သူတို့လှန်လွန်း၍ ဒေါ်မြှေ့ကလည်း နေတိုင်းမေတ္တာပို့သည်။ စာအုပ်စင်ပေါ်မှ စာအုပ်များကို သူတို့လာကိုဖြတ်တတ်ရှိ ကျွန်တော်ကလည်း ဒေါ်မြှေ့သည်။ သူတို့သည် ခြင်ထောင်ဘေး ကြိုက်လျှောက်တန်းမှုလည်းကောင်း၊ အိမ်မျက်နှာကြိုက်ပေါ်မှုလည်းကောင်း၊ မီးဖို့ချောင်မှုလည်းကောင်း တရာ့တို့အသံပေး၍ လိုက်တမ်းပြေးတမ်း ကစားတတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်ညှဉ်နက်သန်းခေါင် အိပ်မောက်နေရာမှ ကျွန်တော်တို့ လန့်၍လန်း၍ နိုးကြရသည်။

သည်ကြိုက်များရန်ကြောင့် ဘကြီးအိမ်မှ မိဖြူကို ကျွန်တော်သွားတောင်းရသည်။ ဘကြီးကသူ့အိမ်တွင် ကြောင်သုံးကောင်မျှ နှီးသောကြောင့် မိဖြူကို ကြည်ကြည်သာသာ ပေးလိုက်ပါ၏။ မိဖြူကား ကြည်ကြည်သာသာမလိုက်။ အသစ်းကို စိုးခွဲ၍လွှာလော့သော ကျွန်တော်မျက်နှာကို ကုတ်ခြစ်လျက် ပြန်၍ပြန်၍ ပြေးလေသည်။

လက်ထဲမှ မိဖြူ နှစ်ကြီးမိတ်တို့ ကုတ်ခြစ်၍ ထွက်ပြေးသောအခါတွင် ကျွန်တော်သည် မိဖြူကို အတင်းဖမ်း၍ ဂုဏ်နှစ်အတွင်းသို့ ထည့်သည်။ ဂုဏ်နှစ်အတွင်းသို့ မိဖြူရောက်သောအခါကြီးဖြင့် စုစည်းလိုက်သည်။ မိဖြူသည် ဂုဏ်နှစ်အတွင်းမှ အသံကုန်အော်သည်။ ဂုဏ်နှစ်ကိုလည်း လက်သည်းခြေသည်းများဖြင့် အပြေးအထန်ကုတ်ခြစ်သည်။ မိဖြူ လန့်ရှာပေလိမ့်မည်။ မိဖြူ ကြောက်ရှာပေလိမ့်မည်။ မိဖြူလေး မွန်း၍ အသက်ရှာကျုပ်ရှာပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်ညာတာမိပါ၏။ ကိုယ်ချင်းစာမိပါ၏။ မလွှာသာသောကြောင့် မိဖြူကို ကျွန်တော်ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း ဆောင်ယူခဲ့ရပါသည်။

မိဖြူရောက်သည့်နေ့မှစ၍ ကြီးတန်းမှအဝတ်များလည်း ဘေးကင်းသည်။ စာအုပ်စင်မှ စာအုပ်များခများလည်း စိတ်ချမ်းသာရကြသည်။ မီးပို့ချောင်မှ ထမင်းအိုး၊ ဟင်းအိုးတို့သည်လည်း တရုဂုတရုမ်းဂျာ အသံမမြှုပ်ရတော့။ ညှဉ်နက်သန်းခေါင် အိပ်မောက်ရှာမှုလည်း ကျွန်တော်တို့ လန့်၍လန်း၍ မိန့်ဗျား၍ ရတော့။

မိဖြူကို အပေကလည်း ချစ်သည်။ ဒေါ်မြှေ့ကြီးကလည်း ချစ်သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ချစ်ပါသည်။ မိဖြူကလည်း အမောက်ချစ်ပါသည်။ ဒေါ်မြှေ့ကြီးကိုလည်း ချစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်ကိုကား မိဖြူသည်မချစ်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။

နံနက်ခင်း နေဆာလုံးရင်း ကျွန်တော်စာဖတ်လေ့ရှိသည်။ ထို့အခါများ၌ ကျွန်တော်များတွင် မိဖြူရှိစေချင်သည်။ လေအဝှေ့တွင် တယ်ပ်ဖျပ်လွင့်နေသော ခန်းဆီးစပြာပြားလေးကို လုမ်း၍လုမ်း၍ လက်ဖြင့် ပုံတ်ကာတို့ကာ မိဖြူကစားနေစေချင်သည်။ ဘေးလုံးကို လက်ဖြင့် လိုမ်းကာ၊ ပုံတ်ကာ ခုန်အုပ်ကာဖြင့် မိဖြူ ကစားနေစေချင်သည်။ ကျွန်တော်ခြေထောက်များကို ခေါင်းဖြင့်တိုးဝေ့ကာ မိဖြူ ပွုတ်သီးပွုတ်သပ် နေစေချင်သည်။ မလှမ်းမကမ်းမှုနေ၍ ကျွန်တော်မျက်နှာကို ဝင်းဖွဲ့သော မျက်လုံးချွေ့ကြီးများဖြင့် မိဖြူမော်ကြည်းနေစေချင်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်အနားတွင် ဘယ်အခါများ

အပ်

မိဖြူမနေ၊ ထိုအခိုန်များတွင် မီးဖို့ချောင်း၍အလုပ်များနေသော ဒေါ်မြတ်းအနားတွင်သာ မိဖြူသွား ၍ပရောပရည် နေတတ်သည်၊ ကျွန်တော်အနားတွင် ရှိစေချင်၍ “မိဖြူ .. မိဖြူ .. လာလာ”ဟု သွား၍ချော့ခေါ်သော်မှ သူမလာ။

ညနေခင်း နေအေးချိန်၌ကျွန်တော်သည်၍ခြေခင်းလက်ခင်းဆန့်လေ့ရှိသည်၊ ထိုအခါ် မိဖြူသည် ကျွန်တော်နှင့် အတူလိုက်ပါလေက မည်မျှကောင်းမည်နည်း၊ ကြော်ကျေလာသော ဗားချွဲက်မြောက်များတို့ လေထဲ၌ ဝပ္ပါန်တို့တွင် မိဖြူ ခုနှစ်ခုနှစ်၍ဖမ်းကာ ရွှေက်မြောက်တို့ဖြင့်တို့ထိ ကတော်း မြေတုံးနေသည်ကိုင်းမော်၍ ကျွန်တော်ကြည့်ရပါက တစ်နေ့လုံး ပင်ပန်းခဲ့သမျှသောစိတ်ကို အနားပေးနိုင်ပေလိမ့်မည်။ မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းနှင့် ပန်းပင်များကြားတွင် ဟိုသည် ဝပ္ပါန်တော် လိပ်ပေါ်ပေါ်များကို မိဖြူဝပ်ကာ၊ ချောင်းကာ၊ ခုနှစ်အုပ်ကာဖြင့် လိုက်၍ဖမ်းနေသည်ကိုစောင့်၍ ကျွန်တော်ကြည့်ရပါက တစ်နေ့လုံး ထိုင်းမှိုင်းလေးလုံးနေသောစိတ်ကို ပေါ့ပါးသွက်လက်အောင် ပြုနိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့သော် မိဖြူသည် ကျွန်တော် လမ်းလျှောက်ရာတွင် ဘယ်အခါဗျာ လိုက်ပါလေ့မရှိ၊ ကျွန်တော်တောင့်တာချက်တို့သည်လည်း ဘယ်အခါဗျာမြှမပြည့်။

ကျွန်တော်သည် ဟင်းကောင်းကျွေးကောင်းများဖြင့် နယ်ဖတ်၍ “မိဖြူ .. မိဖြူ .. မိန်မိန်” ဟု တကြော်ကြော်ခေါ်လျက် ကိုယ်တိုင် တယုတယကျွေးပါသည်။ မိဖြူသည် အဝေးမှုသာ ကိုယ်ယောင် ပြနေသည်။ လာ၍ကား မိဖြူမစား၊ ကျွန်တော်မရှိသောအခါမှ မိဖြူလာ၍ လူနှစ်ရရ စားသည်။ ပိုမြှို့ရာသို့ ကျွန်တော်တမင်သွား၍ ချော့မြှော်ပါသည်။ ထိုအခါများတွင်လည်း မိဖြူသည် ကျွန်တော် အချော့အမြှော်ကိုမခံ၊ ကျွန်တော် အနားကပ်သည်နှင့် မထိတထိ၊ ခပ်တည်တည် ရှောင်၍ ရှောင်၍ သွားတတ်သည်။ မိဖြူကို ကျွန်တော်ချစ်သောကြောင့်၊ သံယောဇ်တွယ်သောကြောင့် တစ်ခိုင်တည်းတွင် အတူနေကြသူများဖြစ်၍ ရင်းရင်းနှီးနှီး ရှိစေချင်သောကြောင့် မိဖြူနှင့်ရင်းနှီးအောင် ကျွန်တော် အကြိုမြှို့ပြို့စီးစားပါသော်လည်း တစ်ခါမြှော်အောင်မြှင့်ခဲ့၊ မိဖြူသည် ကျွန်တော်ကို ဘာကြောင့် ခပ်တန်းတန်းနေချင်ရပါသနည်း။ ဘာကြောင့် ရှောင်ဖယ်ဖယ် ပြုမြှုချင်ရပါသနည်း။ ဘာကြောင့် စိမ်းချင်ရပါသနည်း။

ကျွန်တော်ကို မိဖြူ ရှောင်ဖယ် ရှောင်ဖယ် ပြုဖန်များသောအခါ ကျွန်တော်သည် မိဖြူအပေါ် ပချစ်ချင်တော့၊ သံယောဇ် မတွယ်ချင်တော့၊ သည်က ဤမှုလိုက်လျော့သည်ကိုမျှ ၂ထောက်ထား၊ စိမ်းနိုင်အားသည်၊ သူချစ်မှ ကိုယ်ချစ်မပေါ့ဟူသော စိတ်များဝင်လာတော့သည်။ ဤစိတ်များ ကြောင့်ပင် မိဖြူနှင့်ကျွန်တော် တဖြည့်ဖြည်း စိမ်း၍၏စိမ်း၍ သွားတော့သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ယောင်များ၍ “မိဖြူ .. မိဖြူ” ဟု မခေါ်ချင်တော့၊ မိဖြူကလည်း ဘယ်ခါမြှေကျွန်တော်အနားသို့ မလား။

မိဖြူရောက်သည့်နေ့မှစ၍ ကြောက်များရန်မှ ပြီးသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့ မိတ်ချမ်းသာ ရှိကြပါသည်။ မိဖြူသည် သူတာဝန်ကို ကျော်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်အဖို့ကား မိဖြူကို မွေးရကျိုးနှင့်သည်ဟုပင် ပထင်ချင်တော့။

လွန်ခဲ့သည့်လကုပ္ပါယ် မြို့မြို့တွက်၍ မိဖြူအဆော့တွင် ခွေးကိုက်ခံရသောကြောင့် မိဖြူသုံးသွားသည်။ မိဖြူသုံးစဉ်က အမေသည် ဆွဲပျိုးရင်းခုံ၊ တစ်ဦးသေဆုံးသကဲ့သို့ မိတ်သောကရောက် လေသည်။ ဒေါ်မြို့ကြီးမှာမူ မိဖြူအတွက် မျက်ရည်ပင်ကျရှာသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်မိတ်၌ကား ကြော်ခြင်းလည်းမဖြစ်၊ နှုမြောတသခြင်းလည်းမဖြစ်။ ကရာဇ်ကာလည်း မသက်မိ၊ ကျွန်တော်ကို မိဖြူရှောင်ဖယ်ရှောင်ဖယ် လုပ်ရကောင်းလား၊ ရိမ်းရင်းနှီးနှီး ပွဲတ်သီးပွဲတ်သပ်မနောက်းလားဟုသော အတွေးဖြင့် မိဖြူအပေါ် မိတ်ချုပ်ပေါ်ကဲခဲ့မိသည်။

ယခုအခါတွင် မိဖြူသုံး၍ တစ်လကော်လာပြီ၊ ကျွန်တော်သွေးလည်း အေးစပြုလာပြီ၊ ကျွန်တော်ကို မိဖြူရှောင်ဖယ်ရှောင်ဖယ်လုပ်သော်လည်း အမေနှင့်ဒေါ်မြို့ကို မိဖြူရောက်ပောင်ဝင် နေသည်။ ကျွန်တော်ကို မိဖြူရင်းရင်းနှီးနှီး ပွဲတ်သီးပွဲတ်သပ် မနေသော်လည်း အမေနှင့်ဒေါ်မြို့ကို ရင်းရင်းနှီးနှီး ပွဲတ်သီးပွဲတ်သပ်နေသည်။ ကျွန်တော်ကို မိဖြူရှောင်ဖယ်ရှောင်ဖယ် လုပ်ရှုခြင်းမှာလည်း သူကို ဂုဏ်စီအိတ်တွင်းသို့ အတင်းအဓမ္မဖမ်းထည့်ပြီး ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း ဒေါ်ဆောင်ခဲ့ဖူးသော ကြောင့် ကျွန်တော်ကို ကြောက်သွားသဖြင့် ကျွန်တော်ကို ရှောင်ဖယ်ရှောင်ဖယ်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်နိုင်လေ သည်။ ဤအချက်ကို ယခုအခါမှ ကျွန်တော်ဆင်ခြင်းလာမိသည်။

ဒေါသအပြစ်၊ မဖြစ်မဖြောက်၊ မမှန်းလောက်သည်ကို အဆောက်အအိ အပြစ်ကြီးယူ၍ မိဖြူအပေါ်တွင် ပြုစုံမှုနှင့်ဝင်ခဲ့သည်အဖြစ်ကို ယခုအခါမှ ကျွန်တော် ဆင်ခြင်းလာမိသည်။

မိဖြူအကြောင်းမှ နှီးနှံယ်၍ မိမိလိုဘကိုသာ တစ်ဖက်သတ် ကြည့်တတ်ကြသော လူသော့၊ ပိမိအလိုသို့ မလိုက်သောကြောင့် မိမိဆန္ဒမပြည့်ဝသောကြောင့် သူတစ်ဖက်သားအား လျှစ်လျှော့တတ် ရှိနိုင်းသိတတ် နှီးမှီတတ် ချုပ်ချယ်တတ်သော လူသော့၊ ပိမိအလိုသို့ လိုက်သောကြောင့် မိမိဆန္ဒကို ပြည့်စွမ်းသောကြောင့် အရေးပေးတတ် မျက်နှာလိုက်တတ် ချိုးမြှင့်တတ် မ စ တတ်သော လူသော့၊ ဤလူသော့၊ လူသာဝတိကို ယခုအခါမှ ကျွန်တော်ဆင်ခြင်းလာမိသည်။

ကျွန်တော်သည် အိမ်မွေးသတ္တဝါယ်လေးအပေါ်တွင် အတ္ထမာနကဲ၍ မိတ်ထားကျွန်းမြောင်းခဲ့သည်အဖြစ်ကိုတွေ့ပါ၍ ကျွန်တော် တစိမ့်စိမ့် ရှုက်လာပါသည်။ နာ်အခါ၌ မိတ်ထားကျွန်းမြောင်းသောသူ မဖြစ်ရအောင် ကျွန်တော်ကြီးထားရပေါ်းတော့မည်။

ခက်ဆစ်အဖွင့်

- ၁။ ကရှုဏာ - သနားကြင်နာခြင်း။
- ၂။ ခပ်တန်းတန်း - အရောတဝ်မဟုတ်။ ခပ်မှန်မှန်။
- ၃။ ချုပ်ချေယ် - တစ်ဖက်သား၏ အခွင့်အရေး၊ လွှတ်လပ်မှုစသည်ကို ဟန့်တားပိတ်ပင်သည်။
- ၄။ ဒြား - မလိုလား မရှိဆိတ် မကြည့်ဖြူ ဖြစ်သည်။
- ၅။ စိုးခွဲ့ - စိတ်ပုသည်။ ကြောင့်ကြသည်။ ပုပန်သည်။
- ၆။ စိတ်ချုပ်ပေါက် - တစ်ဦးတစ်ယောက်ပေါ်တွင် စိတ်မကျေနပ်ဖြစ်သည်။
- ၇။ စိမ်းချင် - ချို့ခင်တွယ်တာခြင်း၊ ငဲ့ညာထောက်ထားခြင်း ကင်းမဲ့ချင်သည်။
- ၈။ ဆင်ခြင် - ချင့်ခီးသည်။ စဉ်းစားသည်။ သုံးသပ်သည်။
- ၉။ ဆန္ဒ - လိုချင်မှု၊ အလိုချိမှု။
- ၁၀။ တစ်ဖက်သတ် - တစ်ဖက်တည်းကသား။
- ၁၁။ ပရောပရည် - ကူးနှေ့မဲ့စွာ အရောတဝ်။
- ၁၂။ မထိတထိ(မထိတရိ) - မထိလေးစား။
- ၁၃။ မေတ္တာပို့ - သတ္တဝါတို့အတွက် ကျွန်းမာချမ်းသာစေရန် ဆုတောင်းသည်။
- ၁၄။ ယိုဘ - အလိုဆန္ဒ။
- ၁၅။ လိုက်လျော့ - ဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ်စေသည်။
- ၁၆။ လျှော့လျှော့ - ဂရုမစိုက်။
- ၁၇။ သံယောဇ် - နှောင်ဖွဲ့တတ်သောသဘော။
- ၁၈။ အဓမ္မ - နိုင်ထက်စီးနင်း။
- ၁၉။ ကူးနှေ့ရ - တည်ပြုမေးနက်သည်။

အမိကအချက်များ

- ❖ ကြမ်းတမ်းစွာဆက်ဆံခြင်းကို မည်သူမျှမနှစ်သက်သောကြောင့် နှုန်းညွှန်မေ့စွာဆက်ဆံရမည်။
- ❖ ပိမိ၏ အလိုဆန္ဒကို မလိုက်လျော့သူကို ပြောမှန်းတီးရန်ဖြီးဖွဲ့တတ်ပြီး မိမိအလိုဆန္ဒကို လိုက်လျော့သူကိုမဲ့ ကြည်ဖြူချစ်ခင်နှစ်သက်တတ်သည် အလိုဆန္ဒတစ်ခုကိုသာ ကြည့်တတ်သည် လူသဘောသဘာဝကို သတ္တပြုဆင်ခြင်ရမည်။



၁၂၅

 അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നവർക്ക് ഒരു പ്രസ്താവനയായി മാറ്റാൻ വളരെ സഹായിക്കുന്നതാണ് എല്ലാ പ്രസ്താവനകൾക്കും വളരെ ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയുന്നത്.

2. മോർഡിന്റുവൻ: ടീം ഓഫീസറുമായി താൽക്കാട്ടുപണി

କିମ୍ବା ଯେବୁଣ୍ଡିପ୍ରି ଯେବୁଣ୍ଡିଲ୍ଲି ଛନ୍ଦିବିଳି ତୁମ୍ଭିରେଣ୍ଡିପ୍ରି ଶ୍ଵାଶିରୀ କୈପୁଣି

 ॥ ജോന്ന് പിരിത്വാഃ ലുഃ തീനി ദിനവും പി ॥

ପେଟ୍ରୋଫିଲ୍ ଶିର୍ଜନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପରେ ଦେଖିଲୁଛାମୁଁ

 ၃။ အောက်ပါစကားလုံးများသည် မည်သည့်အထူးဖြုံများဖြစ်သနည်း။

အကြမ်းကြမ်းကြီးစာ

၅။ သင်သည် ကျွန်တော်ဟူသည့် အတိဆောင်ကဲသို့ ပါမြေ၏တုပြန်မှုကို မရရှိခဲ့ပါက ပါမြေ
အပေါ်၏ မည်သို့တုပြန်ဆက်ဆပည်နည်း။

၆. မြန်မာကြောင်းကိုသင်ယူရသဖြင့် လူသတေသန လူသဘာဝများကို မည်သိဆင်ခြင်ပါသနည်း။

အပိုင်း-၂
မြန်မာသဒ္ဓ

କବିତା ପ୍ରକାଶନ

၁၉၊ ၁၁။ ပြန်လုပ်လေကျင့်စန်း

ဆင့်မတန်း သဒ္ဓါသင်ခန်းစာတွင် နာမ်အစာ ကြိယာအစဉ်နှင့် ပါကျေမှုးဟူသော သဒ္ဓါဝကားလုံး နှင့် သဒ္ဓါအသုံးများကို သိရှိလေ့ကျင့်ခဲ့ကြဖြစ်ပြစ်သည်။ သတ္တုမတန်း သဒ္ဓါသင်ခန်းစာအုံမပမိ နာမ်အစုံ ကြိယာအစဉ်များနှင့် ပါကျေမှုးတည်းဆောက်ပုံများကို ပြန်လည်စဉ်းစားလေ့ကျင့်ကြပါပဲသည်။



နာမ်အစုဆိုင်ရာ ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း

ကျွန်တော်တိ ဆင့်မတန်းမှာမြန်မာသူ့ကိုပြီး သင်ကြားရပါတယ်။ သူ့သင်ခန်းစာတွေမှာ
ရှုပ်တွေပါတော့ ပျောစရာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလှပါတယ်။ ဗဟိုသာပေးတဲ့ အကြောင်းအရာတွေ
ကာတ်လမ်းတွေလဲ အများကြီးဖတ်ရတယ်။ အမေးအပြု သင်ခန်းစာတွေ ကွက်လပ်ဖြည့်တာတွေနဲ့
လေကျင့်ရတယ်။ အဲဒီလို သင်ရင်းနဲ့ စာမျက်နှားပြောခြင်း စကားပြောခြင်း စာဖတ်ခြင်းတွေမှာ သူ့နော်စနစ်
ပုဂ္ဂန်ရေးက ဘယ်လောက်တောင်အရေးကြီးပဲကို ကောင်းကောင်းကြီးသိရှိခဲ့ရပါတယ်။ ပါကျွန်း
သင်ခန်းစာတွေကိုသင်ပြန်တော့ ကျွန်တော်တိနေ့စဉ်ပြောနေတဲ့ စကားတွေဟာ ဝါကျတွေပါလားလို့
နားလည်လာပါပြီ။ ဝါကျတွေကိုရေးတဲ့အခါ ရေးစရာအကြောင်းအရာတွေကို စဉ်းစားမယ်။ ပြီးရင်
ရေးပဲရေးနည်းမှန်အောင် ဘယ်လိုရေးရမယ်ဆိုတာကို ဆရာ ဆရာမများက သင်ပေးပါတယ်။ အခုခံ့ရင်
သူ့အောင်မယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တိ နားလည်ပါပြီ။

နာမ်အစုဝင်စကားလုံးများ

- | | | |
|--------------------|-------------------------|-------------------|
| (က) ကျွန်တော်တို့ | (င) အမေးအဖြေ | (ပ) ကျွန်တော်တို့ |
| (ခ) ဆင့်မတန်း | (၅) သင်ခန်းစာ | (ဒ) စကား |
| (ဂ) မြန်မာသွို့ | (၇) ကွဲပဲလပ် | (၁) ဝါကျွဲ |
| (ဃ) သွို့သင်ခန်းစာ | (၃) စာရေးခြင်း | (၃) ရေးစရာ |
| (၁) ရုပ်ပုံ | (၅) စကားပြောခြင်း | (၅) ရေးပုံရေးနည်း |
| (၁) ပျော်စရာ | (၇) စာဖတ်ခြင်း | (၁) ဆရာ ဆရာမများ |
| (၁) စိတ်ဝင်စားစရာ | (၈) သွို့နည်းစနစ် | (၅) သွို့ |
| (၁) ပဟ္မသုတ | (၁) မှန်ဂုဏ်ရေး | (၁) စာ |
| (၅) အကြောင်းအရာ | (၁) အရေးကြီးပုံ | (၁) ကျွန်တော်တို့ |
| (၉) ဘတ်လမ်း | (၅) ဝါကျွဲနှီးသင်ခန်းစာ | |

လေ့ကျင့်စန်း

 ၁။ အထက်ပါစာပိုင်မှ နာမ်၊ နာမ်စား၊ ကြိုယာနာမ် စကားလုံး ၃ လုံးကို အယားတွင်ပြည့်ပါ။

| နာမ် | နာမ်စား | ကြိုယာနာမ် |
|------|---------|------------|
| ၁။ | | |
| ၂။ | | |
| ၃။ | | |

 ၂။ အထက်ပါနာမ်အစုဝင်စကားလုံးများမှ နှစ်သက်ရာ ၅ လုံးကိုအသုံးပြု၍ ဝါကျွဲ ၅ ကြောင်းဖွဲ့ပါ။

- (က)
- (ခ)
- (ဂ)
- (ဃ)
- (၁)

ကြိယာအရာဆိုင်ရာ ပြန်လုပ်လေ့ကျင့်ခန်း

ဆုံးမတန်းတွင်ကဗျာ ၆ ပုဒ် သင် ရှုပါသည်။ ဆရာကရွတ်ဆို၍ သင် ပါသည်။ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများကလိုက်၍ရွတ် ၅ ပါသည်။ အားလုံး သဘောကျော်ပါသည်။ ကဗျာကိုလည်း ခံစား တတ် လာပါသည်။ ကဗျာရည်၍ရွယ်ချပ်ကိုလည်း စဉ်းစား မိပါသည်။ ကဗျာများအနက် လျည်းယဉ် ကဗျာကိုကြိုက်ကြသည်။ ထိုကဗျာများ ကဗျာကောင်းတစ်ပုံပြစ်ဖြစ်သည်။ အသံချို့သကဲသို့ စာကျက် ၏ရှုံးလည်း ကောင်းပါသည်။ ကဗျာတွင်မိန်းမပျို့၏ ချစ်သူမောင်မှာ ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာမဖို့သဖြင့် တောင်ပေါ် တက်၍ ဝါးခှတ်ကာ လျည်းကြမ်းကြီးပြင့် ရောင်း ရွာသည်။ မယ်နှင့်မောင် အတွန် နိုင်မ လျည်းယဉ်လေး စီး၍ သွား ချင်သည်ဟု မိန်းမပျို့လေး၏ ခံစားချက်ကို ရေးဖွဲ့ ထား ပါသည်။

ကြိယာအရာဝင်းကားလုံးများ

| | | | |
|--------------|--------------|-------------|-------------|
| (က) သင် | (ဇ) ခံစား | (က) စာကျက် | (ဂ) နိုင် |
| (ခ) ရ | (ဈ) တတ် | (ဂ) ကောင်း | (ဃ) စီး |
| (ဂ) ရွှေ့ဆို | (ည) စဉ်းစား | (ဃ) မရှိ | (ဃ) သွား |
| (ဃ) ပါ | (င) မီ | (ဃ) တက် | (ဃ) ချင် |
| (င) လိုက် | (ဌ) ကြိုက် | (ဃ) ဝါးခှတ် | (ဃ) ရေးဖွဲ့ |
| (ဃ) ရွှေ့ | (၃) ဖြစ် | (ဃ) ရောင်း | (၁) ထား |
| (ဆ) သဘောကျ | (၂) အသံချို့ | (ဃ) နေ | |

လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ အထက်ပါစာပိုဒ်မှ ကြိယာ၊ နာမ်ပေါင်းကြိယာ၊ ကြိယာထောက် စကားလုံး ၃ လုံးကို ယေားတွင် ဖြည့်ပါ။

| ကြိယာ | နာမ်ပေါင်းကြိယာ | ကြိယာထောက် |
|-------|-----------------|------------|
| ၁။ | | |
| ၂။ | | |
| ၃။ | | |

ဝါကျော်မီးဆိုင်ရာ ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း

ဒိဘတို့သည် သားသမီးများကို မြတ်မြတ်နိုးနိုးချို့ကြသည်။ သားကလည်း ပြန်ချို့ပါသည်။ သမီးကလည်း ပြန်ချို့ပါသည်။ ပချို့သူများ ဖို့ပါ။ ဆရာဆရာမများက တပည့်များကို သားသမီးများပမာ ကြင်နာကြသည်။ တပည့်များကလည်း ရို့သောကြသည်။ ပရိတေသူ မရို့ပါ။ မရှစ်ခင်သူများ ရို့ပါ သလား။ မရှစ်ခင်သူများ ပရို့ပါ။ ထိုစကားသည်မှန်၏။ ဒိဘနှင့်သားသမီး ဆရာနှင့် တပည့်တို့သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အပြန်အလှန်ချို့ကြသည်မှာ လောကသဘာဝပြစ်သည်။ ထိုအချက်ကို မပေါ်ကြရန် လိုပါသည်။ ဒိဘများ ကျွန်းမာပါစေ၊ ဆရာဆရာမများ ကျွန်းမာပါစေ၊ ကလေးတို့ ကျွန်းမာချမ်း သာ ကြပါစေ။

အထက်ပါစာပိုမ်တွင် မျဉ်းသာတော်သော စာကြောင်းများသည် ကတ္တားပုစ်နှင့် ကြိုယာပုစ်တို့ ပါဝင်သော ဝါကျော်များဖြစ်သည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

 ၁။ ပေးထားသောစာပိုမ်မှ ကတ္တားပုစ်နှင့် ကြိုယာပုစ်တို့ပါဝင်သော ဝါကျော်း ၅ ကြောင်းကို ထုတ်ရှု ရောပြပါ။

ကျွန်းတော်တို့ ရွှေထိပ်တွင် ထမင်းဆိုင်တစ်ဆိုင် ရှိပါသည်။ ထိုထမင်းဆိုင်သည် ကုတိုပင်ကြီး အောက်တွင်ရှိသည်။ အပင်ကြီးက အရိုင်ကောင်းသည်။ အကိုင်းအခက်များသည် ထုထပ်သည်။ ထိုကြောင့် ထမင်းစားသူများက သဘောကျသည်။ “ကုတိုပိုင်က အေးလိုက်တာ” ဟုဆိုကြသည်။ ဆိုင်ရှင်သည် ဒေါ်ကြည်ပြစ်သည်။ ဒေါ်ကြည်က ဟင်းချက်ကောင်းသည်။ ရွာ၏အလှူပွဲတိုင်း သူက ချက်ပေးလေ့ရှိသည်။ ကျွန်းတော်တို့သည် သူလက်ရာကို ကြိုက်ကြသည်။ “ဆိုင်မှာ ဘာတွေရှိလဲ” ဟု ကျွန်းတော်မေးလျှင် “ကြက်သားဟင်ရှိတယ” ဟု ဒေါ်ကြည်က ပြေတတ်၏။ ကျွန်းတော်က “ငါဟင်း ကုန်ပြီလား” ဟု မေးလိုက်လျှင် “မင်းက ကြိုက်လိုလား” ဟု သူက ပြန်မေး၏။ ကျွန်းတော် ရယ်မိ သည်။ “ဒေါ်ကြည်က သဘောကောင်းတယ” ဟု နံဘေးမှ သူငယ်ချင်းကို ကျွန်းတော်ပြောလိုက် သည်။ သူငယ်ချင်းက ပိုက်လို့ ပုတ်ပြသည်။ “အေးပါကွာ စူးရအောင်”ဟု ပြောသည်။ ကျွန်းတော်တို့ စာပွဲတွင် ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ ဒေါ်ကြည်က “ကြက်သားဟင်းချပေးပါဟေး” ဟု အော်လိုက်သည်။ ဒေါ်ကြည်ကား အကင်းပါးလှသည်။

သာဝက - ဝါကျဖိုး(၁) အကိုင်းအခက်များသည် ထူထပ်သည်။

အကိုင်းအခက်များသည် (ကတ္တားပုံစံ)

ထူထပ်သည် (ကြိယာပုံစံ)

(က) -----

(ခ) -----

(ဂ) -----

(ဃ) -----

(င) -----



၂။ ပေးထားသော ကတ္တားပုံစံနှင့် ကြိယာပုံစံများကို ယူဉ်တွဲပြပါ။

(ခ) ကျွန်းမာခြင်းသည်

(က) ထွက်ပြီ။

(ဂ) ဖွဲ့စည်ပရိသတ်က

(ခ) စာကြိုးစားပါမည်။

(ရ) ရှုပ်းတောင်တန်းကြီးမှာ

(ဂ) လက်ခုပ်တိုးကြေသည်။

(၄) အောင်စာရင်း

(ဃ) လာသ်တစ်ပါးဖြစ်သည်။

(၅) ကွွန်တော်တို့

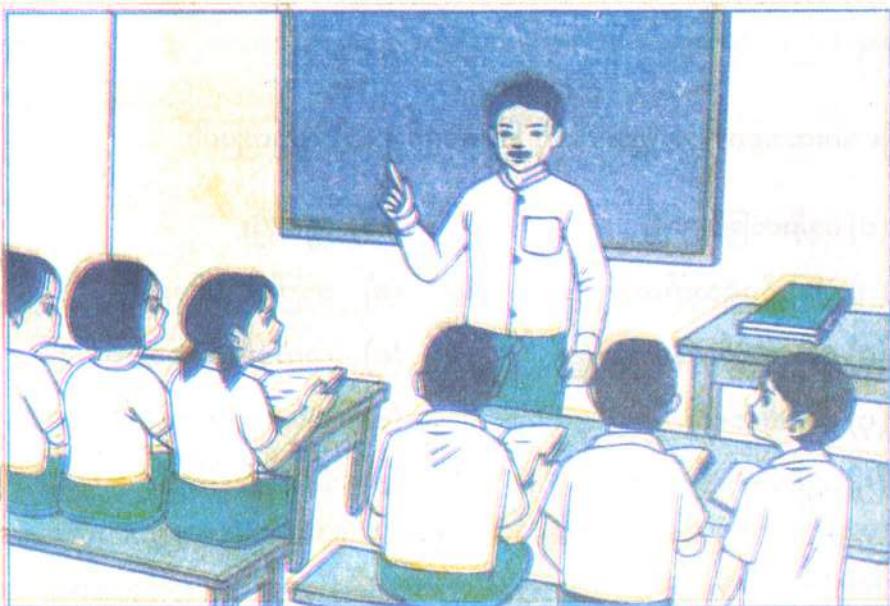
(င) မိုင်းပြာနေသည်။

သတ္တမတန်းတွင် နာမ်နှင့်ကြိယာတို့၏ ထူးခြားမှုကိုဖော်ပြုသော နာမ်အထူးပြောင့် ကြိယာအထူးပြု တို့ကို ဆက်လက်သင်္ကားရဓည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၁၂။ နာမ်ဆရွားပြု

၁၉၁၂။ ၂။ သော့၊ သည်။ မည်။ တဲ့၊ နဲ့ ဟူသာ ရှာက်ဆက်စကားလုံးများပါသည်
နာမ်ဆရွားပြု

- (က) ပညာကို စိတ်ဝင်စားသော တပည့်နှင့် စိတ်မဝင်စားသည် တပည့်တိုကို သင်ကြားမည်
ဆရာတိုင်းက ခွဲခြား၍ သိကြသည်။
- (ခ) “ဆုံးမတဲ့ စကားကို လိုက်နာမဲ့ တပည့်တွေပါ” လိုပြောပြီး ကြင်နာစွာ သင်ကြားပေးကြပါတယ်။



“တပည့်တို့ မဟောသမာဖတ်စာအုပ်ကို အသံမှန်မှန်နဲ့ ညီညီညာညာဖတ်ကြပါ” ဟု
ကျွန်တော်က ပြောလိုက်သည့်နှင့် ကျောင်းသားတို့သည် “ဉာဏ်ကြီးသော မဟောသမာသည်
အရွယ်ရောက်သော ဖွားဖောက်တော်တို့နှင့်အတူ တစားမည်နေရာ၌ ဓမ္မာနာသော ရရှိတစ်ဆောင်ကို
ဆောက်၏။ ထိုဇာရပ်အနီး၌ နှစ်လိုဖွယ်တန်တယ်သည် ရေကန်တစ်ကန်ကိုလည်း တွေ့ဖော်၏။ နွှေးခိုးသော
အမှာ လည်းခွဲခြားသည် ပြသော့၊ ချည်ထွေးခွဲခြားသည်အရေးကိစ္စ စသည်တိုကို ပညာရှိခြင်သော မဟောသမာ
သည် မှန်ကန်ပြီးပြတ်အောင် တရားစိရင်၏” ဟု သံပြိုင်ဖတ်လေသည်။ ဖတ်စာအဆုံးတွင်
ကျွန်တော်က “သိပ်တော်တဲ့ တပည့်တွေပဲ၊ ဖတ်ရမဲ့စာကို အဖြတ်အတောက်မှန်မှန်နဲ့ ကောင်းကောင်း
ဖတ်နိုင်တာတွေရှုပြု ဆရာသိပ်ဝမ်းသာတယ်”လို့ ပြောသည့်အခါ တပည့်များသည် ဂီတိပြိုင်နေသော
မျက်နှာများဖြင့် ကျွန်တော်အား ပြန်ကြည့်နေလေသည်။ တပည့်များ၏ စိတ်ထဲတွင် “အသံထွက်
မှန်တဲ့ အခါဖြစ်ဖြစ်၊ စာလုံးပေါင်းများတဲ့ အခါဖြစ်ဖြစ် ဆရာကငါတို့ကို မှန်အောင်အမြဲဆုံး

တယ် ဒီတစ်ခါတော့မှန်လို့ ဆရာကျေနပ်သွားပြီ ထင်တယ်”ဟု တွေးနေမှန်း သူတို့မပြောသော်လည်း ကျွန်တော်သိပါသည်။

အထက်ပါစာပိုင်တွင် အနက်ရောင်တင်ထားသောစကားလုံးများသည် နာမ်အထူးပြုများ ဖြစ်သည်။ ထိုနာမ်အထူးပြုများသည် ငှင့်နှင့် ကပ်လျက်ရှိသည့် နာမ်တိုကို အထူးပြုသည်။

သော သည်၊ မည်၊ တဲ့၊ မဲ့ ဟူသော နောက်ဆက်စကားလုံးများပါသည် နာမ်အထူးပြုများ

| | | | |
|------------|-----------------|-----------------|---------------------|
| ညက်ကြီးသော | နှားခိုးသော | သိပ်ကော်တဲ့ | စာလုံးပေါင်းမှားတဲ့ |
| ကစားမည် | လည်ချွဲခိုးသည် | ဖတ်ရမဲ့ | |
| ခမ်းနားသော | ချည်ထွေးခိုးသည် | ပိတ်ဖြစ်ဖော်သော | |
| တင့်တယ်သည် | ပညာရှိသော | အသံထွက်မမှန်တဲ့ | |

လေကျင့်ခန်း



I. ပေးထားသော နာမ်အထူးပြုများကို ကွက်လပ်တွင် ဆီလျှော်အောင်ဖြည့်ပါ။
လာမဲ့၊ အေးမြတဲ့၊ ရန့်မွေးသော ရှင်းစိုင်းသည်၊ အမှိုက်ကင်းစင်မည်

- (က) ----- အပြုအမှုကို လူတိုင်း မနှစ်သက်ပါ။
- (ခ) ----- ရှမ်းတောင်တန်းများက ကြိုဆိုပါတယ်။
- (ဂ) ----- ရပ်ကွက် ကျေးဇားဖြောက်များကို မျှော်မှန်းမိသည်။
- (ဃ) ----- ပန်းများတွင် မူလေးပန်းသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်။
- (င) ----- ဘား ပြေးတွေ့။



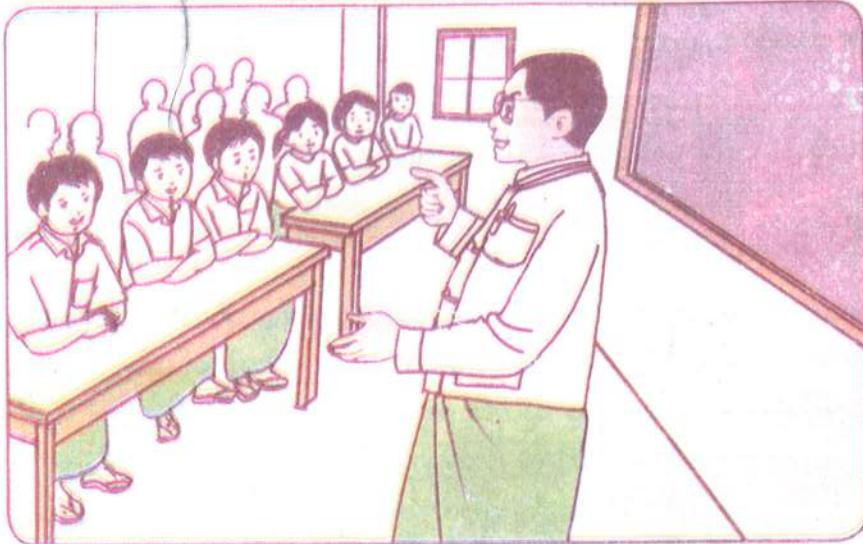
II. အောက်ပါစာပိုင်မှ နာမ်အထူးပြု စကားစုံ ခုကို ဖော်ပြပါ။

မြန်မာတို့၏ ပျော်စရာဓလေ့စုံစံတစ်ခုမှာ စကားထားရှုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ စကားထားရှုက်တစ်ဦးက စကားရာတွင် ဝှက်မည်သူက ရှာကြို့က်တတ်သကဲ့သို့ ဖြောက်သူကလည်း အလျော့မပေးချင်သဖြင့် ကြိုးစား၍ ဖြောဆိုကြသည်။ “မဖြောနိုင်တဲ့သူက ဆရာတော်ရမယ်၊ ပန်းပေးရမယ်” ဟု စကားထားရှုက်မည်သူက စိန်ခေါ်လျှင် ဖြောက်သူများက “ဘာလို့ ပန်းပေးရမှာလဲ၊ နင်တို့မေးမဲ့ မေးခွန်းတွေကို ငါတို့အားလုံးက ဖြောနိုင်တဲ့သူတွေချည်းပဲ” ဟု အလျော့မပေးဘဲ ပြန်လည် ပြောဆိုကြသည်။ အဖြော်မည်သည့်အလှည့်တွင် မော်ကြွားနိုင်သကဲ့သို့ ရှုံးသောအလှည့်တွင် ရယ်မောခံကြရသည်။ သို့သော် တစ်ဖူးနှင့်တစ်ဖူး စိတ်ဆုံးလေ့လာမရှိသဖြင့် ပျော်စရာကောင်းသည် ကစားနည်းတစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။

- | | |
|-----------|-----------|
| (က) ----- | (ဃ) ----- |
| (ခ) ----- | (င) ----- |
| (ဂ) ----- | |

- (က) အတန်းတိုင်းတွင် အတန်း၏ ခေါင်းဆောင်ရှိရသည်။ အရည်အသွေးဖြင့် ပြည့်စုံသူလည်း
ဖြစ်ရသည်။

(ခ) “ဆရာပကြီးတို့၏ ကျောင်းဝင်းထဲမှာ ဆံပင်ရှည်၏ ကျောင်းသားမရှိရ” ဟု ကျောင်းအပ်
ဆရာမကြီးကပြောသည်။



ယနေ့သည် ကျွန်တော်နေသောမြိုက်တလေး၏ အတက်တန်းကျောင်းများစတင်ပွင့်လှစ်သော နေဖြစ်သည်။ ဘွဲ့နေတော်တို့၏အတန်းတွင် အတန်းခေါင်းဆောင်မရှိသေးပါ။ မျက်မှန်ထုတုပြုနှင့် အတန်းပိုင်ဆရာက ကျွန်တော်တို့ကို အတန်းခေါင်းဆောင်နွေးရာလည်ပုံပြောပါသည်။ ဦးစွာဆရာက ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးတွင်ရှိသင့်သည့် အရည်အချင်းများကို ရှင်းပြပါသည်။ “တပည့်တို့ ဒီဇာတန်းရဲ့ အတန်းခေါင်းဆောင်ဟာ ကျောင်းသား သို့မဟုတ် ကျောင်းသူဖြစ်နိုင်တယ်။ သူဟာ စာတော်ရပါမယ်။ အတန်းတင်စာမေးပွဲမှာ အောင် အဆင့် အောင်ခဲ့သူဖြစ်ရပါမယ်။ လိမ္မာရေးခြားလဲရှိရပါမယ်။ ဒီဇာတန်းက သူငယ်ချင်းများသာမဟုတ်ဘဲ တခြားအတန်းက ကျောင်းသား ကျောင်းသူများနဲ့ ဆက်ဆံရေးပြောပြုရပါမယ်။ သူအတန်းကို စည်းကမ်းတကျဦးဆောင်နိုင်သူဖြစ်ရပါမယ်။ ပစ္စက အတန်းမှာ အတန်းခေါင်းဆောင် ပြစ်ခဲ့ရင်လဲရပါတယ်။ အခုအချိန်ကစြိုး တပည့်တို့ကို အတန်းခေါင်းဆောင်ကို တပည့်တို့ ကိုယ်တိုင်နွေးချယ်ကြရပါမယ်” ဟု ပြောကာ အတန်းခေါင်းဆောင် နွေးချယ်ရေးအစီအစဉ်ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပါကော့သည်။ မည်သူသည် ဤဇာတန်း၏ အတန်းခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာမည်ကို အားလုံးကစိတ်ဝင်းစားနေခဲ့ကြပါသည်။

ပေးထားသောစာပိုဒ်တွင် အနက်ရောင်တင်ထားသောစကားလုံးများသည် နာမ်အထူးပြုများဖြစ်သည်။ ၅။ ရဲ ဟူသော နောက်ဆက်စကားလုံးများအစား အောက်မြင် (၂) ကို သုံးနိုင်သည်။ မောင်မောင်၏ မောင်မောင်ရဲစာအုပ်အစား မောင်မောင့်လာအုပ်ဟဲ သုံးနိုင်သည်။

କା ଖୀ ରୁ ଫୁଣ୍ଡି କେ ଯତ୍ନ୍ୟଦେଖାଗର୍ଭଶର୍ମାଙ୍କାଃ ଲୁଃ ଅୟାଃ ପିଯନ୍ତ୍ୟ ଶ୍ଵାର୍ଥକାର୍ଯ୍ୟାଃ ପ୍ରାଣ୍ୟାଃ

| | | |
|------------------------|-------------|--------------|
| မြိုကလေး၏ | အေဒီသင့်နဲ့ | မနှစ်က |
| ကျွန်တော်တို့၏ | ဒီအကန်းက | တပည့်တို့ရဲ့ |
| မျက်မှုန်ထူထူကြီးနှင့် | တခြားအတန်းက | ၅၂၁၁၁၈။ |
| ဒီအတန်းရဲ့ | သိ | |

လောကျင့်စန်း



၁။ ပေးထားသောစကားစုများကို ဝါကျများတွင်ဆီလျှော်အောင်ဖြည့်ပါ။

ထိုးကလေးနဲ့ တိုင်းပြည်၏ အဘွားရဲ့ မျက်မှန်နှင့် ကျောင်းပန်းတောင်းက

- (က) ဆရာမက ကျွန်မတိ အတန်းပိုင်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ထန်းလျက်ကား လတ်ဆတ်လှသည်။

(ဂ) လူငယ်များသည် သားကောင်းရတနာများပင်ဖြစ်သည်။

(ဃ) စာအုပ်ဂို ပီရိုက်သိမ်းထားပါ။

(င) မနီ ကပ္ပါဒါ ကလေးတိုင်းနှစ်သက်ကြသည်။



၂။ ပေးထားသောစကားနှများကိုအသုံးဖြော်၍ ဝါကျွဲ့ပြပါ။

ତପନ୍ୟମୁଖୀରେ ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କୁରେ ମନ୍ତ୍ରିତିବ୍ରାହ୍ମିକି ଏବଂ ଆତ୍ମପରିଚ୍ୟାନିକି ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିଛନ୍ତି।

သာမဏေ - မန္တလေးက ထိုးမှန်သည် စားလိုကောင်းသည်။

- (ɔ) _____
(ə) _____
(ʊ) _____
(ʊ) _____
(ɔ) _____

၁၉၂၂ ခု ၃။ ထောက် သည်၊ မည်၊ တဲ့ မဲ့ ဟူသော မှာက်ဆက်စကားလုံးမပါသော နာစ်အတွက်

- (က) နာမ် → နာမ်၊ နာမ် ← နာမ်
- (ခ) နာမ် ← ကြိယာ
- (ဂ) ကြိယာ → နာမ်
- (ဃ) အသာလွန်ဆုံးအဆင့် နာမ်အထူးပြီ



ကျွန်တော် ဒီနေ့ မေမေနဲ့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရေး ကို လိုက်သွားမယ်။ မေမေက ကျွန်တော် လိုချင်တဲ့ ကချင်လိုချဉ်အစိမ်းနဲ့ အဝါးပြိုင်ပဲမှာ ပထမဆုရတဲ့ ကိုကိုယ်းအတွက် ပတ္တမြေးဆောင်ရွက် ဝယ်ပေးဖိုပါ။ မမကတော့ အလွန်ပုလဲပုတီးလိုချင်တယ်လို ပူဆာတယ်။ ဘွားဘွားက ဥပုသံနေ့မှာ စာရင်းဆွမ်းကပ်ဖို့ မျှန်ဖူးသလတ်လုပ်မယ်။ အကောင်းဆုံးဆန်းမှုနဲ့ ဝယ်ဖို့မမေ့နဲ့လို မှာတယ်။ မေမေက ဝယ်မဲ့ပစ္စည်းစာရင်းကို ကျွန်တော်ရဲမှတ်စုစာအုပ်ထဲမှာရေးခိုင်းတယ်။ ဖေဖေက “ကြောဆုတ်နဲ့ ဘူးသီးကြော်လဲ ထည့်ပါလား၊ မိတ်ဆွေတချို့ကို မိတ်ချင်တယ်” လို ပြောတော့ မေမေက “အဲဒါလို ဆိုရင် လက်ဖက်သုပ္ပနဲ့ ရေနေးကြိုးအတွက် လက်ဖက်ခြောက်ကောင်းကောင်းဝယ်ခဲ့မယ်။ သောတော့ အတွက် ရေသိမှာမယ်။ သုံးရေအတွက်လဲ တိုင်ကိုမှာ ရေအပြည့်ဖြည့်ထားရမယ်လို မိစဉ်နေပြန်တယ်။ ဖေဖေက “အကျွေးအမွှေးက စုံမှုကောင်းမှာ၊ သားငယ်ကပဲ အချို့အတွက် မှတ်ထားနော်” လို မှာပြန်ရော၊ ဒါနဲ့ပဲ “မေမေရေးမြန်မြန်သွားရအောင် ခုတ်စရာအသားတွေလဲ ဝယ်ရအံ့မှာ” လို ကျွန်တော် လောလိုက်ရတယ်။ ဒီတော့မှ မေမေလဲ မိရိုက်လိုက် ပိုက်ဆိုတ်ကိုယုံးပြီး၊ သားအမိန္ဒရ်ယောက် ထွက်လာကြပါတော့တယ်။

အထက်ပါစာပိုဒ်တွင် အနေကြရောင်တင်ထားသောစကားလုံးများသည် သော သည့်၊ မည် စသည် နောက်ဆက်စကားလုံးများမပါသော နာမ်အထူးပြုမှားဖြစ်သည်။

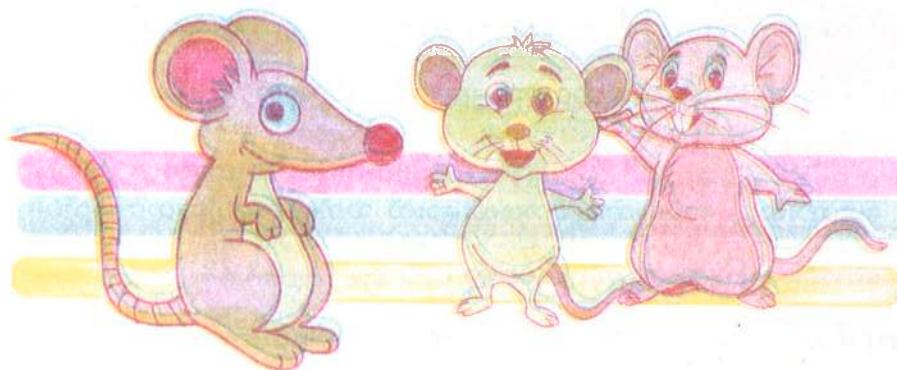
နောက်ဆက်စကားလုံးမပါသော နာမ်အထူးပြုများ

| | | |
|-----------------------------|-------------------|-------------------------|
| ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း → ရွှေး | မူန့် ← ဖျားသလက် | လက်ပက် ← ခြောက် |
| ကချင်လုံချည် ← အစိမ်း | မှတ်စု → စာအုပ် | သောက် → ရေ |
| ရေ → သန်း | အပြေး → ဖြိုင်ပွဲ | အကောင်းဆုံး → ဆန်မှုနဲ့ |
| ကြာဆုံး ← ချက် | သုံး → ရေ | ပတ္တမြား → လက်စွဲ |
| ဘူးသီး ← ကြော် | သား ← ငယ် | အလှဆုံး → ပုလဲပုတီး |
| လက်ဖက် ← သို့ | အချို့ → ပွဲ | အရှက် → ဆွမ်း |
| ရေနွေး ← ကြမ်း | ချက်စရာ → အသား | ပိုက်ဆုံး → စိတ် |

လေ့ကျင့်ခန်း



၁။ ပေးထားသောစာပိုဒ်တွင် မျဉ်းသားထားသည့်ပုံမှုမှ နာမ်အထူးပြုနှင့် အထူးပြုခဲ့နာမ် များကို ဖော်ပြုပါ။



ရွှေးအခါက လယ်ကြွက်မတွင် သမီးချော တစ်ဦးရှိသည်။ ရှင်းသမီးကို လယ်ကြွက်မသည် တန်ခိုးရှင်နှင့် ထိမ်းမြားပေးလိုသည်။ ထိုအခါ မည်သူသည် ဘုန်းရှင်ကံရှင် အကြီးဆုံးတန်ခိုးရှင် ပြုစွဲသနည်းဟု ခုံစမ်းသောအခါ မိုးနှုတ်သားသည် အကြီးဆုံးဘုန်းတန်ခိုးရှင်ဟု သိရသည်။ ထိုအခါ လယ်ကြွက်မသည် မိုးနှုတ်သားအား မိမိတ်သမီးကို မိဖုံရားကြီးအဖြစ် လက်ဆက်ရန်ပြောသည်။ မိုးနှုတ်သားက ငါးကော်တန်ခိုးကြီးသော လေမင်း ရှိသေးသည်။ ငါးက မိုးတိမ်ညီများကို စုရုံးထားပါသည်။ လေမင်းက မှတ်လိုက်လျှင် လွှင့်စဉ်သွားပါသည်ဟု ပြောသည်။ ထိုအခါ လယ်ကြွက်မသည် လေမင်းယံသွားပြန်ရာ လေမင်းက သူ့ထက်တန်ခိုးကြီးသော ခြေတောင်ပိုကို ပြ၏။ ခြေတောင်ပိုက

နှားသုံးကြီးသည် သူထက်တန်ဖိုးကြီးသည်ဟုဆို၏။ နားသုံးကြီးကလည်း နားကြီးက ငါထက်ပို့တန်ခိုးကြီးသည်။ သူသည်ငါ၏ နာခေါင်းပေါက်များထဲရောက်လျှင် သူ့အလိုရှိရာကို ငါလိုက်ရ၏ဟုဆိုနိုင်၏။ သို့သော နားကြီးကလည်း ငါထက်တန်ဖိုးကြီးသည်မှာ လယ်ကြွက်ပင် ဖြစ်သည်။ သူသည် ငါကို အပိုင်းပိုင်းကိုက်ဖြတ်နိုင်သဖြင့် သူကသာ လူစွမ်းကောင်းဖြစ်သည်။ တန်ဖိုးအကြီးဆုံးသူ ဖြစ်သည်ဟုဆို၏။ နောက်ဆုံးတွင် လယ်ကြွက်မသည် သူ၏သမီးကို တန်ခိုးရှင်လယ်ကြွက်နှင့်သာထိမ်းမြားပေးလိုက်လေသည်။

သာဓက-

(က) လယ်ကြွက်မ - လယ် (နာမ်အထူးပြု) + ကြွက်မ (နာမ်)

(ခ) သမီးရော့ - သမီး (နာမ်) + ရော့ (နာမ်အထူးပြု)

၂။ အာက်ပါဝါကျေတို့တွင် နောက်ဆက်စကားလုံးပပါသော နာမ်အထူးပြုများကို ဇွဲချယ်ပေးပါ။

(က) လူကောင်းသူကောင်းတို့ကို နတ်ကောင်းနတ်မြတ်တို့သည် စောင့်ရောက်လေ့ရှိသည်။

(ခ) လယ်ယာမြေကောင်းမှ အကောင်းဆုံးအသီးအနှစ်တို့ ဖြစ်ထွန်းသည်။

(ဂ) ဝိယောမင်းသားသည် လူဆိုလူသွေ့ဗျား ၃၀၀ နှင့်အတူ လက်ဘဒ်ပျော်နှင့်သူ့လျှပြင့်ကူးသည်။

(ဃ) အများအကျိုးအတွက် အသက်ပင်စွန်းတုံးသူကို သူရဲကောင်းဟုဆိုကြသည်။

(င) မိန်းမဆိုးအမှန်း သည်ဘဝသည်မျှနှင့် ဆုံးစေတော့ဟု ဆွဲနှစ်ဆင်မင်းက ဆိုခဲ့လေသည်။

၃။ ပေးထားသည့် နာမ်အထူးပြုစကားလုံးများကို သက်ဆိုင်ရာဝါကျွောင်းဖြည့်ပါ။

ကောင်း၊ အကြိုက်ဆုံး၊ မှုန်း၊ ကြွမ်း၊ လှ

(က) မိတ်-----သူတိုင်းသည် အမှားများနှင့် ကြိုရတတ်သည်။

(ခ) အကောင်းဆုံးအစားအစာတိုင်းသည်-----အစားအစာ ဖြစ်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

(ဂ) သဘောထား-----ရှိသူများသည် မိတ်ကောင်းဆွဲကောင်းများ ရရှိနိုင်သည်။

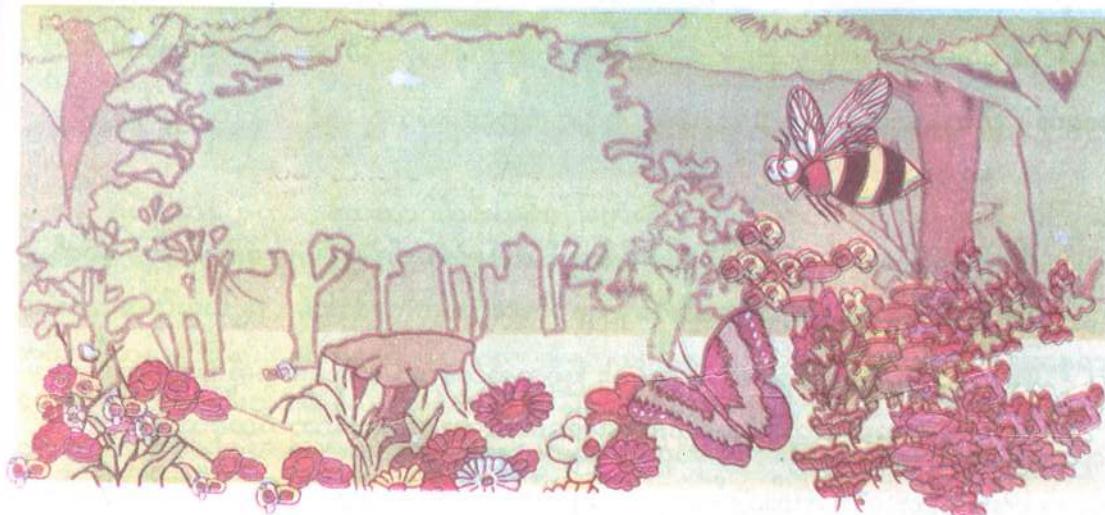
(ဃ) မျိုးစေ-----မှ အပင်ကောင်းသည် ဟူသောစကားကို မမေ့သင့်ပေါ့။

(င) လူ-----ညှင်းခ ဟူသော စကားကို သင်မည်သို့ နားလည်သနည်း။

၁၉။ ၂။ ၄။ ဤ၊ သည်၊ ထို၊ ငှုံး၊ ယင်း၊ ဟို၊ ဒီ ဟူသော အဆွဲန်းနာမ်အတူးဖြူ

(က) ဤရွှေသည် ဖိုးထွေးတို့၏ရွှေဖြစ်သည်။ ထိုရွှေ၏ အနောက်ဘက်တွင် တော့အုပ်တစ်ခုရှိ သည်။

(ခ) “ဒီရွှေအကြောင်းကို ပြောပြီမယ်။ ဟိုကလေးတွေကိုပါခေါ်လိုက်” ဟု အသိုးကပြောသည်။



ဖိုးထွေးတို့ ရွှေကလေးအနီးတွင် သစ်ပင်ပန်းမန်များနှင့် စိမ်းလန်းနေသော တော့အုပ်တစ်ခုရှိ၏။ ထိုတော့အုပ်အတွင်းတွင်ပန်းမျိုးစုံဖူးပွင့်ကာ လိပ်ပြောများ ပိတုန်းများ ဝတ်ရည်စုပ်ငြက်ကလေးများနှင့် သာယာလူသည်။ စိမ်းလို့သော သစ်ပင်ပန်းယင်းများအကြေား ဤအပင်မှတိအပင် ဤအပွင့်မှ ထိုအပွင့် ဒါ အသီးမှ လို့အသီးသို့လူးလာခတ်ပျော်သန်းနေသော ဖျားပိတုန်းနှင့် ငြက်ငယ်ကလေးတို့ကို လည်း ခြင်ရသည်။ ဤသို့သော ငြက်တမေးများသည် သစ်ပင်တိမ္မားတိမ်တိမ္မားနှင့် ထိုနေရာမှ အညီဇာနှုန့် မောက်အောင် တူးသန်းသယ်အောင်ပေးစွဲပြောသွား ပြုစ်သည်။ တော့အုပ်အတွင်းမှ စွာသုတေသန ပန်းဖွင့်လို့အနာဂတ်ဖွှဲ့ ဖျားကိုသည်လုပ်း ပဲပုံနေ၏။ လို့ဝန်ဆိုတို့မှ သယ်အောင်လာသော ပန်းဝတ်ရည်တို့ ဖျားကိုသည် ယူတို့နေထိုင်နာ အသီးသီးအမြှေအတွင်းလွှဲ၍ ဖျားရည်တင်တို့ပြီး ဖျား ပြုစ်လာအောင် စုဆောင်းအောက်သွေးသည်။ လို့အောင်တော်များ ပျောက်သောများ၏ အကွဲအညီပြု ထိုဘောအုပ်ကလေးသည် ပိုမိုစိမ်းလိုကာ ပန်းမန်အိုးစုံနှင့်သိုးပောင်းစားပောင်တို့လည်း ပည်ပင်လာသည်။ အေားအစာပေါ်များသော ဤဘောအုပ်ကလေးကို ကျေးဇူးတွေ့သာရကာတို့သည် စွဲနှစ်ခွာအားပြုပေး ထိုင်တော်များ၏ အေးဆိုသုတေသန ဆတာဆိုသာယာပုံးကို အထောက်အကွဲပေးစွဲပါသည်။ ဖိုးထွေးအိမ်မှာ ထိုတော့အုပ်ကလေး၏ သာယာပုံးသည် စာဖွဲ့မကုန်ပါဟုပ်ဆိုချင်ပါတော့သည်။

အထက်ပါစာပိုင်တွင် အနက်ရောင်တင်ထားသော ဤ၊ သည်၊ ထို၊ ငှုံး၊ ယင်း၊ ဟို၊ ဒီ၊ စားလုံးများသည် အညွှန်းနာမ်အထူးပြုများဖြစ်သည်။

လောကျင့်ခန်း

 ၁။ ငှုံး၊ ယင်း၊ ဟို၊ ဒီ ထိုကို ကွဲက်လပ်များတွင် ဆီလျှော်အောင်ဖြည့်ပါ။
သာဓက - ကိုထွန်းသည် နေ့လယ်ရောက်မှ ဝါးတစ်ကောင်ပမ်းမိသည်။ ထိုဝါးသည် ခွဲဝါရောင် တောက်နေသည်။

- (က) ပုဂံမြို့ဟောင်းသည် မြန်မာသမိုင်းတွင် ထင်ရှားသည်။ ----- မြို့ဟောင်းတွင် စေတီ ပုထိုးများစွာ တည်ရှိသည်။
- (ခ) ကျော်မာခြင်းသည် လာသံတစ်ပါး ဖြစ်သည်ဟုသော ဆိုရိုးစကားကိုလက်ခံလျှင် ----- စာဆိုအတိုင်း လူတိုင်းကျော်မာအောင် နေထိုင်စားသောက်သင့်သည်။
- (ဂ) ကျွန်ုတ်တို့၏မြို့တွင် သောက်ရေကန်တစ်ကန် ရှိသည်။ -----ရေကန်ကိုသန့်ရှင်း နေစေရန် မြို့သူမြို့သားများက ထိန်းသီမ်းကြသည်။
- (ဃ) လယ်ယာစိုက်ပိုးရေးလုပ်ငန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကစိုးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ ----- လုပ်ငန်းကြောင့် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေများရရှိစေသည်။
- (င) မိုးတွင်းကာလတွင် လမ်းများပေါ်၍ ရေများလျှံနေတတ်သည်။ ----- ပြဿနာကို ရေနှုတ်မြောင်းများတူးခြင်းဖြင့် ရှုံးရှုံးနိုင်သည်။



၂။ ပေးထားသော စာပိုဒ်မှ အညွှန်းနာမ်အထူးပြနှင့် အထူးပြခံနာမ် ၅ ခုကိုဖော်ပြပါ။



ချင်းပြည်နယ်တွင် လေယာဉ်ကွင်းတစ်ခု ဖောက်လုပ်မည်ဖြစ်ရာ ဤသတင်းကို ကြေးမှု သတင်းစာမှ ကောက်နှစ်ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ချင်းပြည်နယ်သည် တောင်တန်းထူထပ်ပြီး လမ်းပန်း ဆက်သွယ်မှုခက်ခဲသည်။ ထိုအခက်အခဲကို ဖြေရှင်းခိုင်ရန်အတွက် ချင်းပြည်နယ်တွင် လေယာဉ်ကွင်းသစ်တစ်ခုကိုတည်ဆောက်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ထိုလေယာဉ်ကွင်း တည်ဆောက်ရန်အတွက် မြေနေရာ ရွှေးချယ်ရာတွင် တီးတိန်ပြုနယ်၊ ဆိုင်းအော်ရွှေးအနီးနှင့် လိုင်ဗာရေလျှင်တမ်းအနီးရှိ နေရာတို့ကို သင့်လျော်မှု ရှိ မရှိ ဆန်းစစ်လေလာခဲ့ကြသည်။ ယင်းနောက်တွင်မှ ဖလမ်းပြုနယ်၊ ဆူရုတုန်တောင်ကြော အနီးတွင် တည်ဆောက်ရန် ရွှေးချယ်ခဲ့သည်။ ငြင်းတောင်ကြောတွင်လေယာဉ်ကွင်းသစ် ဆောက်လုပ်ရန် သတ်မှတ်ပြီးနောက် ထိုစိမ်ကိန်းကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်ကတည်းက စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ ယခုအခါ ဤလေယာဉ်ကွင်း၏ လေယာဉ်ပြီးလမ်းသည် ပေ ၄၀၀၀ ခန့် ပြီးစီးနေပြီဖြစ်သည်ဟု သတင်းတို့တွင် ဖော်ပြထားသည်။

သာမက - ထို + တောင်ကြော

နာမ်အထူးပြု + အထူးပြခံနာမ်

(က) -----

(ခ) -----

(ဂ) -----

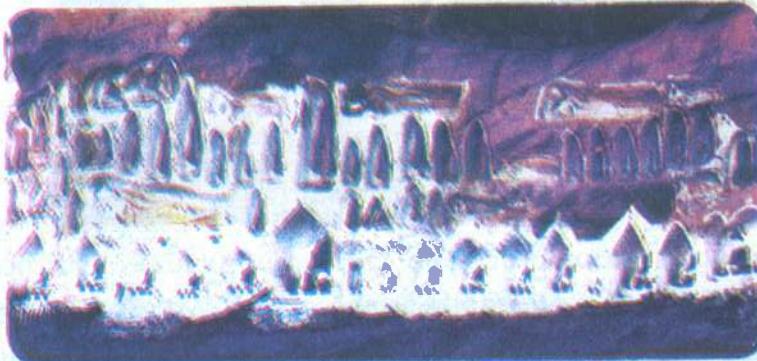
(ဃ) -----

(င) -----



၁၆၂ ၂။ မည်သည့်၊ မည်မျှ၊ မည်သို့သော၊ ဘာ၊ ဘယ်၊ ဘယ်လို့၊ ဘယ်လောက်ဟူသာ
အသေစုံအတွက်ဖြုံးမြှုပ်နှံခဲ့ပါ၏

- (က) မည်သည့် ခရီးမျိုးသွားလျင် ပိုက်ဆံမည်မျှကုန်မည်ကို ကြိုးတင်စဉ်းစားထားရမည်။
- (ခ) “ဘယ်ခရီးပြုစ်ဖြစ် ပိုက်ဆံဘယ်လောက်ပဲကုန်ကုန် အရေးမကြီးဘူး” ဟု မပြောသင့်ပါ။



မနေ့က သူငယ်ချင်းတစ်စု ကျွန်မတို့အိမ်မှာ စုဝေးကြပါသည်။ ထဲးဘို့မြို့အနီးက
အကောက်တောင်ဘူးဖူးခရီးအတွက် တိုင်ပင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ မမကြီးက “ညီမလေးတို့ ဘယ်လို့
အစိအစဉ်နဲ့ သွားမှာလဲ၊ ဘယ်လူကြီးပါသလဲ” ဟု စြိုးမေးသကဲ့သို့ မေမေက “ဘယ်တော့သွားမှာ
လဲ၊ ဘယ်အချိန် အိမ်ကစတွက်မလဲဆိုတာ သေသေချာချာပြောအုံး၊ အစားအသောက်တွေ စိစဉ်ရမှာ”
ဟုပြောသည်။ ကိုကိုကလည်း “ဘာကားနဲ့ သွားမှာလဲ၊ ကားကကောင်းရဲ့လား ခရီးက ဝေးတယ်နော်”
ဟု သတိပေးပြန်သည်။ ကျွန်မတို့က သူငယ်ချင်း မိမိလွှင်၏ မိသားစုနှင့်အတူ သူတို့ အိမ်ကကားနှင့်
သွားရန်စိစဉ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ လိုက်ပါသူမည်မျှနှင့် မည်သို့သော တည်းခိုခန်းမှာ တည်းမည်။
မည်သည့် ခရီးအစိအစဉ်အတိုင်းသွားမည်တို့ကို မိမိလွှင်က ရှင်းပြသည်။ “ဒါဆို အကောက်တောင်ကို
သွားတဲ့အခါ ဘယ်စက်လေ့စီးရမယ်ဆိုတာ မသိဘူးပေါ့။ စိတ်ချေရတဲ့ စက်လေ့ စီးသွားနော်၊ ရေလမ်းခရီး
ဆိုတော့ စိတ်ပူလိုပါ” ဟုဘိုးဘိုးက မှာပြန်ပါသည်။ “သမီးကတော့ ဖက်ထမင်းသုပ် စားချင်တယ်၊
ဘယ်ဆိုင်က ကောင်းတယ်ဆိုတာ ကိုကိုပြောပြလိုက်” ဟု ဝင်ပြော သည့်အခါ ကိုကိုက “ငါညီမက
သိစားဖို့ စွဲးစားနေတော့တာပဲ၊ ဘယ်သူတွေက ဘယ်လို့ခရီးကို သွားရမလဲဆိုပြီ စိတ်ပူပူ သူကတော့
ဘာမျိုးတွေစားရမလဲဆိုတာရယ်၊ မုန့်ဖိုးဘယ်လောက် တောင်းရမလဲဆိုတာရယ်ပဲ တွေးနေတယ်”
ဟု ဆိုပြီး ရယ်နေပါတော့သည်။

အထက်ပါစာပိုင်တွင် အနက်ရောင်တင်ထားသော မည်သည့်၊ မည်မျှ၊ မည်သို့သော၊ ဘာ၊ ဘယ်၊
ဘယ်လို့၊ ဘယ်လောက်၊ စကားလုံးများသည် အမေးနာမ်အထူးပြုမှားဖြစ်ပါသည်။

လဲကျင့်ခန်း



၁။ အောက်ပါစာကြောင်းများမှ အေမေးနာမ်အထူးပြုများနှင့် အထူးပြုခံနာမ်များကို မျဉ်းသားပါ။

- (က) မုန့်ဖိုးမည်မျှ လိုချင်သနည်း။
- (ခ) ပြင်ဦးလွင်ကို ဘာကားနဲ့ သွားရမလဲ။
- (ဂ) စာမေးပွဲတွင် မည်သည့်မေးခွန်းက ပိုခက်သနည်း။
- (ဃ) ဒီကွန်ပျော်တာကို ပြင်ဖို့ပိုက်ဆံဘယ်လောက်ကုန်မလဲ။
- (ဃဃ) သူနားလည်အောင် ဘယ်လိုစကားနဲ့ ရှင်းပြရမလဲ။



၂။ မည်သည့်၊ မည်မျှ၊ မည်သို့သော အေမေးနာမ်အထူးပြုများကိုအထူးပြုပြီး မေးခွန်းများ
တည်ဆောက်ပါ။

သာမက - မန္တလေးသို့ မည်သည့် ရထားနှင့် သွားမည်နည်း။

- (က) -----
- (ခ) -----
- (ဂ) -----
- (ဃ) -----
- (ဃဃ) -----

၁၉၂ ၂။ သရီးနာမ်အထူးမြှု



ကမာဒ္ဓတ်မြို့နယ် ကမာဒ္ဓတ်ရွေးအနီး သရီးနာမ်အထူးမြှု မြည်ထင်စာခန်း ၁ တွင် ရုတိယမြှောက် ပနောပြုလျှပ်စစ်ပစ္စည်းစတိုးဆိုင်ကို နောက်ရှိလ ၁၀ ရက်နေ့၌ ဖွင့်လှစ်ပြုဖြစ်ကြောင်း ချစ်မိတ်ဆွဲအပေါ်အား သတင်းကောင် ပါးအပ်ပါသည်။ အလုံးစုံသာလျှပ်စစ်ပစ္စည်းတို့ကို တစ်ခဲနက် ဝယ်ယူ အားပေးခဲ့ကြသည်။ မိတ်ဆွဲအားလုံးကို ကျေးဇူးတွဲပြန်သောအားဖြင့် တစ်နောက်း တျုပ် ၂၀၀၀၀ ပိုးဝယ်ယူလျှင် ကျော်၂၀၀၀ တန် လက်ဆောင်ကူဗွန်အချို့နှင့် ကျော်၅၀၀၀၀ ပိုးဝယ်ယူလျှင် ကျော်၅၀၀၀ တန် လက်ဆောင်ကူဗွန်တစ်ခု ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ ခုဝယ် ခုဗိုက် ခုခုဗ်ချင်းယူနိုင်သော ကံစပ်းပဲအသီးသီးလည်း ဝယ်ယူသူတိုင်း တစ်ယောက်လျှင် လက်မှတ်တစ်စောင်ရပ်ည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းကောင်း ပါးလိုက်ပါသည်။

အထက်ပါစာပို့မြို့တွင် အနုက်ရောင်တင်ထားသောစကားလုံးများသည် အရေအတွက်၊ ပမာဏ၊ အစဉ်၊ အကြိမ် တို့ကိုဖော်ပြန်နေသည့် သရီးနာမ်အထူးမြှုများဖြစ်သည်။

အရေအတွက်၊ ပမာဏ၊ အစဉ်၊ အကြိမ် တို့ကိုပြသည့် နာမ်အထူးမြှုများ

| | | |
|--------------|-------------|------------|
| အခန်း ၁ | အားလုံး | ကျော် ၅၀၀၀ |
| ရုတိယမြှောက် | ကျော် ၂၀၀၀၀ | တစ်ခု |
| ၁၀ ရက် | ကျော် ၂၀၀၀ | အသီးသီး |
| အပေါင်း | အချို့ | တိုင်း |
| အလုံးစုံသော | ကျော် ၅၀၀၀၀ | တစ်စောင် |

လေ့ကျင့်ခန်း

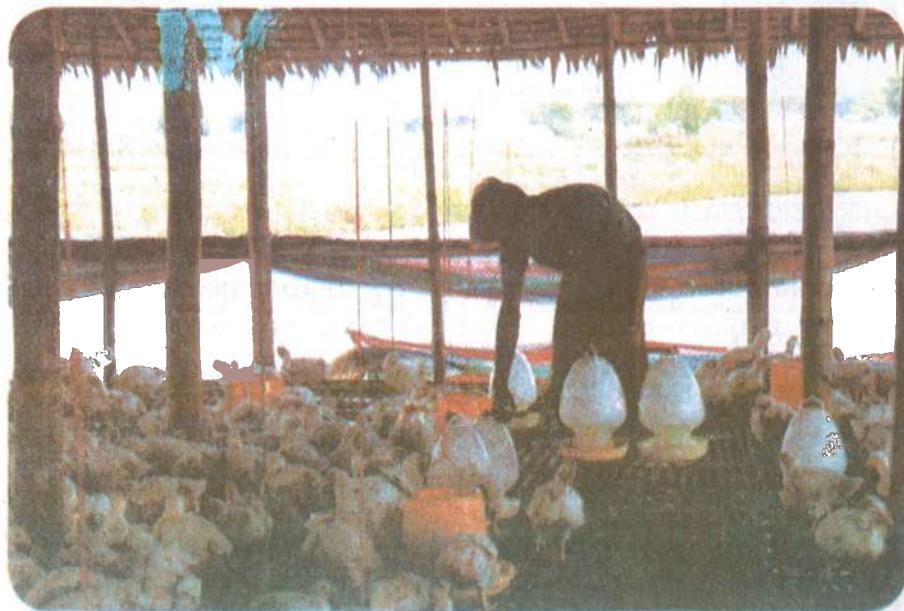


၁။ အောက်ပါဝါကျော်တွင် အရေအတွက်နှင့် ပမာဏကိုပြသော နာမ်အထူးမြှုများကို မျဉ်းသားပြပါ။

- (က) ဤရွှေ့အသီမိတ်ဆွဲ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှပင် ငါးတွင်မရှိခဲ့။
- (ခ) ထိုနောက်ပင် တစ်ထောင်သောမှုပ်တို့အိမ်တွင် သားတစ်ထောင်ဖွားမြင်လေသည်။
- (ဂ) လျှော့ယ်ဝတ္ထုအလုံးစုံတို့ကို သယ်ဆောင်ကာ ရွားကျောင်းသို့သွားကြပါစိုး။
- (ဃ) သုံးကျိုပ်သောမင်းအပေါင်းတို့သည် လေးအတတ်ကို တတ်မြှောက်ကြလေပြီ။
- (င) လူည်းကုန်သည်ခပ်သိမ်းကား ကန္တာရခဲ့မိုက် ဖြတ်သန်းရန် ပြင်ဆင်နေကြသည်။



၂။ အောက်ပါစာပိုဒ်မှ အရေအတွက် ပမာဏ၊ အစဉ်တို့ကိုဖော်ပြသော နာမ်အထူးပြု ၅ လုံးကို ဖော်ပြပါ။



ဒေါ်တုတ်တို့အိမ်မှာ ဥစားကြက် အကောင် ၂၀၀ လောက် မွေးထားတယ်။ တစ်နေ့တစ်နေ့ကြက်စာဖူး ငွေ ၅၀၀၀ လောက်ကုန်တယ်။ ကြက်ဥစာလုံး ၂၀၀ လောက် နောက်တိုင်းရတယ်။ ကြက်ဥစာချို့ကိုဖော်ပြုပြီး တချို့ကို ဖောက်သည်ပေးတယ်။ ဒေါ်တုတ်က ကြက်ခြဲ့ကို တစ်နေ့ ၂ ကြိမ် ၃ ကြိမ် ဝင်ပြီး ကြက်ဥကောက်ပါတယ်။ သူရဲ့တစ်လအပိုင်ငွေက ၂ သိန်းကျော်လောက်ရှိတယ်။ တစ်ပိုင် တစ်နိုင်မွေးမြှုပေးရဲ့ကျေးဇူးလူကြောင့် အခုန်းရင် စုငွေ သိန်း ၂၀ လောက်ရှိနေပါပြီ။

သာကဗ် - အကောင် ၂၀၀

- (က) -----
- (ခ) -----
- (ဂ) -----
- (ဃ) -----
- (င) -----

နာမ်အထူးပြု ကျမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာလေ့ကျင့်ခန်း

၅။ ၁. "သော သည့် မည့်" နောက်ဆက်စကားမပါသော နာမ်အထူးပြုများပါသည့် ဝါကျ ၅ ၃
နွဲပါ။

သာကဗ် - မိန်းမချော - မိန်းမ (နာမ်) + ချော (အထူးပြုပုဒ်)

ကျွန်တော်၏အမေသည် မိန်းမချောတစ်ဦးဖြစ်သည်။ (ဝါကျ)

- (က) -----
- (ခ) -----
- (ဂ) -----
- (ဃ) -----
- (င) -----

၆။ ၂. အောက်ပါတုပိုဒ်အတွင်းရှိ ကွက်လပ်များတွင် ဤ၊ ထို၊ ယင်း၊ ငှင်း အညွှန်းနာမ်အထူးပြု
များကို ပြည့်ပါ။

နောက်ပါတုပိုဒ်ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလေထာသည် ပေါ်ပါးပြီး ကောင်းကင်ပေါ်သို့ လွင့်ပုံတက်
သွားခဲ့သည်။ -----လွင့်ပုံလာသော လေထာသည် ကောင်းကင်အထက်ပိုင်းသို့ရောက်လျှင် အအေးတော်
နှင့် ထိတွေပြီး ရောက် ရောမှုနှင့်အပြို ပြောင်းလဲသွားလေသည်။ -----ရောက်ရောမှုနှင့် စုပေါင်း
ပြီသောအခါတုထဲသိပ်သည် မို့တိမ်များပြုပ်လာပြန်သည်။ -----မို့တိမ်များသည် မို့စက်မို့ပေါက်
များအပြုပ်သို့ အသွင်ပြောင်းသွားပြီးနောက် မြှုပြင်သို့ကျဆင်းလာခြင်းကို မို့ရွာသည်ဟု ဆိုကြသည်။
အချို့ဒေသများတွင် ----- ရောက်ရောမှုနှင့်သွားသည် အေးခြားမို့သီးများအပြု မြှုပြင်သို့ ကျလာတော်
သည်။ အရှုံးအစားကြီးသော -----မို့သီးများသည် လူတို့အား အန္တရာယ်ပြုပ်စေသကဲ့သို့ ယာခင်း
စိုက်ခင်းများကိုလည်း ပုက်စီးစေသည်။ မို့ရွာမည်။ နှင့်ကျေမည့်စသည် ရာသိဥတု အခြေအနေကို
သိနိုင်ရန် လေထားသိပ်သည်။ အပူချိန်တို့ကိုတိုင်းတာ၍ မို့လေဝသပညာရှင်တို့က ခန့်မှန်းနိုင်
ကြပေသည်။



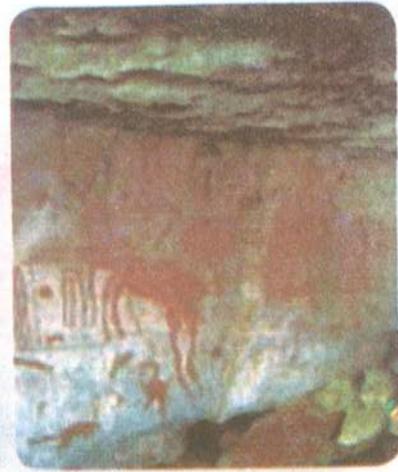
၃။ အောက်ပါစာပိုမ်းတွင်ပါဝင်သော အမေးနာမ်အထူးပြုများကိုစာသုံးပြု၍ ဝါကျ ၅ ခု ဖွဲ့ပေးပါ။



အာဇာနည်နေ့အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်ရှိ မြို့နယ်များ၌ ကျင်းပရာ တက်ရောက်လာသူများနှင့် တွေ့ဆုံးမြန်းစဉ် ကျောင်းသူနှစ်ဦးက အောက်ပါအတိုင်းဖော်ကြားခဲ့ပါ သည်။

- ◆ သမီးက သတ္တမတန်း ကျောင်းသူတစ်ယောက်ပါ။ ဆရာမက အတန်းထဲမှာ မေးခွန်းပြောခိုင်းပါတယ်။ အာဇာနည်နေ့သည် မည်သည့်နေ့ရက် ဖြစ်သနည်း၊ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မိခင်မှာ မည်သနည်း၊ အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားကျင်းပခဲ့သည် အကြိမ်မည်မျှရှိသနည်းလို့ အတန်းထဲမှာမေးတဲ့အခါ သမီးကမှန်အောင် ပြောပြနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအစိအစဉ် မှာ ပါဝင်ခွင့်ရတာပါ။
- ကျွန်ုံမက တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း အောင်မြင်ပြီးပါပြီ။ အရင်က အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားကို ရုပ်မြင်သံကြားမှာပဲ မြင်ဖူးခဲ့တယ်။ အခုလို အခမ်းအနားတက်ရောက်ရတော့ ဘယ်လိုလူမျိုး တွေကို အာဇာနည်လို့ခေါ်သင့်သလဲ သူတို့ဟာ ဘယ်လောက်ကြီးမှတ်သူတွေဖြစ်သလဲ ဆိုတာ သိလာပါပြီ။ အခုဆိုရင် စုလိုင် ၁၉ ရက်နေ့ကို ဘာကြာင့် အာဇာနည်နေ့လို့ သတ်မှတ်သင့်သလဲ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို အာဇာနည်လို့ခေါ်ဆိုတိုက်သလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းမျိုးကို ကျွန်ုံမဖော်နိုင်ပါပြီ။

 ၄။ အောက်ပါစာပိုဒ်မှ နာမ်အထူးပြုမှားကိုရွှေ့ချယ်၍ မည်သည့်အမျိုးအစားဖြစ်ပြောင်းဖော်ပြပါ။



ရွှေးဦးလူသားတွေ နှစ်ပေါင်း၂၂၀၀၀ ကတည်းက နေထိုင်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ ပြဒါးလင်းဂုဏ်သွားဖို့အတွက် ရှမ်းပြည့်နယ်ရဲ့ ဓနကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတဲ့ ဒေသတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ရွာင်းမြို့နယ်ကို ကျွန်းမလာခဲ့တယ်။ ရွာင်းကိုရောက်တော့ အဲဒီနေရာကိုသိတဲ့သူ ရောက်ဖူးတဲ့သူက တစ်ယောက်ပဲရှိတာ တဲ့။ လမ်းပြပေါ်နိုင်မဲ့သူကို ကံကောင်းလို့ရှာတွေ့ခဲ့တယ်။ မတ်အောက်တဲ့ တောင်တွေကိုပတ်ပြီး အောက်ထားတဲ့လမ်းကနေ ၄၅ မီနဲ့လောက် တားမောင်းပြီးတက်ရတယ်။ လူသားမျိုးနှင့်တွေ့နေထိုင်ခဲ့တဲ့ နေရာကိုမြင်ရတော့မယ်ဆိုပြီး ကျွန်းမြှင့် သိပ်ကိုစိတ်လှုပ်ရှားမဲ့ပါတယ်။ ဟော တွေ့ရပါပြီ၊ အင်မတန်ဆန်းကြော်တဲ့ သဘာဝ ကျောက်ရှုကြီးပါ။ ဂုဏ်တွင်းထဲကို ကျောက်တဲ့တော်းပြီ့ကျော်နေတဲ့ ဂုဏ်ပေါက်တွေကနေ အလင်းရောင်းဖြားကျော်နေပါတယ်။ ဂုဏ်တွင်းပိုင်းကကျယ်ပြန်ပြီး လူတစ်ရာလောက်ဝင်နိုင်တယ်တဲ့။ အထူးမှာ ရေးစီးပွားရေးနေရတယ်။ ရေချို့လား ရေငန်လားတော့မသိပါ။ သောက်ရေသုံးရေ ရရှိနိုင်သလားလဲ မသောချာပါ။ ဘယ်လိုဂုဏ်မျိုးလဲဆိုတာ သိချင်လှပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်းမတို့ ရောက်တဲ့အချိန်မှာ အဆိပ်ရှိတဲ့ မြေတစ်ကောင်ကိုတွေ့လိုက်ရလို့ ဂုဏ်တွင်းပိုင်းကို ဆက်ပြီးမဝင်ရော့ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီခန့်ကတော့ ကျွန်းမလာတွက် ပဟုသုတေသနမှားကြီးရေစေမဲ့ခန့်လို့ မျှော်လင့်တဲ့အတိုင်း အကျိုးအရှို့ဆုံးခန့်တစ်ခုပါပဲ။

သာမက—

- (က) နှစ်ပေါင်း ၂၂၀၀၀
၂၂၀၀၀ - အရေအတွက်ပြ သချို့နာမ်အထူးပြု
- (ခ) သဘာဝကျောက်ရှု
သဘာဝ - နောက်ဆက်မပါသောနာမ်အထူးပြု

၁၄၁ ၃။ ကြိုယာအထူးဖြုံး

၁၄၁ ၃။ ၁။ အခိုင်ပြုကြိုယာအထူးဖြုံး



မိုးလေကင်းလွှတ်သောရာသီသို့ မကြော်ရောက်ရှုပါတော့မည်။ တစ်နှစ်တစ်ခါ ကြိုရသော သီတင်ကျော်၊ တန်ဆောင်တိုင်မိတ္ထုနဲ့ပွဲတော်မှား အခိုင်ပြုည် ဆင်းကြပါတော့မည်။ ဉာဏ်ပေါက်ကသော ကော်ပွဲမှား၊ ဝယ်ဝိုက် မကြော်ကြည့်ဖူးသောဆင်ကပ်မှား၊ တစ်ခါဖြုံး မကြည့်ဘူးသော မျက်လှည့်ပွဲမှားသည် ရွာထိပ်ကဘောလုံးကွင်းဆီသို့ ရောက်းပာပါတော့မည်။ ကျွန်းမတို့တစ်နှစ် သားလုံး ဖော်စွဲပေါကြပါသည်။ ကျွန်းမတို့အမော် တစ်နောက်အလုပ်ရှုပ်ပေါ်ပြီ။ ပွဲတော်ရက်အတွင်း တစ်ပတ်လုံးလုံးပွဲကြည့်ကြမည်ဖြစ်သဖြင့် ထို့ရက်မှားတွင် မိုးလေးမိုးဆုပ်မအားတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် စားသောက်စရာတို့ကို အခိုင်ပြုပြင်ဆင်ရပါတော့သည်။ နှစ်တော့တော့ထျွဲ ရေးသွားရသည်။ ချက်စရာမှားဝယ်ရသည်။ နေပြည့်ပါပြန်လာပြီး တစ်မန္တတ်လုံး ချက်ရကြော်ရပါသည်။ “သမီးရေ အမော်ကိုကူပါအေး၊ မြိုက ဘုရားတွေ ဒေါကြီးတွေ နေလယ်ရောက်ကြမယ်၊ ခုခလေးတင်ဖုန်းဆက်တယ်၊ နတ်ပြန်လာမဲ့အည်သည်၊ သန်ဘက်ခါလာမဲ့ အည်သည်တွေလုံးသေးတယ်၊ တစ်ခါတလေလာတဲ့ အည်သည်တွေကို အည်ဝတ်ကျေဖို့ လိုတယ်နော်” လို့ အမောက်ပြောတော့ “ဟုတ်ကဲ့အမောရေ ခုလာပါပြီ။ ရေတွင်းကရေခွဲနေလို့၊ ရေက နောက်ခပ်လဲရပါတယ်။ အမောကိုပဲ လောလောဆယ်ကူဖို့အရေးကြီး တယ်။ လာပြီအမေရေ” လို့ ပြောပြီး အမောကိုကူရပါတော့သည်။ အလုပ်ပင်ပန်းနေသော်လည်း ယနေ့ပြင်ရသော အမော်မျက်နှာမှာ ခါတိုင်းထက်ပို၍ပြီးခွင့်ပေါ်ပါသည်။ ကျွန်းမတို့အမော် ထာဝဝါးပြုခွင့်နေတတ်သော အမောင်ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါစာပို့ခို့တွင် အနက်ရောင်တင်ထားသော စကားလုံးမှားသည် အခိုင်ပြုကြိုယာ အထူးဖြုံးမှား ဖြစ်သည်။

အချိန်ပြုကြိယာအထူးပြုများ

| မကြာမီ | တစ်ခါမျှ | နေမမြင့်မီ | တစ်ခါတလေ |
|--------------|-------------------|-------------|-----------------------|
| တစ်နှစ်တစ်ခါ | တစ်နေကုန် | တစ်မနက်လုံး | ၃ |
| အချိန်ပြည့် | တစ်ပတ်လုံးလုံး | နှုံလယ် | နောက် |
| ညလုံးပေါက် | ပိုးလင်းပိုးချုပ် | ခုလေးတင် | လောလောဆယ် |
| ထောက်စဉ်က | အချိန်ဖို့ | နက်ပြန် | ယနှစ် |
| မကြာမကြာ | နံနက်စောဘေး | သန်ဘက်ခါ | ခါတိုင်းထက် ထာဝစဉ် |

လေ့ကျင့်စန်း

 ၁။ အောက်ပါအချိန်ပြုကြိယာအထူးပြုများကို ဆီလျှော်သောဝါကျများတွင် ဖြည့်ပါ။

အရင်၊ တစ်နေကုန်၊ ၃၊ ထာဝရ၊ ပိုးမချုပ်မီ၊ အစဉ်

- (က) မိတ္တဆရာတို့၏ကျေးဇူးလုကို-----သတိရနေပါ။
- (ခ) -----အပြီး နောက်မမေ့ရန်လေ့ကျင့်ထားသင့်သည်။
- (ဂ) နောက်မှုလာသုက-----ရောက်သူကိုဦးစားပေးပါ။
- (ဃ) တစ်နောက်အလုပ်များကို-----ပြီးအောင်လုပ်ထားရမည်။
- (င) ဖုန်းကို-----သုံးလျှင်ကျွန်းမာရေးထိုက်နိုင်သည်။

 ၂။ ပေးထားသောစာပိုဒ်မှ အချိန်ပြုကြိယာအထူးပြု ၅ ခုနှင့် သက်ဆိုင်ရာကြိယာတို့ကို ဖော်ပြပါ။

ကလေးသည် မနက်စောဘေးကပင် ကိုယ်ပူဇော်သည်။ အုပ်ဆေးလေး ချက်ချင်းအုပ်ပြီး စွဲးစွဲးထွေးထွေးသားသော်လည်းမရ။ ညနေစောင်းတွင် ချောင်းဆိုးလာသည်။ မကြာမီ ရင်ပါကျပ် လာသည်။ မကြာမကြိယာတို့သည် ကလေးသားအကြောင့် ဆေးမျှုံးကိုအပြီးဆောင်ထားသော်လည်း တကယ်ဖြစ်လာသည့်အခါ ပိုးမိမိစိတ်ကြောင့် ဆေးခန်းသို့ အချိန်ပိုပြီးရှုပြုဖြစ်သည်။

သာမက် - မနက်စောဘေးကပင် ကိုယ်ပူဇော်သည်။

မနက်စောဘေး - အချိန်ပြုကြိယာအထူးပြု

ကိုယ်ပူဇော်သည်း - သက်ဆိုင်ရာကြိယာ

၁၉ ၃၁ ၂။ အမှုအရာပြုကြော်ယော်ပြု



မိဘဆရာသမား လူကြီးများရှုံးတွင်ခေါင်းကိုင့်ကာ ထရိုတေသ သွားတတ်ကြသည်မှာမြန်မာ ယဉ်ကျေးမှုစလောပင်ဖြစ်သည်။ အသုင်အမြန်လုပ်ရမည်လုပ်ငန်းတစ်ခုကိုဆောင်ရွက်သည် အခါမှာ ပင် လူကြီးများရှုံးတွင် အသာအယာ လုပ်တတ်ကြသည်။ ကြမ်းတမ်းစွာလုပ်လေ့မရှိ၊ စကားကိုလည်း မဲတာရွှေတာမပြော၊ အော်အော်သာသာပြောသည်။ မြို့မြို့ဆွဲဆွဲပြောသည်။ သိလို၍မေးသည့် အခါမှာလည်း ယဉ်ကျေးစွာပြန်ဖြေကြသည်။ ခေါင်းခါခါလည်ခါပြန်မပြော။ စာအုပ်မှာစာရွက်ကို လှန်ရာတွင်လည်း တပြန်းပြန်းပလှန်း တစ်ရွက်နှင့် ဖြော်ဖြည်းလှန်၍ ဖတ်ကြရေးကြသည်။ ပရိသတ် ရှုံးတွင်ပြောရဆိုရသည့်အခါမှာတော့ ပရိသတ်ကို ကည်ထည့်ကြည့်ကာကိုယ်ကို ဖတ်မတ်ရပ်၍ ရဲ့စွာ ပြောဆိုတတ်ကြသည်။ တုန်တုန်လင်ယင်ရပ်ကာ ကြောတ်ဝကြောတ်ဖွံ့ဖွံ့ပြောဆိုလေ့မရှိကြပေး။

အထက်ပါစာပိုဒ်တွင် အနက်ရောင်တင်ထားသော စကားလုံးများသည် အမှုအရာပြုကြော်ယာ အထူးပြုများဖြစ်သည်။

အမှုအရာပြုကြော်ယာအထူးပြုများ

| | | |
|--------------|-------------------|----------------------|
| တရိုတေသ | အော်အော် | ဖြည်းဖြည်း |
| အလျင်အမြန် | မြို့မြို့ဆွဲဆွဲ | တည့်တည့် |
| အသာအယာ | ယဉ်ကျေးစွာ | မတ်မတ် |
| ကြမ်းတမ်းစွာ | ခေါင်းခါခါလည်ခါခါ | ရဲ့စွာ |
| မဲကာရွှေကာ | တပြန်းပြန်း | တုန်တုန်ယင်ယင် |
| | | ကြောက်ကြောက်ဖွံ့ဖွံ့ |

လေကျင့်ခန်း

၁။ ၁။ အောက်ပါ အမူဘရာပြုကြိယာအထူးပြုများကို ကွက်လပ်များတွင်ဆီလျှော်အောင်ဖြည့်ပါ။

- အသုင်အမြန်၊ ညီညီသာညာ၊ ဒယိမ်းဒယိုင်၊ တွန်းတွန်းတိုက်တိုက်၊ သိမ်မွေ့စွာ
- (က) အသက်အရွယ်ကြီးသူများကို-----မလုပ်သင့်ပါ။
 - (ခ) ကျောင်းသုံးကျောင်းသူများသည် ကျောင်းရှေ့ရှိ နိုင်ငံတော်အလုပ်-----အလေးပြုကြသည်။
 - (ဂ) အလုပ်ကိုပြီးစီးအောင်-----လုပ်ပြီးမှ အနားယူပါ။
 - (ဃ) လူကြီးများရှေ့တွင်-----ထိုင်ရှု စကားပြောကြသည့်မှာ မြန်မာမိန်းကလေးတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုမလေ့ဖြစ်သည်။
 - (င) မိုးများလွန်းသဖြင့် ချွဲ့ခွဲက်ထူ့နေသောလမ်းပေါ်တွင်-----လျှောက်ကြရသည်။

၂။ ပေးထားသောစာပိုဒ်မှ အမူဘရာပြုကြိယာအထူးပြု ၅ ခုနှင့် သက်ဆိုင်ရာကြိယာများကို ဖော်ပြုပါ။

မိုးရေထဲတွင် ထိုးမပါဘဲ တုန်ချည့်တုန်ချည့်သွားနေသော အဘွားအို့ကို အပြေးအလွှားသွား၍ အမြန်ထိုးမိုးပေးချင်သော်လည်း ကွွန်တော်မှာ ထိုးမပါခဲ့ပါ။ ကွွန်တော်ပင်လျှင် သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင် အောက်တွင် ကုပ်ကုပ်ကလေးချပ်၍ မိုးခို့နေရသည်။ တစ်ရှို့နှင့်ထိုးရွာချေနေသောမိုး၊ ဘယ်ညာလှပ်ရမ်း နေသော သစ်ပင်ကြီးများ၊ တရာ့ကြမ်းပြေးလွှားပြီး မိုးခို့ရာကို ရှာနေသူများငှင့် တဖြည်းဖြည်းလျောက်လုမ်းနေသောအဘွားအို့ကိုကြည့်ပြီး ကွွန်တော်မှာသက်ပြင်းသာ အကြိမ်ကြမ်းချေနေရပါတော့သည်။
သာကဗဠ - တုန်ချည့်တုန်ချည့်သွား

တုန်ချည့်တုန်ချည့် - အမူဘရာပြုကြိယာအထူးပြု

သွား - သက်ဆိုင်ရာကြိယာ

၁၉၊ ၂၀၊ ၂၁ အခြေအနေပြုကြိယာအဏုးပြီ



ယနေ့ကဗ္ဗာကြီးရဲ့ရာသီဥတုဟာ ရှုတ်တရက် ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်နေတာကိုတွေ့နေရပါတယ်။ ဒဲ ပူလွန်အေားလွန် ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေတဲ့ ရာသီဥတုဟာ သိပ်စိုးရိမ်စရာ ကောင်းနေပါပြီ။ အထူးသဖြင့် မိုးရာသီရောက်ရင် ဒေသအချို့မှာ မုန်တိုင်းတွေ တရစပ်ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့် မိုးတွေ တဇူန်းဇူန်းရွာ၊ လေပြင်းတွေ တရာန်းဝါန်းတိုက်ပြီး အိမ်တွေပြုလဲပျက်စီးကြပါတယ်။ ဒေသအချို့မှာ တော့ မိုးသည်ထုန်စွာရွာတဲ့အတွက်မြေတွေပြိုကာ ဆည်ရောမြစ်ရေများမှာလ စိုးရိမ်ရေအမှတ်ခန့် တစ်မျိုးထဲ ရောက်ရှုကျော်လွန်တတ်တာကြောင့် အိမ်တွေပြုမှုမှာ များပါသွားရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒေသခံအများအပြားရဲ့ဘဝတွေ ဖရိုဖရိုပြစ်ကာ ခုက္ခာသည်အဖြစ်သို့ မေးမျှေးလင့်အဲရောက်ကြရပါတယ်။ ရေဘေးခုက္ခာရောက်နေသူများကို ကယ်ဆယ်ရေးသမားများက တို့ကြိုးစားစား ကယ်ကြသလို စေတနာရှင်များစွာကလ လိုအပ်တဲ့အသုံးဆောင်ပစ္စည်းများကို လျှော့နိုးကြပါတယ်။ သဘာဝဖောက်ပြန်မှု ရဲ့ခုက္ခာကို မျက်မြင်တွေပြီး ကိုယ်တွေကြိုးမှုသာ စာနာနားလည်နိုင်ကြမှာပြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကို တေတွေ့သာသိရှိကာ ကိုယ်တိုင်မခံစားဘဲ သဘာဝကို ဆက်လက်ဖျက်ဆီးကြမယ်ဆိုရင်ဖြင့် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်တဲ့အန္တရာယ်ကို မုန်တွေကြိုးမှာဖြစ်ပါတယ်။

အထက်ပါစာပိုင်တွင် အနက်ရောင်တင်ထားသောစကားလုံးများသည် အခြေအနေပြုကြိယာ အထူးပြုများဖြစ်သည်။

အခြေအနေပြုကြိယာအထူးပြုများ

| | | |
|-----------------|------------------|-----------|
| ရုတ်တရက် | သည်းထန်စွာ | မျက်မြင် |
| အပူလွန်အအေးလွန် | တစ်ရှိန်ထိုး | ကိုယ်တွေ့ |
| သိပ် | ဖြိန်းခနဲ့ | စာတွေ့ |
| တရစပ် | ပရိဖရဲ့ | မုခု |
| တဗုံန်းအုံန်း | မမျှော်လင့်ဘဲ | |
| တဝါန်းဝါန်း | ကြိုးကြိုးစားစား | |

လူကျင့်စန်း



- ၁။ ပေးထားသောကြိယာအထူးပြုများကို ဝါကျော်အောင်ဖြည့်ပါ။
ဖျော်မဆုံး၊ ဟာတာတာ၊ ဆင်းချည်တက်ချည်၊ ပပ်မြန်မြန်၊ တွေးလိုက်ရေးလိုက်။
- (က) ရှုံးငယ်လေးသည်သာက်ပင်ပေါ်သို့-----ပြေးလွှားနေသည်။
- (ခ) ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် စာစီစာကုံး အိမ်စာကုံး-----လုပ်နေရသည်မှာဖျော်စရာ
ကောင်းသည်။
- (ဂ) ပန်းချီပြုပွဲတွင် ကျွဲ့မပထမရသည်အတွက်ဘွားဘွားမှာ----- ပြစ်နေပါသည်။
- (ဃ) အချိန်စောင့်တော့မယ်ဟူသော ဆရာမ၏သတိပေးသံကြောင့် အဖြေးလိုက်-----
လက်စသတ်လိုက်ရသည်။
- (င) ညီမအင်ယ်ဆုံးလေး အဘိုးစာဘွားတို့ထဲ အလည်ဘွားသဖြင့်တစ်အိမ်လုံး-----
ဖြစ်နေကြသည်။



- ၂။ ပေးထားသောစာပိုဒ်မှ အခြေအနေပြုကြိယာအထူးပြု ၅ ခုနှင့် သက်ဆိုင်ရာကြိယာတို့ကို
ထုတ်နှစ်ပြုပါ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ သိပ်ချုပ်ကြတဲ့သူငယ်ချင်းခြောက်ယောက်ဖြစ်တဲ့ မို့မို့ ခိုင်ခိုင်၊
လေးလေး၊ ညီမ်းညီမ်း၊ နိုနိုးသင်းသင်းတို့ဟာ အဖျော်ခရီးထွက်ဖို့ တိတ်တဆိတ်တိုင်ပင်ကြတယ်။
အားလုံးက ချင်းပြည်နယ် မင်းတပ်ဖွဲ့ကို စိတ်ကြော်ရွှေ့ချယ်ခဲ့ကြတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ ချင်းပြည်နယ်
ရဲ့ တောင်တန်းတွေ၊ ရွှေခင်းတွေက ချင်းလုပ္ပါးတို့ရဲ့အေသကို အလှဆင်သလိုဖြစ်နေပါတယ်။ အဲဒါ
ရွှေခင်းတွေကို ကြည့်ရှုခဲ့စားချင်တာရယ်၊ နိုနိုးရဲ့ပွင့်နေတဲ့ တောင်လေပန်းတွေကို ခံစားကြည့်ရှုချင်
တာရယ်ကြောင့် သိပ်ကိုဘွားချင်ကြတာပါ။

သာကော် - တိတ်တဆိတ်တိုင်ပင်

တိတ်တဆိတ် - အခြေအနေပြုကြိယာအထူးပြု

တိုင်ပင် - သက်ဆိုင်ရာကြိယာ

၁၃၁ ၃၁ ၄။ ပမာဏပြဋ္ဌဌယာအထူးပြု



ဦးဆောင်သူတို့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်သည် အလွန်အရေးပါသည်။ လုပ်ငန်းတစ်ခု အာပ်မြှင်နေအတွက် အလွန်အလွန်အရေးကြီးသည်ဟန်ကိုမှုပ်ဆောင်ရွက်နိုင် မြင်းထက် အမှားအကျိုးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်နိုင်မြင်းက ပိုမိုအရာရောက်ပြီး အောင်မြှင်ပူဗျားစွာ ရရှင်သည်။ ခေါင်းဆောင်ကောင်းဟူသည် မိမိအဖွဲ့နှင့် မိမိတာဝန်ယူရသော လုပ်ငန်းအားလုံးကို အတွန်းဦးဆောင်နိုင်စွမ်းရှိရမည်။ အပြောင်းနောက်တွင်အလုပ်ပါပြီး ထိုအလုပ်ကို ထုပ်ပြီးစီးအောင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကို ဆန်းစစ်နိုင်သူဖြစ်ရမည်။ အပြောများများပြောပြီး အပြောနောက် အလုပ်က အနည်းငယ်ပါသည့်အခါ ပိမိ၏စွမ်းဆောင်ရည်သည် အလွန်ရယ်စရာကောင်းသည်ကို သတိပြုရမည်။ အပြောသမားဟူလည်း ထင်မြှင်ခဲ့ရမည်။ တာဝန်ကြီးကြီးယူထားပြီး အောင်မြှင်ပူဗျားအတွက် နည်းနည်းသာလုပ်သောကြောင့် အောင်မြှင်မှုမရဘဲ ကျွဲ့သူများလည်း များစွာရှိတတ်သည်။

အထက်ပါစာပိုင်မှ အနက်ရောင်တင်ထားသောစကားလုံးများသည် ပမာဏပြဋ္ဌဌယာအထူးပြုများဖြစ်သည်။

ပမာဏပြကြိယာအထူးပြုများ

| | |
|------------|----------|
| အလွန် | အကုန် |
| အလွန်အလွန် | လုံးဝ |
| ပို့ပို့ | များများ |
| အားလုံး | အနည်းငယ် |

| |
|------------|
| ဉိုးဉိုး |
| နည်းနည်းသာ |
| များစွာ |

လွှဲကျင့်ခန်း

၁။ ပေးထားသာ ကြိယာအထူးပြုစကားများများကို ကွက်လပ်များတွင် ဆီလျှော်အောင် ဖြည့်ပါ။

နည်းနည်း၊ များစွာ၊ များများ၊ အနည်းငယ်၊ အကုန်

(က) အများအတွက်စားစရာကို တစ်ဦးတည်း-----မစားသင့်။

(ခ) ဟင်းအိုးထဲသို့ဆား-----ထည့်ပါ။

(ဂ) ဝိရိယကို -----စားထဲတိုက်လေး၊ အောင်မြင်မှုများများရလေ့ဖြစ်သည်။

(ဃ) အလုပ်ကိုများများလုပ်ပြီး စကားကို -----ပြောပါ။

(င) အထားမခံသည့် သစ်သီးမျိုးကို -----ဝယ်မထားသင့်ပါ။

၂။ ပေးထားသောစာပိုဒ်မှ ပမာဏပြကြိယာအထူးပြု ၅ ခုနှင့် သက်ဆိုင်ရာကြိယာတို့ကို ဖော်ပြုပါ။

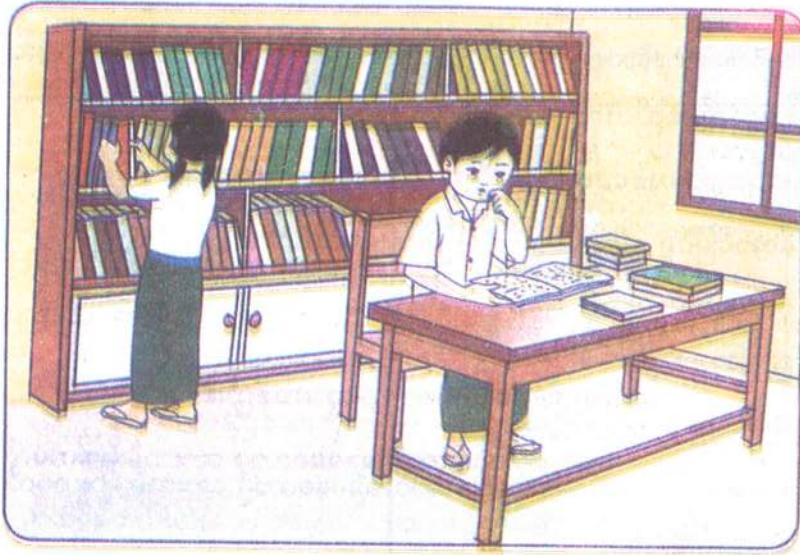
ဇွဲဟောင်းယဉ်ကျေးမှုအမွှေအနှစ်များသည်အလွန်အဖိုးတန်သည်။ ခေတ်ကာလအလျောက် နိုင်ငံရော၊ လူမှုရော၊ စီးပွားရော ပထာဝိုင်အချက်အလက်များသည် အနည်းငယ်ပြောင်းလဲသော်လည်း လူသားမျိုးစွဲတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုအမွှေအနှစ်များ ပျောက်ပျက်သွားခြင်း၊ လုံးဝရရှိစေရန် ထိန်းသိမ်းနိုင် ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ထိန်းသိမ်းရမည်ကိုသိလာသည်နှင့်အမျှအတွေးအခေါ်အယုံအဆများ ပိုမိုမြင်မှုးလာ ခဲ့ပါသည်။ အလွန်အမင်းချစ်ခဲ့ပြတ်နို့စွာ ထိန်းသိမ်းခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ယနေ့တိုင်တည်တဲ့နေခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ----ည် တိုင်းရင်းသားမျိုးစွဲတို့များနှင့် စုံပြီး နှစ်ကာလအားဖြင့် များစွာတည်တဲ့ခဲ့သော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ထိုသို့တည်တဲ့လာစေရန်အတွက် နိုင်ငံအနှစ်အပြားတွင် မြောက်မြားစွာတည်ရှိ နေသည့် ယဉ်ကျေးမှုအမွှေအနှစ်များအပေါ် တွင် အလေးထားဂရုပြု တန်ဖိုးထားလေ့ရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သာမက- အလွန်အဖိုးတန်သည်။

အလွန် - ပမာဏပြကြိယာအထူးပြု

အဖိုးတန်သည် - သက်ဆိုင်ရာကြိယာ

၁၉၊ ၂၀၊ ၂၁။ အမေးကြီးယာအထူးပြု



ပညာသင်ယဉ်ခြင်းသည် ကျောင်းသား၏ဥက္ကက်ရည်ကိုမြင့်မားအောင် လေ့ကျင့်ခြင်းဖြစ်သည်။ မည်သည့်အတန်းအဆင့်တွင် မည်မျှလေ့ကျင့်မည်၊ မည်သို့လေ့ကျင့်မည်၊ ဥက္ကက်အရည်အသွေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဘယ်လောက်ရအောင်လေ့ကျင့်မည် စသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြိုးတင်စီး၍ ရေးဆွဲထားရသည်။ စာမေးပွဲအောင်ရန်အတွက်သက်သက်သာ မဟုတ်ပါ။ စာမေးပွဲတွင် အမှတ်များများ၊ ဂုဏ်ထူးများများနှင့် အောင်မြင်ခြင်းသည်လည်း အမိက မဟုတ်ပါ။ သိစရာမှတ်စရာများကို မည်မျှသိမှတ်စီသည်။ မည်ကဲသို့လေ့ကျင့်ခဲ့သည်၊ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုအလေ့အကျင့်များကို အဘယ်မျှရခဲားသည်၊ ဘယ်လို လေ့ကျင့်ခဲ့သည်ဆိုသည်များက ပညာသင်ယဉ်ခြင်း၏ အမိကအလုပ်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါစာပိုဒ်မှ အနက်ရောင်တင်ထားသော စကားလုံးများသည် အမေးကြီးယာအထူးပြုများ ဖြစ်သည်။

အမေးကြီးယာအထူးပြုများ

| | |
|----------|-----------|
| မည်မျှ | မည်ကဲသို့ |
| မည်သို့ | အဘယ်မျှ |
| ဘယ်လောက် | ဘယ်လို |

လေ့ကျင့်ခန်း

ပြ ၁။ ပေးထားသော အမေးကြီယာအထူးပြုများကို ဆီလှောင်သောဝါကျများတွင် ဖြည့်ပါ။

မည်မျှ မည်ထိုး မည်ကဲထိုး ဘယ်လို့ ဘယ်လို့ ဘယ်လောက်၊ အဘယ်မျှ

(က) သင်သည် တစ်နေ့လျှင်ရေကို-----သောက်သနည်း။

(ခ) အောင်မြင်မှု ရရှိရန်-----ကြိုးစားရမည်နည်း။

(ဂ) တစ်နေ့လျှင်ဆေးကို-----သောက်ရမည်-----နေရမည်ကို ဆရာဝန်က ညွှန်ကြားသည်။

(ဃ) သင်သည် ကျောင်းသို့နေစဉ်-----သွားသနည်း။

(င) မိဘများက-----ကောင်းအောင် ဆုံးမဖောကာမှု သားသမီးများကမလိုက်နာလျှင် အကျိုးမရှိနိုင်ပါ။

ပြ ၂။ ပေးထားသောစာပိုဒ်မှ အမေးကြီယာအထူးပြု ၅ ခုနှင့် သက်ဆိုင်ရာကြီယာတို့ကို ဖော်ပြပါ။

ငွေကြေးကို စနစ်တကျသုံးစွဲတတ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ တစ်လရသောဝင်ငွေမှာ ဘယ်လောက်ရှိ၍ တစ်နေ့လျှင် မည်မျှသုံးမည်ကို ကြိုးတင်တွက်ချက်၍ ပြင်ဆင်ထားသင့်သည်။ ဟင်းကို တစ်မျိုးနှစ်မျိုး၊ အစိုးအခြားစာတွင်ဖြင့် ဘယ်လို့ချက်စားမည်၊ အသားကို ကျွန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်အောင် စာဘယ်မျှစားမည်၊ မည်ကဲသို့ချက်မည်၊ အသီးအခွက်ကိုလည်း မည်သို့ချက်၍ မည်မျှ စားမည်တို့ကို စနစ်တကျချင့်ချိန်၍ စားသုံးသင့်ကြပါသည်။

သာမက- မည်မျှစားမည်

မည်မျှ - အမေးကြီယာအထူးပြု

စားမည်- သက်ဆိုင်ရာကြီယာ

 ကြိယာအထူးပြု ကျမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာလေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ပေးထားသောကြိယာအထူးပြုများကို ကြိယာများနှင့်မှန်ကန်စွာ ယူဉ်တွဲပါ။

| (က) | (ခ) |
|-------------|-------------------------|
| ကမန်းကတန်း | ဖွံ့ဖိုးထားသည်။ |
| မနက်ဖြန် | သက်သာလာပြီ။ |
| ခပ်သွက်သွက် | မှားကောင်းမှားနိုင်သည်။ |
| ယုယုယယ | ရောက်လိမ့်ပတ်း |
| ဘယ်လို | ဆျောက်ပါ။ |
| တော်တော်လေး | ဇိုင်ရာမှ ထရာသည်။ |
| အနည်းငယ် | ဖြေရမှာပါလိမ့်။ |

 ၂။ အောက်ပါကြိယာအထူးပြု စကားလုံးများပြင့် ဝါကျဖွဲ့ပါ။

တမော်တမော်၊ ညင်သာစွာ၊ နေဝင်ဖျိုးဖျိုး၊ ရာနှိန်းပြည့်၊ မည်သို့

 ၃။ ပေးထားသောစာပိုဒ်ရှိ အနက်ရောင်တင်ထားသော ကြိယာအထူးပြုများနေရာတွင် ငှင့်တိုနှင့် အဓိပ္ပာယ်တုအထူးပြုများပြင့် အစားထိုးရေးသားပါ။

အချိန်မှာ ညာနေခင်းဖြစ်သည်။ ကစားကွင်းထဲတွင် ကလေးများ မြှုပူထဲစွာ ကစားနေကြသည်။ သူတို့သည် ဘေးလုံးနောက်သို့ ပြောကာလျောကာ လိုက်ကြသည်။ ဘေးလုံးရသွားသူက သေသာများမထိန်းနိုင်လျှင် အလုံခံရတော့သည်။ ကလေးများအားလုံးနှီးပါး ဘေးလုံးကို ကောင်းစွာ ကစားတတ်သည်။ တစ်ယောက်တလေမှုမှ ဘေးလုံးနှင့်ခြေထောက် တစ်ခါးမျှ မထိပေး လို့သော် သူတို့သည်လည်း စွဲမလျှော့။ အနည်းငယ်မောင်လာသောအခါ သူတို့ဘို့မှ လိုက်ခေါ်ကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ပို့သာများသာ လိုက်မခေါ်လျှင် ကလေးများသည် နှီးလင်းမြှုပ် ကစားကြလိမ့်မည်ထင်သည်။ သူတို့မည်မျှ ကစားနိုင်မည်ကို စောင့်ကြည့်လိုလှသည်။

သာမက - မြှေးထူးစွာ - ပျော်ရွှင်စွာ

၂၀။ ဝါကျော်း

ဆင့်မတန်းတွင်ကတ္ထားပုံစံ၊ ကြိုယာပုံစံပါသော ဝါကျော်များကို လေ့လာပြီးပြစ်သည်။ ယခုအခါ ကတ္ထားပုံစံ + အဖြည့်ကတ္ထား + ကြိုယာပုံစံပါသောဝါကျော်း၊ ကတ္ထားပုံစံ + ကံပုံစံ + ကြိုယာပုံစံပါသော ဝါကျော်နှင့် တတ္ထားပုံစံ + ကံပုံစံ + အဖြည့်ကံ + ကြိုယာပုံစံပါသောဝါကျော်တို့ကို ဆက်လက်လေ့လာ သင်ကြားရမည်ဖြစ်သည်။

၂၀၁။ ကတ္ထားပုံစံ + အဖြည့်ကတ္ထား + ကြိုယာပုံစံ

အဖြည့်ကတ္ထားသည်ကတ္ထား၏ ဖြစ်ပုဂ္ဂိုပုကိုပိုမိုထင်ရှားလာစေသည်။

သာမက - မဟောသမာကား +ပညာရှိ +ဖြစ်သည်။

အမရာသည် + မိန်းမမြတ် + ဖြစ်သည်။

အထက်ပါသာမကတွင် မဟောသမာသည်ကတ္ထားဖြစ်၍ ဉာဏ်ပညာရှိကြောင်းကို အဖြည့် ကတ္ထား ပညာရှိက ထင်ရှားစေသည်။ ထိုအတူပင် အမရာသည် ကတ္ထားဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သုပြစ်ကြောင်း ကို အဖြည့်ကတ္ထား မိန်းမမြတ်က ထင်ရှားစေသည်။

လေကျင့်ခန်း

 ၁။ ကတ္ထားပုံစံ+ အဖြည့်ကတ္ထား+ ကြိုယာပုံစံပါသော ဝါကျေ ၅ ခုဖွဲ့ပါ။

သာမက- မောင်လှအေးကား ပန်းသည် ဖြစ်သည်။

- (က)
- (ခ)
- (ဂ)
- (ဃ)
- (င)

၂၀၂။ ကတ္ထားပုံစံ + ကံပုံစံ+ ကြိုယာပုံစံ

ကံသည်ကြိုယာ၏ ပြုလုပ်ခြင်းကိုခံရပြီး ကံနောက်ဆက်မှာ “ကို” ဖြစ်သည်။

သာမက- ခွဲကုန်သည်က + ကူးတို့ခကို + ပေးသည်။

ဆေးဆရာသည် + လုနာကို + စောင့်ရှုံးက်သည်။

အထက်ပါ သာမကတွင် ကူးတို့ခသည် ကံဖြစ်သည်။ ကို သည် ကံနောက်ဆက်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကူးတို့ခဟုသောစကားလုံးသည် ပေးသည် ကြိုယာပုံစံ၏ ကံဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားစေသည်။

ထိုအတူပင် လူနာသည်ကဖြစ်သည်။ ကို သည် ကံနောက်ဆက်ဖြစ်သည်။ လူနာဟူသောစကားလုံး သည် စောင့်ရှောက်သည် ကြီယာပုဒ်၏ ကဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှုးစေသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

 ၁။ ကတ္တားပုဒ်၊ ကံပုဒ်၊ ကြီယာပုဒ်ပါသော ဝါကျ ၅ ခုဖွဲ့ပါ။

သာမက – မေသာ်သည် တိမိကိုပိတ်လိုက်၏။

- (က)
- (ခ)
- (ဂ)
- (ဃ)
- (င)

၂၀၁ ၃။ ကတ္တားပုဒ် + ကံပုဒ်+ အဖြည့်ကံ + ကြီယာပုဒ်

အဖြည့်ကံသည်ကံပုဒ်အား တစ်စုံတစ်ရာပြုလုပ်ကြောင်းကိုဖော်ပြသည်။

သာမက – အနောက်ရထာမင်းသည် + ကျွန်စစ်သားကို + စစ်သူကြီး + ခန့်သည်။

အထက်ပါသာမကတွင် ကတ္တားပုဒ်၊ ကံပုဒ်၊ ကြီယာပုဒ်တို့အပြင် အဖြည့်ကံတစ်ခုတိုးလာ သည်။ ယင်းသည်ကံပုဒ်အား တစ်စုံတစ်ရာပြုလုပ်ကြောင်းကိုထင်ရှုးစေသည်။ ကျွန်စစ်သားကို (ကံပုဒ်) ကို စစ်သူကြီး(အဖြည့်ကံ) က ထင်ရှုးစေသည်။

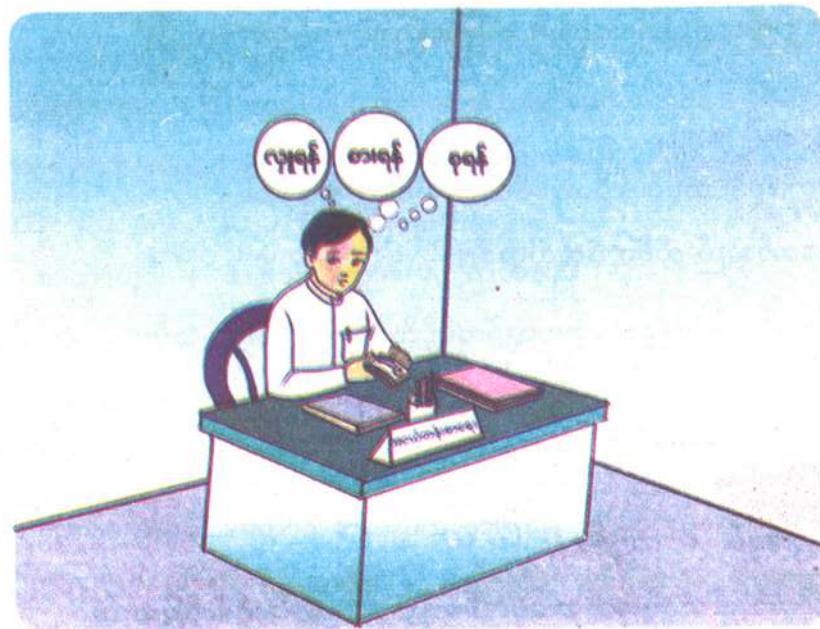
လေ့ကျင့်ခန်း

 ၁။ ကတ္တားပုဒ်၊ ကံပုဒ်၊ အဖြည့်ကံပုဒ်၊ ကြီယာပုဒ်ပါသော ဝါကျ ၅ ခုဖွဲ့ပါ။

သာမက – မင်းကြီးသည်အိမ်ရှေ့မင်းသားကို အဆောင်အယောင်များ ပေးသည်။

- (က) -----
- (ခ) -----
- (ဂ) -----
- (ဃ) -----
- (င) -----

ဝါကျရိုး ကျွမ်းကျင်မှုစိုင်ရာလူကျင့်ခန်း



ပြု ၁ အောက်ပါစာပိုဒ်များမှ ဝါကျရိုး ၃ ခုကိစ္စတ်နှစ်ပြီး မည်သို့ဖွဲ့ထားကြောင်းရှင်းပြပါ။

(၁) ယနေ့ကား လစာထုတ်သည့်နေ့ဖြစ်သည်။ ဦးမြှုဝင်းသည် မန်နေဂျာတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူသည်ပွဲရုံ အလုပ်သမားများကို လုပ်ခလစာရှင်းပေးနေသည်။ စာရေးလေးမောင်မျိုးသည် သူ၏ လစာကိုသုံးပုံ ပုံသည်။ တစ်ပုံသည်လျှပ်နဲ့ တစ်ပုံသည် စားရန်၊ တစ်ပုံမှာစုစုထားရန် ဖြစ်သည်။ မောင်မျိုးကား ပိုက်ဆံကို အပိုသုံးလေ့မရှိ၊ သူသည်သူတစ်ပါးကို အကုအညီ တောင်းလေ့မရှိ မိမိကိုယ်ကို အားကိုသူသာဖြစ်သည်။ ဦးမြှုဝင်းသည် မောင်မျိုးကို အိုကျွေးစကား ပြောလေ့ရှိသည်။ ထိုပြင်မောင်မျိုးကို ရာထူးတစ်ဆင့်တိုးပေးလို့ကြောင်း ပိုင်ရှင်အားပြောထားသည်။ ဦးမြှုဝင်းသည် စိတ်ကောင်းရှိသူ စာနာတက်သူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် အလုပ်သမားတို့ကို အခွင့်အရေးပေးလေ့ရှိသည်။

သာကဗဠ - ယနေ့ကား လစာထုတ်သည့်နေ့ ဖြစ်သည်။

ကတ္တားပုံး + အဖြည့်ကတ္တား + ကြိုယာပုံး

(က)

(ခ)

(ဂ)



(j) ဒေါ်ရင်မြေသည်ပြက္ခိန်ကိုကြည့်လိုက်သည်။ ယင်္နသည် စနေနေဖြစ်သည်။ ထိုင်္နသည် သူ၏မွေးနေဖြစ်သည်။ ဒေါ်ရင်မြေသည် စာကလေး ၆ ကောင်ကို လွှတ်သည်။ သပြေပန်း ၆ ခက်ကို ဘုရားလျှေသည်။ သောက်တော်ရေ ဖန်ခွက် ၆ ခွက်ကို အသစ်လဲသည်။ ပြီလျှင် လိုသောဆုကိုတောင်းသည်။ ထို့နောက် ဘုရားဝတ်ပြုနေလေသည်။

သာမက- ဒေါ်ရင်မြေသည် ပြက္ခိန်ကို ကြည့်လိုက်သည်။

ကတ္တားပုံစံ + ကံပုံစံ + ကြိယာပုံစံ

(က)

(ခ)

(ဂ)



၂။ အောက်ပါ ဝါကျမိုးများ၏ ဖွဲ့စည်းကိုကွက်လပ်တွင်ဖော်ပြပါ။

သာမက-

ထိုတောင်ပုံစာသည် လူတစ်ရပ်ခန့်သာ မြင့်၏။ (ကတ္တားပုံစံ+ အဖြည့်ကတ္တား+ ကြိယာပုံစံ)

ဤလုလင်သည် ငါကို စောင့်ရောက်၏။ (ကတ္တားပုံစံ+ ကံပုံစံ+ ကြိယာပုံစံ)

မင်းသားကား ပညာရှိအဘိုးအို့ကို အမတ်ခန့်လေသည်။ (ကတ္တားပုံစံ+ ကံပုံစံ+ အဖြည့်ကံ+ ကြိယာပုံစံ)

(က) ကျွန်မက သူကို သာမန်လူလို့ ထင်ခဲ့တာ။ ()

(ခ) မလေးမေက ဆရာမတစ်ယောက် ဖြစ်သွားပြီ။ ()

(ဂ) မမက ကျွန်တော့ကို ဆရာဝန်လုပ်ရမယ်တဲ့။ ()

(ဃ) သူက ငါကို မုန်ဝါယ်ကျွေးလိမ့်မယ်။ ()

(င) ဆရာမကြီးက ရွှေးသည်တွေကို စကားပြောနေတာ။ ()

ဓကားပြော၊ ကရှာစု ဝိဟာရများ

| (က) | (ခ) | စာပလွှာ |
|--------------------|----------------|-------------------|
| ကဉိုး | ခတပ် | စာရင်း |
| ကတိက်ကရိက် | ပပ်တန်းတန်း | စုဆောင်း |
| ကရှာဏာ | ချီးမွှဲး | စေတီ |
| ကပါ | ချုံပေါင်းနီ | ငြေဆော် |
| ကာလပါက်ဒေး | ချည်ထည် | စိုးချုံ |
| ကုသိုလ် | ချုပ်ချယ် | စည်းစိမ် |
| ကူရဲ့ | ခြင်းပွဲ | စိတ်ချုံပေါက် |
| ကော | ခြိမ့်ခြိမ့်သဲ | စပ်ကူးပပ်ကူး |
| ကုတ္တား | ခွာစိုးသဘင်ပဲ | စိမ်းချင် |
| ကိုက်ဖူး | ခွံဖူးထော့ | (ဆ) |
| ကောင်းကပ်ဉြိုးယာဉ် | (ဂ) | ဆင်ခြင် |
| ကန်တော့ | ဂါထာ | ဆည် |
| ကိန္ဒရာ | ဂေဟစနစ် | ဆန္ဒ |
| ကျေနပ် | (ဃ) | ဆန်း |
| ကျေးဇူး | ခြော့ | (ဃ) |
| ကျော | ငွေပန်းထိမ် | စိနတ္တပကာသနကျော်း |
| ကြောသက်န်း | ငှက်တေား | ဘေက်ထိုး |
| ကြေးကြေး | (ဃ) | စံ |
| ကျွဲ့သား | စတုဇိုးသာ | စွဲတ် |
| ကျွန်းများ | စာဉ်ညှိတိုက် | |

| | | |
|-------------|----------------|--------------------|
| (၁) | (၁) | ပျော် |
| ရွှေးကောက် | ဒေသန္တရ | (၁) |
| (၂) | ဗုံး | ဘားစည် |
| ဉာဏ်တော် | (၁) | ပန်ပန် |
| ညောင်တေး | နေဆာပျို့ | ဝိန်း |
| ည်စည်း | ငါး? | ဖျော့ |
| ညွှန်တွင်း | နော် | ဖျော် |
| (၃) | နံရုံ | ဗျာရရာ |
| ဌာပနာ | နှဲသာခက် | (၃) |
| (၄) | နောင်ပိန်နောင် | ပိဿာကာ |
| တေး | နှစ်းတော် | ပြော |
| တံခွန်တိုင် | နှဲတ်မဂ်လာ | ပြောသံ |
| တို့ခွင့် | (၁) | ပြိုင် |
| တိုးချဲ့ | ပရောပရည် | (၄) |
| တင်းထိမ် | ပလွှာကျော် | ဘာသန္တရ |
| တစ်တင်း | ပိုလေ | ဘုရားနယ်ပြော |
| တစ်ဆင် | ပုဂ္ဂန်လုံး | ဘေးမဲ့လွှတ် |
| တစ်ဖက်သတ် | ပုဂ္ဂိုက်စာ | ဘိုး၊ ဘေး၊ ဘီ၊ ဘင် |
| (၅) | ပူဇော် | (၅) |
| ထူးခွန် | ပိုးထည် | ပထိတတိ |
| ထံတွာ့ | ပင်ယံ | ပနောပွဲ |
| သယာင်ကာ | ပတ်ခြော့ရုံး | ပလေစာ |
| ထပ် | ပန်တွာ့ကျောင်း | မဝါ |
| ထွော် | ပန်းချို့ | မိုးအကာာ |

သတ္တမတန်း

မြန်မာစာ

ကျောင်းသုံးစာအုပ်

| | |
|---------------------------|---------------|
| မင်းပုံ | ရောင့်ရဲ |
| ဟောင်းချေား | ရှင်လူပျိုး |
| ဟောင်းပဲ | ရွှေစာ |
| မဏ္ဍာင် | ရွှေဆိုင်း |
| ဒေဆာဘို့ | (က) |
| ဖယ်ဝေါး | လူပြက် |
| မျိုးချု | လဲ |
| မြေဆီလွှာ | လိုဘ |
| မြေဝိုင်း | လက်စွမ်းလက်စ |
| မြို့နိုး | လက်ရန်း |
| မြို့မြို့နှင်းရှုက်ရှုက် | လိုက်လျော့ |
| မူးစွိန်းမူးပြောက် | လုံးတော်ပြည့် |
| မှင် | လျှစ်လျှော့ |
| မိုင်း | လွမ်းစမား |
| မျှော်ဝင် | (ဂ) |
| မျိုင် | ဝါသနာ |
| (ယ) | ဝါညှပ်ပဲ |
| ယဉ်ကျေးမှု | ဝိယာ |
| ယဉ်ကျေးမှုအမွှေအနှစ် | ဝိုင်းစုံ |
| (ရ) | (အ) |
| ရေသဗ္ဗာယ် | သကာ |
| ရိုးရာ | သဘာဝ |
| ရက်ရော | သဘောတိပ် |
| ရင်ပြင် | သမိုင်းဝင် |

သီတင်း

သုတေသန

သံယောဇ်

သံသရာလည်

သက်ထော

သက်သောင့်သက်သာ

သင်ဖြူး

သက်တ

သိမ်းဆည်း

သွောင်

(ဟ)

ဟိုတယ်

ဟောက်

(အ)

ဟကျွဲ့အန်

ဟကြေးခွံ

ဟကြေးသစ်

ဟကြေးအဝည်

ဟဝယိုး

ဟထောက်အပံ့

ဟထွက်

ဟဝမ္မ

ဟနှစ်သာရ

ဟဂိုင်စား

အဖျော်ကြမ်း

အရင်းခဲ့

အလကား

အလိုရမွက်

အလှည့်ကျ

အသေးသုံးငွေ

အသည်းကနာ

အာရုံဆင်

အားလျှော့

အားအင်

အော့

အင်း

အင်းလေး

အင်း

(၃)

ဉာဏ်

ဉာဏ့ဗုတ်

(၄)

ဉိုင်

(၅)

ဉူ၌

ဉူ၌၍

မြန်မာသွေ့စုံ ဝါယာရရှား

| | | |
|-----------------------|---------------------|----------------|
| (က) | ချည်ထွေးခီးသည် | တစ်ခု |
| ကချင်လုံချည်စာဝိုင်း | (က) | တစ်စောင် |
| ကစားမည် | ငယ်စဉ်က | တစ်နေကုန် |
| ကိုယ်တွေ့ | (ဂ) | တစ်နှစ်တစ်ခါ |
| ကျပ် ၂၀၀၀ | စာတွေ့ | တစ်ပတ်လုံးလုံး |
| ကျပ် ၅၀၀၀ | စာလုံးပေါင်းမှားတဲ့ | တုံးကိုလုံး |
| ကျပ် ၂၀၀၀၀ | (ဃ) | တစ်ရှုံး |
| ကျပ် ၅၀၀၀၀ | ဉာဏ်ကြီးသော | တည်တည့် |
| ကျွန်တော်တို့၏ | (ဃ) | တုံးတုံးယင်ယင် |
| ဉာဏ်ခံချက် | ဉာဏ်လုံးပေါက် | (စ) |
| ကြီးကြီး | (တ) | ထာဝစဉ် |
| ကြီးကြီးစားစား | တမြား | (ဒ) |
| ကြောက်ကြောက်ဖွံ့ဖြိုး | တပည့် | ဒီဇာတန်းက |
| ကြည်ကြည်သာသာ | တမြန်းမြန်း | ဒီဇာတန်းရဲ့ |
| ကြမ်းတမ်းစွာ | တရဝပ် | ဒုတိယမြောက် |
| (ခ) | တရိုကေသော | (စ) |
| ခါတိုင်းထက် | တဝါန်းဝါန်း | နေမမြင့်မိ |
| ခု | တအုန်းအုန်း | နေလယ် |
| ခုလေးတင် | တင့်တယ်သည် | နံနက်စောစော |
| ခေါင်းခါခါ လည်းခါခါ | တိုင်း | နက်ပြန် |
| ခမ်းနားသော | တစ်ခါတလေ | နောက် |
| ချက်စရာအသား | တစ်ခါမျှ | နည်းနည်းသာ |

| | | |
|-------------------------|-----------------------|--------------------|
| နှားခိုးသော | မုခု | လက်ပက်ခြာက် |
| (ပ) | မဲကာရွှေကာ | လက်ပက်သုပ် |
| ပညာရှိသော | မိုးလင်းမိုးချုပ် | လည်ရွှေခိုးသည် |
| ပိတိဖြစ်နေသော | မည်ကဲ့သို့ | လုံးဝ |
| ပို့ပို့ | မည်မျှ | (သ) |
| ပိုက်ဆံစီတ် | မည်သို့ | သားငယ် |
| ပထားလက်စွပ် | မတ်ပတ် | သူ့ |
| ပြီးပြီးချင်ခွင့် | မုန့်ပျားသလက် | သောက်ရေ့ |
| (ပ) | များစွာ | သည်းထန်စွာ |
| ပရိုပရဲ | များများ | သန်ဘက်ခါ |
| ပတ်ရမဲ့ | မျက်မြင် | သိပ် |
| ဖြည်းဖြည်း | မျက်မှန်ထူထူကြီးနှင့် | သိပ်တော်တဲ့ |
| ဖြိန်းခဲ့ | မြို့ကလေး၏ | သုံးရေ့ |
| (ပ) | မှတ်စုစာအုပ် | (အ) |
| ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရွေး | (ယ) | အကုန် |
| (သ) | ယနေ့ | အကောင်းဆုံးဆန်းမှု |
| ဘူးသီးကြော် | ယဉ်ကျေးဇာာ | အခန်း ၁ |
| ဘယ်လို | (ရ) | အချို့ |
| ဘယ်လောက် | ရေနေ့ကြပ်း | အချို့ |
| (ပ) | ရေသန်း | အချို့ပြည် |
| ပကြာမကြာ | ရဲဝံစွာ | အချို့နှိပ် |
| ပကြာပါ | ရုတ်တရက် | အနည်းငယ် |
| ပနှစ်က | (လ) | အပူလွှန်အအေးလွှန် |
| ပမွှော်လင့်ဘဲ | လောလောဆယ် | အပေါင်း |

အပြောပြိုင်ပဲ

အဘယ်လူ

အလုံးခုံသော

အလျင်အပြန်

အလွန်

အလွန့်အလွန်

အလှဆုံးပုလဲပုတီး

အသာအယာ

အသီးသီး

အသံထွက်မမှန်တဲ့

အရှက်ဆွမ်း

အားလုံး

အောင်ငါး

ကြိုးစာတန်း၏